

سلسلہ کتابیات (۱۹۴۷ء تا ۱۹۷۲ء)

تنقید و تاریخ ادب

رالف رسل کے نام !

گل کرسٹ اور ڈنکن فاربس کی تابندہ روایات کا پیرو

پاکستان میں شائع ہونے والی
اُردو کتبوں کی جامع فہرست

تفید و تاریخ ادب

کے کتابیے

مرتبہ
سلیم اختر ایم اے
لکچرار اُردو، گورنمنٹ کالج لاہور

نیشنل بک سنٹر آف پاکستان

ٹھیوسوفیکل ہال، کراچی نمبر ۱ _____ اینٹگری روڈ، لاہور

جملہ حقوق محفوظ

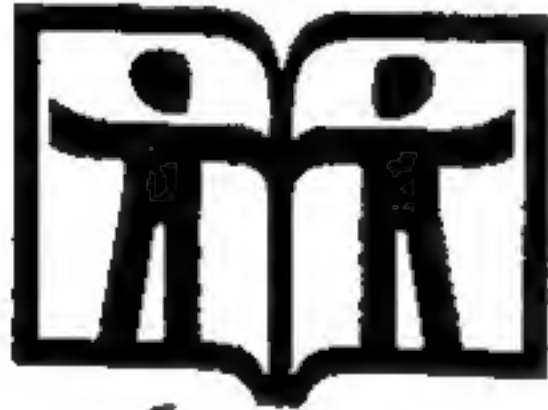
طبع اول : فروری ۱۹۷۳ء

قیمت : ۳ روپے

60775

یکے از مطبوعات عالمی سال کتاب

عالمی سال کتاب

کتابیں : سہاگے لیے

طابع : رشید احمد چودھری، مکتبہ جدید پریس، لاہور

ترتیب :

۷	پیش لفظ
۱۱	دیب اچہ : ڈاکٹر وحید قریشی
۱۳	پاکستان میں مطبوعہ تنقیدی و تحقیقی کتب
۱۰۳	اقالیات
۱۲۱	غالبیات
۱۲۹	فہرست نامائیں
۱۳۶	تنقیدی حرائد کی فہرست

تعداد کتب بلحاظ موضوع

تنقید و تحقیق

اقبالیات

۵۸	افکار و تصورات	۸۰	تنقید
۱۲	تشریح فلسفہ		مخصوص کتب / شعراء /
۲۴	شرح کلام	۵۷	اصناف کا تعارف و نقد
۱۸	اسلام اور تصوف	۱۴۲	تنقیدی مقالات
۷	تحقیق	۲۸	تنقیدی تراجم
۱۳	تنقید	۹۱	تاریخ ادب
۶	احوال و نقد	۸۸	ادباء کا احوال و نقد
۴	اشاریہ	۲۷	تذکرے
۲	متفرق	۸۹	تحقیق
۱۴۴	— میزان	۶۲	لسانیات
		۷	صرف و نحو
	<u>غالبیات</u>	۷	عروض
۳۲	تنقید	۱۱	کتابیات
۱۴	تحقیق	۷	شرح
۱۳	شرح	۷	تلخیص کتب
۲	اشاریہ	۷	صحافت
۶۱	— میزان	۵	متفرق
		۷۰۶	— میزان

پیش لفظ

اقوام متحدہ کے ادارہ یونیسکو نے ۱۹۷۲ء کو بین الاقوامی سال کتاب قرار دیا ہے اور عالمی پیمانی پر کتابوں کی طباعت اشاعت اور فروخت سے وابستہ فنی امور کا جائزہ لیا جائے گا۔ پاکستان میں بھی مرکزی وزارت تعلیم کی سرکردگی میں نیشنل بک سنٹر نے ایک جامع منصوبہ کی تشکیل کی ہے اس ضمن میں جہاں اور بہت کچھ ہونا ہے وہاں مختلف اصحاب پاکستان میں مطبوعہ اردو کتب کی بلحاظ موضوع کتابیات بھی مدقن کر رہے ہیں۔ میری یہ کاوش بھی اس سلسلہ کی ایک کڑی ہے یہی نہیں بلکہ یہ کاوش اس لحاظ سے اپنی نوعیت کی اولین بھی ہے کہ اس سے قبل ادبی تنقید و تحقیق کی ملک گیر سطح پر ایک جامع کتابیات مرتب کرنے کی کوشش نہ کی گئی تھی ویسے بھی دیکھا جائے تو ہمارے ان کتابیات کا سرے سے تصور ہی نہیں ہے اسی کی وجہ یہ ہے کہ اللہ کے فضل سے پاکستان میں لائبریری اور کتابوں کے بارے میں ہر نوع کی سائنسی معلومات کا فقدان ہے جس ملک میں لائبریریوں کی کثیر تعداد تربیت یافتہ لائبریرین کے بغیر صرف کلرک چلا لیتے ہوں اور جہاں کے اکثر پڑھ لکھے لوگوں کو کئی سال کا مطالعہ نہ آتا ہو۔ وہاں دیگر کوتاہیوں اور خامیوں کا گلدہی بے کار ہے۔

اس کتابیات کے مدقن کرنے میں جو مشکلات پیش آئی ہوں گی ان کا اندازہ صرف اسی سے لگایا جاسکتا ہے کہ ایک بھی ایسی جامع فہرست کتب نہ تھی جسے بنیاد بنا کر میں اپنے کام کی حد و متعین کرتا۔ ہمارے ناشرین سال میں کم از کم ایک مرتبہ تو ضرور ہی ایک فہرست کتب طبع کرتے ہیں۔ اور اسے بنیاد بنا کر ہی کام کا آغاز کیا جاسکتا تھا لیکن ایسا نہیں ہوا اس کی وجہ یہ ہے کہ ان فہرستوں کی اشاعتوں کا اصل مقصد کتابوں کے بارے میں اساسی معلومات ہم پہنچانا نہیں ہوتا بلکہ یہ آرڈر لینے کے لئے ہوتی ہیں۔ اس لئے زیادہ سے زیادہ کتابوں کے نام جمع کرنے کی کوشش میں اپنے علاوہ دیگر اداروں اور ناشرین کی کتابیں بھی درج کر دی جاتی ہیں۔ عام طریق کار یہ ہے کہ دو چار معروف ناشرین کی فہرستیں لے کر ایک جامع فہرست تیار کر لی جاتی ہے لیکن نتیجہ کہیں کی اینٹ اور کہیں کا روڑا بھان متی نے کنبہ جوڑا، ایسا ہوتا ہے۔ یہ فہرستیں بالعموم اپریل مئی میں چھپتی ہیں کہ جون کے اختتام پر سکولوں کی ختم ہونے والی گرانٹ کے لئے زیادہ سے زیادہ آرڈر وصول کرنے ہوتے ہیں۔

نیشنل بک سنٹر جس سے معیاری اور مستند کتابیات کی توقع کی جاتی ہے اور مجھ ایسا ادب کا طالب علم اگر ان فہرستوں پر انحصار کرتا تو رہنمائی تو کہا مزید گمراہی ہو سکتی تھی (اور ہوئی بھی) شاید یہی وجہ ہے کہ آج تک

اردو میں ڈھنگ کی ایک بھی کتابیات مرتب نہ ہو سکی۔ اقبال اور غالب کے سلسلہ میں کچھ کام ہوا لیکن اسے کتابیات نہیں بلکہ اشاریہ (INDEX) کہنا زیادہ بہتر ہوگا۔ اسی طرح ایک آدھ علاقائی نوعیت کی کتابیات مرتب بھی ہوتی لیکن دائرہ کار اتنا محدود تھا کہ ان کی افادیت نہ رہی۔

اس موقع پر تضاد کے لئے کراچی میں لائبریری آف کانگریس کے ذیلی ادارہ (AMERICAN BOOK PROCUREMENT CENTRE) کا تذکرہ بے محل نہ ہوگا۔ یہ ادارہ امریکی لائبریریوں کے لئے ہر موضوع پر ہر زبان میں مطبوعہ پاکستانی کتب کی خریدی نہیں کرتا بلکہ ہر ماہ "ACCESSION LISTS" کی صورت میں جملہ کتب کے کوائف نہایت مہارت اور سلیقہ سے دیدہ زیب طور پر طبع بھی کرتا ہے۔

یہ کتابیات لائبریری سائنس میں BIBLIOGRAPHY کے اصولوں کو مد نظر رکھتے ہوئے مرتب کی گئی ہے۔ کتب کے اندراجات بھی مصنف اور حروف تہجی کے اعتبار سے ہیں ہر کتاب کے اندراج میں ان کوائف کا بیان ہے۔

مصنف کا نام، کتاب کا نام، ناشر، مقام اشاعت، سن اشاعت، ایڈیشن، سائز، تعداد صفحات، طریق طباعت، قسم کاغذ، مجلد یا غیر مجلد اور قیمت۔

گو کتابیات کے لئے طریق طباعت، قسم کاغذ اور اس کے مجلد یا غیر مجلد ہونے کا اندراج ضروری نہیں لیکن ہر کتاب کے مکمل کوائف اس لئے درج کر دیئے کہ ایک تو اس کے بارے میں ہر نوع کی معلومات جمع ہو جائیں اور دوسرے کتاب کی صحیح تصویر سامنے آجائے، علاوہ انہیں اس سے مختلف ناشرین اور اشاعتی اداروں کے طریق کار کا بھی کسی حد تک اندازہ لگایا جاسکتا ہے کہ کونسا ناشر صرف لیتھو ہی میں کتابیں طبع کرتا ہے اور کون صرف ٹائپ میں۔ یہی نہیں بلکہ تنقید کی مقبول کتابوں کے مختلف ناشرین سے مطبوعہ ایڈیشنوں کے تقابلی مطالعہ سے قیمتوں کے مدوجزر کا اندازہ بھی لگایا جاسکتا ہے۔ کتاب کے بارے میں زیادہ سے زیادہ معلومات ہم پہنچانے کی غرض سے ڈاکٹریٹ کے لئے مختلف یونیورسٹیوں میں پیش کردہ تحقیقی مقالوں کی بھی نشاندہی کر دی گئی ہے، اسی طرح انعام یافتہ کتب کا بھی ذکر کر دیا گیا ہے۔ جن کتب کے ایک سے زائد ایڈیشن طبع ہوئے ان کے سنین درج کرنے کی بھی کوشش کی گئی ہے۔ اسی طرح بعض دیگر مقبول کتب کے اولین سن اشاعت بھی دیئے گئے ہیں۔ کتاب کی مکمل تاریخ بیان کرنے کے لئے مختلف ناشرین سے مطبوعہ تمام ایڈیشنوں کے بارے میں کوائف مہیا کرنے کی کوشش کی گئی ہے چنانچہ ان کی روشنی میں مقبول تنقیدی کتب کا باآسانی اندازہ لگایا جاسکتا ہے مغربی زبانوں میں نام رکھنے کا ایک مخصوص اندازہ ہے اور ان ہی کی رعایت سے لائبریری کیٹلاگ یا کتابیہ میں مصنفین کے نام الٹ کر درج کئے جاتے ہیں مثلاً ٹی۔ ایس ایلٹ کو لائبریری سائنس کے قواعد کی روشنی میں ایس ایلٹ کے نام لکھیں گے لیکن ہمارے نام بالعموم مرکب ہوتے ہیں اس لئے اگر الدین جمیل لکھیں تو یہ بے معنی اور مضحکہ خیز ہوگا۔ اس قباحت کو رفع کرنے کے لئے تمام ناموں کو صحیح صورت میں لکھا ہے البتہ ناموں میں پہلا

سید، شیخ، مولانا، مولوی، ڈاکٹر، حکیم، پروفیسر، علامہ وغیرہ یا دیگر القابات و خطابات کو نام کے بعد رکھا گیا ہے۔
 شعراء کی صورت میں تخلص نام سے پہلے (مثلاً حالی، الطاف حسین) لکھا جاسکتا تھا لیکن اس سے کتابیات
 میں رد و رکھے گئے عمومی اصول کی ایک استثنائی صورت معرض وجود میں آکر الجھن کا باعث ہو سکتی تھی اس لئے
 تخلص بھی نام کے بعد ہی میں لکھا گیا ہے البتہ تخلص سے اصل نام تک راہنمائی کے لئے 'CROSS REFERENCES'
 دیئے گئے ہیں۔ مثلاً :-

حالی، الطاف حسین دیکھئے الطاف حسین حالی۔

تراجم یا مرتبہ کتب کی صورت میں کتاب کا اندراج مترجم یا مرتب کے نام سے کیا گیا ہے لیکن اصل
 مصنف تک راہنمائی کے لئے 'CROSS REFERENCES' بھی دیئے گئے ہیں البتہ مغربی نام اٹھا کر لکھے گئے ہیں۔
 مثلاً ایلیٹ۔ ٹی۔ ایس دیکھئے جمیل جالبی (مترجم)

اب چند باتیں اس کتابیات کی حدود کے بارے میں بھی ابتدا میں صرف یہ طے تھا کہ تنقیدی اور
 تحقیقی کتب کو لینا ہے لیکن کام بڑھنے کے ساتھ ساتھ نئے نئے موضوعات بھی آتے گئے جیسے لسانیات
 تاریخ ادب، تذکرے، عروض اور قواعد وغیرہ بظاہر ان کا تنقید سے کوئی تعلق نظر نہیں آتا لیکن ہر
 ناقد یا محقق بلا واسطہ نہ سہی بالواسطہ طور سے ان سے ضرور امداد لیتا ہے خاص طور سے اعلیٰ سطح کی تحقیق میں
 یہ سب مل کر یوں رنگ افروز ہوتے ہیں کہ ایک کو دوسرے سے جدا کرنا ممکن نہیں رہتا اس لئے ان سب پر
 کتابیں درج کر دی گئیں اقبال اور غالب ہماری تنقید و تحقیق میں مستقل شعبوں کی حیثیت اختیار کر چکے ہیں اس
 لئے سہولت کی خاطر اقبالیات اور غالبیات کے عنوانات تلے ان دونوں پر کتابیں یک جا کر دی گئی ہیں۔

اس ضمن میں یہ واضح کر دیا جائے کہ اقبال، غالب یا کسی بھی اہل قلم کی سوانح عمریاں، خطوط، تقاریر
 خطبات، تاثراتی تحریریں، ملاقاتیں، انٹرویوز ان کا اپنا کلام یا اس پر مبنی انتخابات وغیرہ کو قطعی طور سے چھوڑ دیا
 گیا ہے ایک تو اس لئے کہ وہ تنقید نہیں اور دوسرے اس لئے کہ دیگر کتابیات میں ان کا ذکر اپنے اپنے مقام
 پر ہو جائے گا اگر اس اصول کے برعکس کوئی کتاب نظر آجائے تو اسے اصول کی خلاف ورزی نہیں سمجھا جائے۔
 اسی طرح کتابیات میں خاص تنقیدی و تحقیقی کتب کو لیا گیا ہے چنانچہ ناولوں، افسانوں، داستانوں،
 درادین اور کلیات وغیرہ کے ساتھ تعارفی مقالات یا مقدمات شامل نہیں کئے گئے۔ ان کی تنقیدی یا تحقیقی
 اہمیت مسلم لیکن بنیادی اہمیت ہمیشہ اصل کتاب کی ہوتی ہے۔ مقدمہ یا دیباچہ کی نہیں۔ سال بھر کا بہترین ادب
 پیش کرنے والے انتخابات بھی نہیں لئے گئے ہر چند کہ ان میں مقالات بھی ہوتے ہیں لیکن دیگر اصناف کی
 تحریروں کی وجہ سے وہ صرف تنقید کی کتاب نہیں رہتی اسی طرح عام اور غیر ادبی موضوعات پر مقالات
 بھی شامل نہیں کئے گئے البتہ شرح کی کتابیں درج کی گئی ہیں کہ ان میں کچھ نہ کچھ تنقید بھی مل جاتی ہے۔

اس کرٹے انتخاب کی وجہ سے اقبالیات اور غالبیات ہی نہیں بلکہ عام تنقیدی کتب کی تعداد بھی کوئی

بہت زیادہ نہیں رہی حالانکہ اقبالیات اور غالبیات تو ہماری تنقید کے سدا بہار موضوع ہیں ان دونوں پر بھی صرف ادبی تنقید و تحقیق کی کتابیں درج کی گئیں ہیں۔

تمام کتابوں کی لحاظ موضوع تعداد بھی درج کر دی گئی تاکہ ایک نظر میں پاکستان میں تنقید اور تحقیق کے دائرہ کی وسعت کے ساتھ ساتھ مختلف شعبوں میں کارکردگی کی رفتار کا اندازہ لگایا جاسکے۔

اسی مقصد کے تحت تنقیدی اور تحقیقی مقالات طبع کرنے والے ادبی جرائد کی ایک فہرست بھی درج کر دی گئی ہے تاکہ تنقید و تحقیق میں جدید تر رجحانات کا اندازہ لگایا جاسکے۔ ادب کے طلباء اور مصنفین کی سہولت کے لئے معروف ناشرین کی ایک منتخب فہرست بھی شامل کتاب ہے۔

کتابیات کی ترتیب کے سلسلہ میں پنجاب یونیورسٹی لائبریری، پنجاب پبلک لائبریری اور مجلس ترقی ادب لائبریری کے علاوہ لاہور کے بیشتر ناشرین کی دکانوں سے بھی استفادہ کیا جس کے لئے میں ان سب کا شکور ہوں اس ضمن میں ڈاکٹر وحید قریشی صاحب کی گرانقدر لائبریری سے مجھے بہت مدد ملی اور وہ کتابیں جو کہیں نظر نہ آئی تھیں ڈاکٹر صاحب کے پاس سے ملیں ان کا بھی ممنون ہوں۔

آخر میں نیشنل بک سنٹر کے ڈائریکٹر جناب ابن انشا اور ڈپٹی ڈائریکٹر جناب ذوالفقار احمد تابش کا شکریہ ادا کرنا بھی لازم ہے جنہوں نے مجھے اس علمی کام کا اہل سمجھا !
کتاب کی خامیوں سے مطلع کرنے والوں کا پیشگی شکریہ۔

لاہور : ۳۱ دسمبر ۱۹۷۲ء

سلیم اختر

دیباچہ

اُردو میں کتابیات کی ترتیب کا رجحان کچھ زیادہ قدیم نہیں خصوصی موضوعات پر فہرست سازی تو اور بھی کیا اب ہے سلیم اختر صاحب نے اُردو تنقید اور تحقیق سے متعلق کتب کی فہرست بنانے کا ڈول ڈالا ہے۔ اگرچہ اُردو کی سال بسال کتابیات کی روایت کا آغاز بھارت سے ہو چکا ہے لیکن یہ فہرست اپنی اسی خصوصیت کی وجہ سے اہم ہے کہ اس میں اُردو تنقید اور اُردو تحقیق پر شائع ہونے والی صرف ان کتابوں کو پیش نظر رکھا گیا ہے جو ۱۹۴۷ء اور ۱۹۷۲ء کے درمیان پاکستان میں شائع ہوئیں۔ خصوصی موضوعات پر شائع ہونے والی کتابیات میں ہر چند کہ غالب کے سلسلے میں طبع ہونے والی کتابیات کو اولیت حاصل ہے لیکن یہ فہرست اس لحاظ سے زیادہ دقیق ہے کہ اس کے موضوعات کا دائرہ ادب کے ان ”رقبوں“ سے تعلق رکھتا ہے جو اُردو ادب کے لئے بمنزلہ اساس ہیں۔

اُردو تنقید میں ظہور پاکستان کے بعد سے فکر و نظر کے جو مختلف دبستان وجود میں آئے ان کی نشان دہی اس کتابیات سے بخوبی ہوتی ہے اس کے علاوہ ہماری تنقید جس بحران ”عدم توازن اور خلفشار کا شکار رہی اس کی تصویر بھی اس کے آئینے میں ملتی ہے۔ اس طرح ایک قاری اس کتابیات کی مدد سے اپنے مطلب کا مال ہی تلاش نہیں کر سکتا، بلکہ اسے اُردو تنقید کے پورے مدوجزر کا اندازہ بھی ہو سکتا ہے۔ اس لحاظ سے یہ کتابیات اُردو میں تنقید کے ماضی، حال اور آئندہ کے امکانات کا اشاریہ بھی ہے اور تاریخ ادب کا طالب علم اس کی مدد سے اُردو تنقید کی روایت کے مثبت اور منفی دونوں پہلوؤں سے واقف ہو سکتا ہے۔

اُردو تحقیق کے بارے میں پاکستان میں کیا کچھ ہوا؟ اور اس کام کی رفتار اور مقدار کیا رہی؟ اس کی تفصیل بھی کتابیات میں پائی جاتی ہے تحقیق ایک صبر آئنا، خشک اور بظاہر غیر تخلیقی عمل سمجھا جاتا ہے سبب شاید یہ ہے کہ ہمارے ہاں ایک مدت سے تحقیق اور تنقید کے دھارے ایک دوسرے سے الگ الگ بہتے رہے ہیں تخلیقی فن کا تحقیق کی مشقت اور محنت سے خائف ہے اور اسے ایک خاص طرح کی معاذنہ سرگرمی سے وابستہ کرتا ہے۔ اس عصبیت سے قطع نظر محقق کا یہ دعویٰ ہرگز نہیں کہ وہ تخلیقی فن کار کی طرح خام مواد سے تشکیل جن کرتا ہے۔ وہ تو ادب کے طالب علم کو کچا مال دیتا ہے اب یہ ادیب اور نقاد کا کام ہے کہ اس سرانے کو اپنی تنقیدی بصیرت کا حصہ بنائے اور محقق کے حق میں دعائے خیر کرے ”محقق کی یہ خامی ہے کہ وہ جز کی مدد سے کل نہیں بناتا تو یہ اُردو نقاد کی خامی بھی ہے کہ وہ ”پاور ہوا“ اور بے سر و پا“

مواد کے سہارے تنقید کے قلعے تعمیر کرتا رہا۔ تحقیق سے کنارہ کشی کے سبب اردو تنقید ایک مدت سے خلا میں ہی سفر کر رہی ہے۔ اس کی جڑیں اردو ادب میں پیوست نہیں۔ ضرورت ہے کہ تحقیق اور تنقید کے درمیانی فاصلے کم کئے جائیں۔ اور محقق اور نقاد دونوں اپنے اپنے کارناموں کو ایک دوسرے کی محنت اور بصیرت کی مدد سے استوار کریں۔ یہ کتابیات اسی اشتراک عمل کا اظہار ہے، اس کے صفحات میں تنقید و تحقیق کی یک جائی کو مستحسن اقدام تصور کرنا چاہیے۔

اردو تنقید و تحقیق کی یہ کتابیات اس لحاظ سے بھی اہم ہے کہ اس میں لائبریری سائنس کے اصولوں کو پہلی بار کتاب کے تار و پود میں پوری دیانت داری کے ساتھ اختیار کیا گیا ہے۔ سلیم اختر صاحب ادیب ہی نہیں لائبریری سائنس پر بھی عبور رکھتے ہیں ان کی کتابیات نیشنل بک سنٹر کی پرانی کتابی فہرستوں کے مقابلے میں زیادہ سائنٹیفک ہے۔ اب ایک عام قاری اور پختہ کار ادیب دونوں اس سے بخوبی کام لے سکتے ہیں۔

عام طور پر کتابیات کی ناکامی یہ ہوتی ہے کہ فہرست ساز اسے امکانی حد تک مکمل کرنے کی کوشش نہیں کرتے۔ کسی ایک لائبریری کو بنیاد بنا کر کام پورا کیا جاتا ہے۔ جو کتابیں اس لائبریری میں نہ ہوں فہرست سے رہ جاتی ہیں۔ اس طرح کی "ڈنگ ٹپاؤ" اور نامکمل فہرست اپنی افادیت کھودیتی ہے۔ سلیم اختر کو اس کا پورا احساس ہے کہ انہوں نے اپنی فہرست کو زیادہ سے زیادہ مکمل اور جامع بنانے کی کوشش کی ہے۔ تکمیل میں حریف آخر کا دعویٰ تو کوئی بھی نہیں کر سکتا اور یہ دعویٰ سلیم اختر کو بھی نہیں، لیکن جہاں تک اس کتابیات کو پرکھ سکا ہوں پاکستان میں شائع ہونے والی کوئی اہم کتاب سلیم اختر کی زد سے بچ نہیں سکی۔ کتابیات سازی کے صبر آزما عمل میں یہی مرحلہ سب سے زیادہ مشکل ہوتا ہے اور یہیں بے صبر اور مضطرب کتابیات ساز اپنے پورے کام کی وقعت اور قدر برباد کر لیتا ہے۔ سلیم اختر مبارک باد کے مستحق ہیں کہ انہوں نے اردو کتابیات سازی کی روایت کو سائنٹیفک بھی بنادیا اور امکانی حد تک اس کی تکمیل کا اہتمام بھی کیا ہے۔ ضرورت ہے کہ ادب کے دوسرے پہلوؤں سے متعلق کتابیات بھی اس فہرست کے بعد شائع کی جائیں محققوں اور نقادوں کے بعد ادب اور علم کی دیگر اصناف بھی نیشنل بک سنٹر سے تقاضا کرتی ہیں کہ کتابیات کی جملہ فہارس کو ایک ہی سائنٹیفک سانچے میں ڈھال دیا جائے۔ پرانی فہرستیں بھی نظر ثانی کی محتاج ہیں۔ سائنٹیفک طریق کار سے اگر ان قدیم فہرستوں کی بھی نظر ثانی ہو جائے اور انہیں مکمل اور جامع بنا دیا جائے تو یہ علم و ادب کی بہت بڑی خدمت ہوگی۔ آخر میں سلیم اختر صاحب کو اس کامیاب کوشش پر دلی مبارکباد پیش کرتا ہوں۔ خدا کرے ان کی یہ کاوش مزید فتوحات کا پیش خیمہ ثابت ہو۔

ڈاکٹر وحید قریشی

لاہور ۲ نومبر ۱۹۷۲ء

پاکستان میں مطبوعہ تنقیدی و تحقیقی کتب

آرزو چودھری

”اردو ادب“
علمی کتاب خانہ، لاہور قیمت مجلد ۳، ۷۵
ص: ۲۵۹، سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰، لیتھو اخباری کاغذ،
۹

آرٹڈ، پیتھیو

دیکھتے: انعام عظیم برنی (مترجم)

آرزو، سراج الدین

دیکھتے: عبداللہ ڈاکٹر سید (مترجم)

آزاد، محمد حسین

دیکھتے: محمد حسین آزاد، مزید دیکھتے: آغا محمد باقر (مترجم) تبسم کاشمیری (مترجم)

آغا افتخار حسین

”مخطوطات پیر“ (کتابیات) ترقی اردو بورڈ، کراچی قیمت غیر مجلد: ۵/-

ص: ۷۲، سائز ۸/۲۰ x ۳۰، ”ٹائپ“ سفید کاغذ، ۱۹۶۷

پیر کے بلیوٹک نامیوزمال اور میوز سے لگے میں موجود اردو فارسی سندھی اور پنجابی

کتب کی توضیحی فہرست — اردو اور انگریزی میں)

”یورپ میں اردو“ (تحقیق) مرکزی اردو بورڈ، لاہور قیمت مجلد ۲، ۲۵

ص: ۱۲۳، سائز ۸/۱۸ x ۲۲، ”ٹائپ“ سفید کاغذ، اپریل ۱۹۶۸

”یورپ میں تحقیقی مطالعے“ مجلس ترقی ادب، لاہور قیمت مجلد ۹، ۰۰

ص: ۳۹۸، سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰، ”ٹائپ“ کارٹر ج کاغذ، نومبر ۱۹۶۷

آغا حیدر، سید (مترجم)

”مطالعہ آب حیات“ (منتخب مقالات) ننگ میل پبلی کیشنز لاہور قیمت مجلد ۵، ۰۰

ص: ۱۸۴، سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰، لیتھو سفید کاغذ، ۱۹۶۹

آغا محمد باقر

تاریخ نظم و نثر اردو

شیخ مبارک علی لاہور

قیمت مجلد ۳۰۰

ص ۲۵۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ طبع ہفتم ۱۹۵۰

نگارشات

شیخ مبارک علی، لاہور

قیمت غیر مجلد ۳۰۰

ص ۳۰۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۵۱

مقالات مولانا محمد حسین آزاد (جلد اول) مجلس ترقی ادب لاہور

قیمت مجلد ۸۰۰

ص ۵۰۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ ونڈاٹک سفید کاغذ

فروری ۱۹۶۶ء

(مولانا محمد حسین آزاد کے علمی ادبی اور تحقیقی مقالات کا مجموعہ)

آغا صادق حسین

مرد و کش ہوا (تنقیدی مقالات) اشاعت ادب لاہور

قیمت مجلد ۳۰۰

ص ۱۹۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ اگست ۱۹۶۲ء

(نثری تقاریر، ریڈیو پاکستان، کوئٹہ)

جوہر عرض

مکتبہ آغا صادق کوئٹہ

قیمت غیر مجلد ۵۰۰

ص ۱۹۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

نغز و مرز (تنقید و تحقیق) مکتبہ آغا صادق کوئٹہ

قیمت مجلد ۳۰۰

ص ۱۴۵ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

آفاق صدیقی (مرتب)

بابائے اردو و ادبی مہراں میں ادارہ مصنفین پاکستان سکھر

قیمت غیر مجلد ۱۰۵۰

ص ۱۱۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ اگست ۱۹۶۲ء

آفتاب احمد صدیقی ڈاکٹر

آتش کدہ

اردو ایکڈمی سندھ کراچی

قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص ۱۴۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ اخباری کاغذ ۱۹۶۸ء

شہل - ایک دبستان

مکتبہ عارفین، ڈھاکہ

قیمت مجلد ۶۰۰

ص ۲۶۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۴ء

صہبائے مینائی (احوال و نقد) مکتبہ عارفین، ڈھاکہ

قیمت مجلد ۲۰۵۰

ص: ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۵۸

”گلہائے داغ“ مکتبہ عارفین ڈھاکہ قیمت مجلد ۲۵۰

ص: ۱۳۱ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ فروری ۱۹۵۷ء

آفتاب حسن

”اردو ذریعہ تعلیم اور اصطلاحات“ (لسانیات) شعبہ تصنیف و تالیف و ترجمہ کراچی یونیورسٹی

ص: ۶۹ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۱۵۰ ۲۱۹۶۴

آفتائے رازی

”شرح و دیوان عالی“ حاجی فرمان علی لاہور قیمت غیر مجلد ۲۵۰

ص: ۳۶۷ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۹

آل احمد سرور

”تنقید کیا ہے؟“ (تنقیدی مقالات) اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۳۵۰

ص: ۲۱۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۲۱۹۵۶

طبع اول، ۲۱۹۴۷

”تنقیدی اشارے“ (تنقیدی مقالات) اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۳۵۰

ص: ۲۵۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۶۳

”نئے اور پرانے چراغ“ (تنقیدی مقالات) اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۲۵۰

ص: ۳۸۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ طبع دوم اکتوبر ۱۹۵۱ء

طبع سوم ایضاً سفید کاغذ قیمت مجلد ۵۰۰ (طبع اول ۱۹۵۷ء) دسمبر ۲۱۹۴۶ء

آمنہ صدیقی (مرتب)

”اذکار عبدالحق“ اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص: ۳۲۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ اگست ۲۱۹۶۲ء

ابن قتیبہ

دیکھئے: عبدالصمد صادم (مترجم)

ابوالحسن زنگ لکھنوی، سید

”ادیب سخن“

ناشر؟ حیدرآباد قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۶۲ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۲
ابوالخیر کشفی، سید

”جدید ادب کے دو تنقیدی جائزے“ اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۰۰ ۲/۹

ص: ۱۰۹ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۶۲

”ہمارے عہد کا ادب اور ادیب“ (تنقیدی مقالات) قمر کتاب گھر کراچی قیمت مجلد پالشگر ۰۰ ۱۰/۶

ص: ۲۴۲ سائز ۳۰x۲۰/۸ آفٹ سفید کاغذ دسمبر ۱۹۶۱

ابواللیث صدیقی، ڈاکٹر

”آج کا اردو ادب“ فیروز سنز، لاہور قیمت مجلد ۰۰ ۹/۶

ص: ۳۹۸ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ آفٹ سفید کاغذ ؟

”ادب و لسانیات“ اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۰۰ ۸/۶

ص: ۴۰۳ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ سفید کاغذ ۱۹۶۰

”اردو کی ادبی تاریخ کا خاکہ“ اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت غیر مجلد ۱۶۸۶

ص: ۱۸۱ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ آفٹ سفید کاغذ مارچ ۱۹۶۲

”تجربے اور روایت“ (تحقیق و تنقید) اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۰۰ ۳/۲۵

ص: ۲۱۵ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۵۹

”جامع القواعد حصہ صوف“ مرکزی اردو بورڈ، لاہور قیمت مجلد ۰۰ ۱۰/۶

ص: ۵۶۰ سائز ۲۲x۱۸/۸ ٹائپ سفید کاغذ ؟

”جرات ان کا عہد اور عشقیہ شاعری“ (احوال و نقد) اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۰۰ ۲/۶

ص: ۱۴۴ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ مئی ۱۹۵۲

”غزل اور مغز لین“ (تنقید) اردو مرکز، لاہور قیمت مجلد ۰۰ ۴/۵۰

ص: ۳۲۸ سائز ۳۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ دسمبر ۱۹۵۲

”لکھنؤ کا دبستان شاعری“ (تحقیق) اردو مرکز، لاہور قیمت طبع سوم، مجلد ۰۰ ۱۳/۵

ص: ۹۵۶ سائز ۲۲x۱۸/۸ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۷

(ڈاکٹریٹ کے لئے تحقیقی مقالہ، مسلم یونیورسٹی علی گڑھ ۱۹۴۲ء)

”مصطفیٰ اور ان کا کلام“ (احوال و نقد) شیخ مبارک علی لاہور قیمت مجلد ؟

ص: ۲۲۰ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ؟

نظیر اکبر آبادی ان کا عہد اور شاعری (تحقیق و تنقید) اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت ۵۰۰

ص: ۱۹۶ سائز ۲۲ x ۱۸/۸ ٹائپ اخباری کاغذ اکتوبر ۱۹۶۷

ابوسلمان شاہجہان پوری (مرتب)

مولانا ابوالکلام آزاد (احوال و نقد) سندھ ساگر اکیڈمی لاہور قیمت مجلد ۹/-

ص: ۲۱۵ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ دسمبر ۱۹۶۷

ابوسعید قریشی

منشور (احوال و نقد) ادارہ فروغ اردو لاہور قیمت مجلد ۲۵ x ۲

ص: ۲۶۷ سائز ۲۲ x ۱۸/۸ لیتھو سفید کاغذ ۹/۱۹۵۵

؟ (مرتب)

۱۸۵۷ کوائف و صحائف ادارہ مطبوعات پاکستان کراچی قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۸۴ سائز ۲۲ x ۱۸/۸ ٹائپ کارٹریج کاغذ مئی ۱۹۵۷

(ریڈیو پاکستان سے نشری تقاریر)

احتمام حسین سید

تنقیدی نظریات (منتخب مقالات) عشرت پبلیک اؤس لاہور قیمت مجلد ۶۰۰

ص: ۲۹۶ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ جون ۱۹۶۵

طبع دوم: لاہور اکیڈمی لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۲۹۶ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو اخباری کاغذ جنوری ۱۹۶۸

داستان اردو (سانیات) الکتاب کراچی قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۱۶۳ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو اخباری کاغذ جون ۱۹۶۵

(پہلے کا ڈیزائن کا نام اردو کی کہانی — ۱۹۵۶)

احراز نقوی، ڈاکٹر (مرتب)

سرشار تحقیقی و تنقیدی مطالعہ مکتبہ میری لائبریری لاہور قیمت غیر مجلد ۱۶۰۰

ص: ۷۶۸ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۲

احسن احمد اشک

بنگال کا پوئہ ادب (تعارف و نقد) ادارہ مطبوعات پاکستان کراچی قیمت غیر مجلد ۵۰۰

ص : ۹۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ ؟

احسن اختر ملک

”تنقیدی نظریے“ جدید بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد .. ۴

ص : ۲۲۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
احسن فاروقی، ڈاکٹر

دیکھئے : محمد احسن فاروقی، ڈاکٹر

احسان الحق اختر

”سب رس کا تنقیدی جائزہ“ شگ میل پبلی کیشنز، لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۵

ص : ۷۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ اپریل ۱۹۶۸

”منشی سحر البیان“ (تعارف و نقد) شگ میل پبلی کیشنز، لاہور قیمت مجلد ۷۰۰

ص : ۲۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ستمبر ۱۹۶۷

احسان دانش

”تذکیر دمانیٹ“ (لسانیات) مرکزی اردو بورڈ لاہور قیمت مجلد ۶۰۰

ص : ۳۷۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ مارچ ۱۹۷۰

احمد اللہ ندوی، کلیم سید (مرتب)

”تذکرہ مسلم شعرائے بہار“ حصہ اول ناشر؟ کراچی قیمت غیر مجلد ۵۰۰

ص : ۳۰۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

قیمت غیر مجلد ۵۰۰ حصہ دوم : ایضاً ص ۳۵۲

احمد دین، مولوی

”سرگزشت الفاظ“ شیخ غلام علی، لاہور قیمت مجلد ۶۰۰

ص : ۲۶۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم ۱۹۶۹

(طبع اول : ۱۹۳۲ء)

احمد ربانی (مرتب)

”مقالات مولوی محمد شفیع“ (جلد اول) مجلس ترقی ادب، لاہور قیمت مجلد ۱۵۰

ص : ۳۹۷ سائز ۸/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۹/۱۹۷۷

”مقالات مولوی محمد شفیع“ (جلد چہارم) مجلس ترقی ادب، لاہور قیمت مجلد ۸۰۰

ص: ۳۳۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ وڈائنگ سفید کاغذ ۶/۱۹۷۲

احمد حسین قریشی قلعہ داری

”پنجابی ادب کی مختصر تاریخ“ مکتبہ میری لائبریری، لاہور قیمت مجلد ۱۲۰۰

ص: ۱۶۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم: ۱۹۷۲

(طبع اول: ۱۹۶۴)

احمد علی زیدی، سید

”سندھ میں اردو مخطوطات“ (کتابیات) مرکزی اردو بورڈ، لاہور قیمت مجلد ۷۰۰

ص: ۳۲۵ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۶۹

(سندھ میں اردو مخطوطات کی وضاحتی فہرست)

احمد میاں اختر جو ناگڑھی، قاضی

سر سید کا علمی کارنامہ، ایڈمی آف ایجوکیشن ریسرچ، کراچی قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۸۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۶/۱۹۶۴

”مقالات اختر“ (تحقیق) ترقی اردو بورڈ، کراچی قیمت مجلد ۸۰۰

ص: ۲۵۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۶/۱۹۷۲

اختر انصاری اکبر آبادی (مرتب)

”ادبی رابطے سانی رشتے“ (سانیات) مجلس ادب حیدر آباد، سندھ قیمت غیر مجلد؟

ص: ۱۴۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۶/۱۹۷۱

”اکبر اس دور میں“ (احوال و نقد) بزم اکبر، کراچی قیمت غیر مجلد ۵۰۰

ص: ۳۳۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۹/۱۹۵۲

”جمال آگہی“ (تنقیدی مضامین) حلقہ ارباب فکر، حیدر آباد قیمت غیر مجلد ۳۰۵۰

ص: ۱۶۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۹/۱۹۶۵

”ذکر ان کا، باتیں ان کی“ مجلس ادب حیدر آباد قیمت غیر مجلد؟

ص: ۱۴۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ سفید کاغذ ۹/۱۹۷۰

(مجلس ادب حیدر آباد کے جلسوں میں پیش کردہ ادبی مقالات و خطبات)

شاہ عبداللطیف (حیات اور شاعری) شاہ عبداللطیف ثنائی مرکز بحث شاہ قیامت غیر مجلد ۵۶

ص: ۲۸۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

۱۹۶۸

نظریات (تنقیدی مقالات) محراب ادب، کراچی قیامت مجلد ۲۰۶۰

ص: ۲۰۷ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

۵

نگارشات (تنقیدی مقالات) حلقہ ارباب فکر، حیدرآباد قیامت غیر مجلد ۲۰۵۰

ص: ۱۸۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۰

اختر انصاری دہلوی

انادی ادب اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیامت غیر مجلد ۱۰۷۵

۹

ص: ۱۱۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

حالی اور نیا تنقیدی شعور اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیامت غیر مجلد ۱۰۵۰

ص: ۹۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

۹/۶/۱۹۶۱

اختر جعفری سید

اختر شیرانی اور اس کی شاعری آئینہ ادب، لاہور قیامت مجلد ۷۰۵۰

۶/۱۹۶۶

ص: ۲۵۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ

اردو غزل (تعارف و تبصرہ) عزیز بک ڈپو، لاہور قیامت مجلد ۷۰۵۰

۶/۱۹۷۰

ص: ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

بہترین مقالات (جلد اول) مکتبہ اردو، لاہور قیامت مجلد ۶۰۰۰

مارچ ۱۹۶۶

ص: ۵۹۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

اختر حسین رائے پوری، ڈاکٹر

روشن مینار

اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیامت مجلد ۲۰۵۰

جنوری ۱۹۵۸

ص: ۱۶۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

اختر و سار عظیم

شبلی بحیثیت مؤرخ تصنیفات، لاہور

قیامت مجلد ۱۲۶۰۰

دسمبر ۱۹۶۸

ص: ۲۶۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

؟ (مرتب)

ادب اور تنقید (منتخب تنقیدی مقالات) تاج بک ڈپو، لاہور قیامت مجلد ۱۲۶۰۰

ص : ۵۳۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶

(طبع دوم : ۱۹۶۸ - ایضاً - ص : ۷۴۹)

ادریس صدیقی

”اُردو شاعری کا تنقیدی جائزہ“ سرسید بک کمپنی، کراچی قیمت غیر مجلد : ۱۴۰۰

ص : ۶۳۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ ڈنڈاٹک سفید کاغذ ۱۹۷۱

”خدا کے سخن میر تقی میر“ (احوال و نقد) مکتبہ غزم و عمل، کراچی قیمت مجلد : ۵۰۶۳

ص : ۳۵۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۶۳

؟ (مرتب)

”اُردو ادب“ فیروز سنز، لاہور قیمت غیر مجلد : ۵۰۰۰

ص : ۵۶ سائز ۸/۱۷x۲۷ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸

؟ (مرتب)

”اُردو زبان اور ہماری ثقافت“ (منتخب تنقیدی مقالات) تاج بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد : ۱۰۰۰

ص : ۵۴۸ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶

طبع دوم : ایضاً ۱۹۶۸ ص : ۶۶۸ قیمت : ۱۰۰۰۰

؟ (مرتب)

”اُردو کی فضیلت چند بنگالی اکابر کی نظر میں“ انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد : ۱۰۰۰

ص : ۱۲۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۵۳

؟ (مرتب)

”اُردو شری تنقیدی نظر“ (منتخب تنقیدی مقالات) تاج بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد : ۱۰۰۰

ص : ۴۷۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶

طبع دوم : ایضاً ۱۹۶۸ ص : ۵۰۰

؟ (مرتب)

”اُردو نظم پر تنقیدی نظر“ (منتخب تنقیدی مقالات) تاج بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد : ۱۲۰۰۰

ص : ۶۴۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶

ارسطو

دیکھتے : عزیز احمد (مترجم) مزید دیکھتے : بدر منیر ڈار
استاد احمد حسن زیارت

دیکھتے : عبدالرحمن طاہر سورتی (مترجم)

اسد اریب، ڈاکٹر

نقدِ انیس " (تنقید) جدید بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد ۳۰۵۰

ص: ۲۳۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶

اسرار احمد خاں سہاروی

"ادب اور اسلامی تدریس" مکتبہ چراغِ راہ، کراچی قیمت مجلد ۱۰۵۰

ص: ۱۰۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ جولائی ۱۹۶۰

طبع دوم : نذر سنز، لاہور قیمت مجلد ۲۰۵۰

ص: ۱۹۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۴

اسلم فرخی، ڈاکٹر

"محمد حسین آزاد" جلد اول (تحقیق و تنقید) انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ۸۰۰

ص: ۲۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵

(تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی، کراچی یونیورسٹی، ۱۹۶۳ء، 'دائرہ ادبی انعام': ۱۹۶۵ء)

جلد دوم - ایضاً ص: ۹۲ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۵۰۰

"گلشن ہمیشہ بہار" از: نصر اللہ خاں خوشی (تذکرہ) انجمن ترقی اردو پاکستان قیمت غیر مجلد ۸۰۰

ص: ۲۲۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۶

(شبیقت کے "گلشن بے خار" کے جواب میں یہ لکھا گیا تھا)

اسماعیل خواجہ (مرتب)

"تحفہ لطیف" حکمہ اطلاعات مغربی پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ؟

ص: ۹۳ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ؟

اشتیاق حسین اظہر (مرتب)

"نذر لطیف" (تنقیدی مقالات) حکمہ اطلاعات سندھ، حیدرآباد قیمت غیر مجلد ؟

60775

ص : ۸۷ سائز ۲۲ x ۱۸ / ۸ ٹائپ سفید کاغذ

(مشاہد عبداللطیف بخٹائی پر مقالات)

اشرف لطیفی (مرتب)

مطالعہ ادبیات ایران (حصہ نظم) تاج بک ڈپو، لاہور قیمت: اخباری کاغذ ۵۰۰ ۶۰۰ سفید کاغذ

ص : ۲۰۸ سائز ۲۲ x ۱۸ / ۸ لیتھو مجلد ۱۹۶۶

اصغر حسین خاں نظیر لدھیانوی

"اکبر الہ آبادی" مکتبہ کاروان، لاہور قیمت غیر مجلد ۵۰۰

ص : ۲۶۷ سائز ۳۰ x ۲۰ / ۱۶ دنداٹک سفید کاغذ ۹/۱۹۷۰

"تذکرہ شعرائے اردو" عشرت پبلنگ، لاہور قیمت ۵۰۰

ص : ۲۰۸ سائز ۳۰ x ۲۰ / ۱۶ لیتھو اخباری کاغذ اپریل ۱۹۵۳

"مختصر تاریخ ادب اردو" عشرت پبلنگ، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰

ص : ۶۰۸ سائز ۳۰ x ۲۰ / ۱۶ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۵۳

اصغر علی شاہ جعفری، سید

"زبان فارسی جدید" تعارف و تبصرہ تاج بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد ۳۰۵۰

ص : ۲۷۲ سائز ۲۲ x ۱۸ / ۸ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۸

"شعور تنقید" (تعارف و نقد) شک میل پبلی کیشنز، لاہور قیمت مجلد ۵۰۰

ص : ۱۷۵ سائز ۲۲ x ۱۸ / ۸ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸

اظہر زیدی

"متاع ادب" (تنقیدی مقالات) مکتبہ میری لائبریری، لاہور قیمت: اخباری کاغذ غیر مجلد ۶۰۰

ص : ۲۷۲ سائز ۳۰ x ۲۰ / ۱۶ لیتھو ۱۹۶۵ سفید کاغذ مجلد ۸۰۰

اعجاز حسین، ڈاکٹر سید

"مختصر تاریخ ادب اردو" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۷۰۰

ص : ۲۲۸ سائز ۳۰ x ۲۰ / ۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۶

"مذہب و شاعری" (تحقیق) اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۵۰۵۰

ص : ۳۲۲ سائز ۲۲ x ۱۸ / ۸ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۵

تحقیقی مقالہ برائے ڈی لٹ الہ آباد یونیورسٹی (سندھ)

افتخار احمد صدیقی، ڈاکٹر

مولوی نذیر احمد دہلوی: احوال و آثار (تحقیق) مجلس ترقی ادب لاہور

قیمت مجلد ۲۵۰

ص ۴۷۵ سائز ۸/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

نومبر ۱۹۷۱ء

(ڈاکٹریٹ کے لئے تحقیقی مقالہ پنجاب یونیورسٹی، داؤد ادبی انعام : ۱۹۷۱ء)

افتخار جالب (مرتب)

نئی شاعری تعارف و نقد، نئی مطبوعات لاہور

قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص ۳۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اخباری کاغذ

جنوری ۱۹۶۶ء

افتخار حسین سید

پریم چند کا مطالعہ مجید بک ڈپو، لائل پور

قیمت مجلد ۴۱۵

ص ۳۳۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

۱۹۶۵ء

علمی کتاب خانہ لاہور

قیمت مجلد ۴۱۵

ص ۳۳۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

۹

قصیدہ مرثیہ رباعی قطعہ دیگر اصناف (تعارف و نقد) مجید بک ڈپو لائل پور

قیمت مجلد ۴۱۵

ص ۳۷۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۶ء

میرامن سے بلدرم تک مجید بک ڈپو، لائل پور

قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص ۵۲۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۵ء

افسر صدیقی امروہوی اور سید سرفراز علی رضوی (مرتبین)

مخطوطات انجمن ترقی اردو (اردو) جلد اول (کتابیات) انجمن ترقی اردو پاکستان

قیمت غیر مجلد ۱۰۰

ص ۵۶۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ آفٹ سفید کاغذ

۱۹۶۵ء

(انجمن ترقی اردو پاکستان کے اردو مخطوطات کی رضا حق فہرست)

اقبال صلاح الدین

حضرت امیر خسرو کی پسندیاں اور کہہ مکرمیاں سنگ میل پبلیکیشنز لاہور

قیمت غیر مجلد ۳۰

ص ۱۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ

۱۹۷۱ء

خسرو دوسروں کی نظر میں (احوال و نقد) اظہار منظر لاہور

قیمت مجلد ۱۰۰

ص: ۱۶۹ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹمپ سفید کاغذ
(معروف ناقدین کی تحریروں سے اقتباسات)
۱۹۷۰

”خسرو شیریں بیان“ (احوال و نقد) مکتبہ میری لاہوری لاہور
قیمت مجلد ۹۰۰۰ غیر مجلد ۵۰۰۰
۱۹۷۰

اقبال عظیم، سید

مشرقی بنگال میں اردو، مشرق کو اپریٹو پبلی کیشنز ڈھاکہ
قیمت مجلد ۷۰۰۰
۱۹۵۴

آفتد احسن، ڈاکٹر

”تذکرہ سراپا سخن“ جلد اول، از سید محسن علی محسن لکھنوی
اظہار سنز لاہور قیمت مجلد ۱۰۰۰
۱۹۷۰

”تذکرہ مخزن نکات“ از قیام الدین قائم چاند پوری
مجلس ترقی ادب لاہور قیمت مجلد ۵۰۰۰
۱۹۶۶

اکبر امامی

”ادب اور تعصب“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ میری لاہوری لاہور
قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰
۱۹۶۵

اکرم الحق

”شعرا عجم فی الہند“ (تذکرہ) شعبہ اشاعت الاکرام، ملتان
ص: ۲۷۶ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ
قیمت مجلد ۱۲۰۰۰
۱۹۶۱

اکوثر، ولیم وان

دیکھتے: محمد سلیم الرحمن (مترجم)

الطاف حسین حالی

”انتخاب مقالات بحالی“ اردو ایکسڈی سندھ، کراچی
ص: ۱۱۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ
قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰
۱۹۶۰

”مقدمہ شعر و شاعری“ اردو ایکسڈی سندھ، کراچی
ص: ۲۲۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
قیمت مجلد ۱۰۰۰۰
؟

۲. مقدمہ شعر شاعری " شاربک ڈپو، لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۵۰

ص: ۲۲۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
شعر و شاعری یعنی مقدمہ دیوان حالی حاجی فرمان علی لاہور قیمت مجلد ۲۰۰

ص: ۲۱۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
"مقالات حالی" حصہ اول انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ۳۰۰

ص: ۳۱۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ طبع سوم، ۱۹۵۵

طبع اول: ۱۹۳۴/؟

الطاف علی بریلوی سید

حاصل مطالعہ "ایڈمی آن ایجوکیشنل ریسرچ، کراچی قیمت مجلد ۸۰۰

ص: ۳۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶

(مقدمات پیش لفظ تبصرے اور تعارفی نوٹس وغیرہ)

"علی گڑھ تحریک اور قومی نظمیں (تعارف و تبصرہ) ایڈمی آن ایجوکیشنل ریسرچ کمیٹی قیمت مجلد ۱۲۰۰

ص: ۴۶۴ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۰

الطاف فاطمہ

"اردو میں فن سوانح نگاری کا ارتقاء" اردو ایڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۵۰۲۵

ص: ۳۲۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ اپریل ۱۹۶۱

(مقالہ برائے امتحان ایم اے اردو، پنجاب یونیورسٹی)

الف المحدثات

"اردو کی پہلی سیرس" (سانیات) مکتبہ میری لاہور، لاہور سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۳۰۰

ص: ۸۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو اخباری کاغذ غیر مجلد ۲۰۰ ۱۹۶۹

امتیاز علی تاج سید

"مجلس ترقی ادب لاہور: تعارف اور خدمات" قیمت ؟

ص: ۱۰۴ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ اور بلاک آرٹ پیپر ؟

(مجلس کی مختصر تاریخ، اغراض و مقاصد اور کارگزاریوں کا بیان)

امتیاز علی عرشی

"اردو اور افغان" (سانیات) پشتو ایڈمی پشاور قیمت مجلد ۵۰/۲ غیر مجلد ۳۰۰

- ص: ۱۷۶ سائز ۸/۱۷ x ۲۷ لیتھو سفید کاغذ
 "اردو میں پشتو کا حصہ" (سانیات) پشتو ایکڈمی، پشاور
 قیمت مجلد ۵۰ روپے
 ص: ۱۷۶ سائز ۸/۱۷ x ۲۷ لیتھو سفید کاغذ
 "مقالات عرشی" (تحقیق) مجلس ترقی ادب، لاہور
 قیمت مجلد ۲۵ روپے
 ص: ۶۶۹ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ ٹائپ سفید کاغذ
 ۱۹۷۰ء

امجد حسین شوق

- "اردو کا مستقبل" انجمن تحفظ اردو و تخلیق ادب، لاہور
 قیمت ۴۲ روپے
 ص: ۶۴۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 ؟

امداد انام اثر سید

- "کاشف الحقائق معروف بہ بہارستان سخن" (جلد اول) مکتبہ معین الادب، لاہور
 قیمت مجلد ۱۲ روپے
 ص: ۲۳۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ طبع دوم ۱۹۵۶ء
 جلد دوم، ص: ۵۲۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 قیمت مجلد ۱۲ روپے
 طبع دوم: جنوری ۱۹۵۶ء

امداد صابری

- "تلاذہ میر" (تحقیق) اصغر اکادمی، راولپنڈی
 قیمت غیر مجلد ۱۰ روپے
 ص: ۱۱۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 ۱۹۶۵ء

امیر سلطانہ اور آقا بیدار بخت

- "مقالات سلیمانی" (نقوش سلیمانی کا اختصار) تاج بک ڈپو، لاہور
 قیمت غیر مجلد: ؟
 ص: ۱۷۷ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ
 ؟

؟ (مرتب)

- "انتخاب افادات مہدی" اردو ایکڈمی سندھ، کراچی
 قیمت ۷۵ روپے
 ص: ۶۳ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 اکتوبر ۱۹۶۰ء

؟ (مرتب)

- "انتخاب مقالات شبلی" اردو ایکڈمی سندھ، کراچی
 قیمت غیر مجلد ۱۰ روپے
 ص: ۱۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 اکتوبر ۱۹۶۰ء

؟ (مرتب)

انتخاب مقالات شہلی" عجائب اسٹورز، سکھر قیمت غیر مجلد ۱۰۵

ص: ۱۱۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۳

انتظار حسین اور عزیز الدین احمد (مرتب)

۶۳۰ کے بہترین مقالے" مکتبہ جدید، لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۵

ص: ۲۶۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۴

کچھ تو کیے" (بحث) مکتبہ جدید، لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۰

ص: ۱۱۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۳

حلقہ ارباب ذوق کی تنقیدی نشستوں میں ادبی بحث، سال ۱۹۶۲

انتظام اللہ شہابی، مفتی

۵۰۰ قیمت غیر مجلد "حیات خان آرزو" (احوال و نقد) جناح اکیڈمی، کراچی

ص: ۳۲ سائز ۸/۱۴x۲۴ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶

۲۰۵ قیمت غیر مجلد "مشاہیر اکبر آباد" (تذکرہ) جناح لٹری اکیڈمی، کراچی

ص: ۱۴۴ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ؟

۱۰۵ قیمت مجلد "آخری بزم" (مشاعروں کا احوال) جناح لٹری اکیڈمی، کراچی

ص: ۱۶۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ مارچ ۱۹۵۹

انتظام اللہ شہابی مفتی اور ورد کا کوری (مرتب)

۱۰۵ قیمت غیر مجلد "حضرت امیر خسرو اور ان کا اردو کلام" دائرہ المعارف قرآنہ، کراچی

ص: ۹۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۱

انشاء، انشاء اللہ خاں

دیکھتے: عبدالحق مولوی (مرتب)

انعام الحق، ڈاکٹر

۴۰۰ قیمت مجلد "مسلم بنگالی ادب" ادارہ مطبوعات پاکستان، کراچی

ص: ۳۹۶ سائز ۸/۱۴x۲۴ ٹائپ کارٹر کاغذ اپریل ۱۹۵۷

انعام الحق کوثر، ڈاکٹر

۱۰۰۰ قیمت مجلد "بلوچستان میں اردو" (لسانیات) مرکزی اردو بورڈ، لاہور

ص ۶۲۲۱ سر ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
(دواؤد ادبی انعام یافتہ : ۱۹۶۹ء)

”بلوچستان میں فارسی شاعری“ بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ قیمت مجلد ۶۰۰

ص ۲۶۶ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

انعام عظیم برنی اور اخلاص حسین (مترجمین)

”ثقافت و انتشار“ ریسرچ اکیڈمی، کراچی قیمت مجلد ۶۰۰

ص ۱۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

(میتھو آرٹڈ کی CULTURE AND ANARCHY کا ترجمہ)

انور بیگ اعوان

”دینی ادب و ثقافت“ (تحقیق) بزم ثقافت، چکوال قیمت مجلد ۵۰۰

ص ۲۶۸ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ غیر مجلد ۲۰۰ ۱۹۶۸ء

انور سدید

”فکر و خیال“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ اردو زبان، سرگودھا قیمت غیر مجلد ۶۰۰

ص ۲۵۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ فنڈاٹک سفید کاغذ ۱۹۷۱ء

انور فاروق (مترجم)

”جگر اور اس کی شاعری“ مکتبہ ماحول، کراچی قیمت مجلد ۱۵۰۰

ص ۸۰۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ فنڈاٹک اخباری کاغذ مئی ۱۹۶۶ء

انیس فاطمہ بریلوی، سیدہ

”ادب منزل بمنزل“ (تنقیدی مقالات) ریسرچ اکیڈمی، کراچی قیمت مجلد ۶۰۰

ص ۲۲۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

انیس ناگی

”تنقید شعر“ نئی مطبوعات، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰

ص ۱۱۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ اپریل ۱۹۶۵ء

طبع دوم: مکتبہ میری لائبریری، لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۵۰

ص ۱۶۹ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۶۰۰

"شعری لسانیات" (تنقید)

انصار سنز، لاہور

قیمت مجلد ۱۲۰۰

ص: ۲۱۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ مارچ ۱۹۶۹ء

"نذیر احمد کی ناول نگاری"

نئی مطبوعات، لاہور

قیمت غیر مجلد ۴۰۵۰

ص: ۱۵۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو اخباری کاغذ نومبر ۱۹۶۶ء

"نیا شعری افق"

عبدالحق، بی روڈ، لاہور

قیمت غیر مجلد ؟

ص: ۱۴۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۹ء

اولیس احمد ادیب

"تنقیدیں"

قمر کتاب گھر، کراچی

قیمت مجلد ۶۰۰

ص: ۲۲۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲ء

اے۔ ایچ اختر صدیقی (مرتب)

"گلستان مضامین اردو"

قریشی بک آؤس، لاہور

قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۳۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ اپریل ۱۹۶۷ء

اے۔ بی۔ اشرف

"آغا حشر اور ان کا فن"

مکتبہ میری لائبریری، لاہور

قیمت اخباری کاغذ غیر مجلد ۵۰۵۰

ص: ۲۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ مجلد ۸۰۰ ۱۹۶۸ء

(مقالہ برائے امتحان ایم اے اردو، پنجاب یونیورسٹی)

اے۔ جی نیازی (مرتب)

"تنقیدی رس" (منتخبہ مقالات) عشرت پبلشنگ آؤس، لاہور

قیمت مجلد ۹۰۰

ص: ۶۵۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

ایبرکرومبی، لیسل

دیکھئے: جلیل احمد (مترجم)، ل۔ احمد اکبر آبادی (مترجم)

ایلیٹ، ٹی اے

دیکھئے: جمیل جالبی (مترجم)

ایم اے ناز

"ترقی پسند ادب"

قریشی بک ڈپو، لاہور

قیمت غیر مجلد ۱۰۰

ص ۶۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۷ء

(ترقی پسند ادب از عزیز احمد کا خلاصہ)

اینڈریوز، سی۔ الیف

دیکھئے : فیاض الدین احمد برنی (مترجم)

ب

بدرالسلام فروغی، خواجہ (مترجم)

"ایم اسلم اور اس کا ادب" دارالبلاغ، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰۰

ص ۱۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۱ء

بدر منیر ڈار

"ارسطو (بوہیقا)" لاہور اکیڈمی، لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

ص ۶۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ؟

براؤن، ایڈورڈ جی

دیکھئے : محمد داؤد بہر (مترجم)

برجمون و تاتریہ کیفی، پنڈت

"کیفیت"

انجمن ترقی اردو، پاکستان کراچی قیمت غیر مجلد ۲/۵۰ مجلد ۵/۰

ص ۳۸۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم، ۱۹۵۰ء

"فشورات"

مکتبہ معین الادب، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰۰

ص ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ طبع چہارم، ۱۹۵۰ء

بشیر احمد، مولوی

"خلاصہ موازنہ انیس و دہیر" از شبلی نعمانی شیخ مبارک علی لاہور قیمت غیر مجلد ۰۰۰۵

ص ۷۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

بشیر الدین احمد

"سودا کی قصیدہ نگاری"

خدمت لپیڈ، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰۰

ص ۲۲۳ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم : ۱۹۵۶ء

بشیر حسین، ڈاکٹر

فارسی کا ایرانی تلفظ (لسانیات) افق ادب، لاہور قیمت غیر مجلد ۳۰۰

ص: ۳۲ سائز ۲۲ x ۱۸/۸ آفٹ سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۷۱ء

بشیر محمود اختر

"نذیر احمد کی ناول نگاری کا فن" مکتبہ علم لائبریری قیمت مجلد ۴۰۵۰

ص: ۲۶۹ سائز ۳۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶ء

؟ (مرتب)

پاکستان کی علاقائی زبانوں پر فارسی کا اثر ادارہ مطبوعات پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ۵۰۰

ص: ۷۴ سائز ۳۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ؟

(ریڈیو پاکستان سے نشر شدہ تقاریر)

پ

پرجاکش پنڈت (مرتب)

ساحر اور اس کی شاعری انہرپبلنگ آؤس لاہور قیمت غیر مجلد ۷۵۰

ص: ۱۵۹ سائز ۳۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو اخباری کاغذ ؟

؟ (مرتب)

پشتوا ادب ادارہ مطبوعات پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ۷۵۰

ص: ۱۶۹ سائز ۳۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ؟

؟ (مرتب)

پنجابی قصے فارسی زبان میں جلد اول پنجابی ادبی اکیڈمی، لاہور قیمت مجلد ۹۰۰

ص: ۲۷۸ سائز ۲۲ x ۱۸/۸ ٹائپ کارڈز کاغذ ۱۹۵۷ء

جلد دوم: ۱۹۶۰ء ص: ۹۷ قیمت غیر مجلد ۲۰۵۰

پیام شاہجہان پوری

جنوبی ہند میں اردو عشرت پبلنگ آؤس لاہور قیمت مجلد ؟

ص: ۱۸۶ سائز ۳۰ x ۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۵ء

ت

تقسیم کاشمیری (مرتب)

- "آب حیات" از محمد حسین آزاد سنگ میل پبلیکیشنز، لاہور قیمت مجلد ۱۲،۵۰
- ص ۱: ۲۲۱ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ اگست ۱۹۷۰ء
- "نقد سرشار" سنگ میل پبلیکیشنز، لاہور قیمت غیر مجلد ۴،۵۰
- ص ۱: ۳۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ جنوری ۱۹۶۸ء

تمکین کاظمی

- "داغ" (احوال و نقد) آئینہ ادب، لاہور قیمت مجلد ۷،۵۰
- ص ۱: ۳۶۱ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

تمنا عمادی، مجیبی پھلواری، مولانا

- "افعال مرکبہ" مکتبہ اسلوب کراچی قیمت مجلد ۲،۵۰
- ص ۱: ۱۱۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۱ء

بیع دوم: اردو اکیڈمی سندھ، کراچی

- "ایضاح سخن" (اصلاح سخن) دارالادب، ڈھاکہ قیمت مجلد ۴،۵۰
- ص ۱: ۲۶۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ؟

؟ (مرتب)

- "تند تئورا" (تنقیدی مقالات) محکمہ اطلاعات، حیدرآباد قیمت غیر مجلد ؟
- ص ۱: ۴۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

تنویر احمد علوی، ڈاکٹر

- "ذوق - سوانح اور انتقاد" مجلس ترقی ادب، لاہور قیمت مجلد ۸،۰۰
- ص ۱: ۴۱۵ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ دسمبر ۱۹۶۳ء

تہور حسین، خواجہ

- "بہادر شاہ ظفر، فن و شخصیت" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۸،۰۰
- ص ۱: ۲۵۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

ٹ

ٹوین، مارک

دیکھتے، سجاد حارث (مترجم)

ٹ

؟ (مرتب)

ثقافت اور اوب داومی بولان میں " بزم ثقافت کورٹہ

قیمت مجلد ۵۰۰۰

۱۹۶۶ء

ص: ۲۰۰ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

ٹنارالحق

"میر و سودا کا دور" ادارہ تحقیق و تصنیف کراچی

قیمت مجلد ۱۲۰۰۰

۱۹۶۵ء

ص: ۲۹۶ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ آفٹ سفید کاغذ

ج

جاوید شاہین (مرتب)

"آٹھ غزل گو" (تعارف و نقد) مکتبہ میری لائبریری لاہور

قیمت انباری کاغذ غیر مجلد ۴۰۰۰

قیمت سفید کاغذ مجلد ۶۰۰۰

ص: ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو

جاوید عظمت ارشد (مرتب)

"ادبی مقالات" سوشل ویلفیئر سوسائٹی اور نیٹیل کالج لاہور

قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

۹/۱۹۶۶ء

ص: ۱۳۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ

؟ (مرتب)

"جدید اردو نثر" (منتخبہ مقالات) "تاج بک ڈپو" لاہور

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

۱۹۶۶ء

ص: ۲۸۸ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

جلال الدین احمد جعفری زینبی الحاج مولوی حافظ

"تاریخ قصائد اردو" شرکت مصنفین لاہور

قیمت ۳۰۰۰

ص: ۲۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

"تاریخ مثنویات اردو" شرکت مصنفین لاہور

قیمت ۳۰۰۰

ص: ۲۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

قیمت دوم ؟

جلیل احمد اور عبدالسلام (مترجمین)

"اصول تنقید" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت غیر مجلد ۳۶۰۰
۶۶۰۰ مجلد ۱۹۶۴ ص: ۱۶۳ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

(پریسل ایبر کروبی کی تالیف PRINCIPLES OF LITERARY CRITICISM کا ترجمہ)

جلیل الرحمن عظمیٰ

"ابوالطیب متبنی" (احوال و نقد) ناشر خود مصنف، کراچی قیمت مجلد ۱۰۱۰۰
۲۰۰ ص: ۲۰۰ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۸

جلیل قدوائی (مترجم)

"انتخاب شعرائے ہند نام" (تعارف و نقد) اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۴۰۰
۲۳۲ ص: ۲۳۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ نومبر ۱۹۶۵

"تذکرے اور تبصرے" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۳۶۰۰
۱۶۰ ص: ۱۶۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۹

"تنقیدیں اور خلکے" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۳۶۰۰
۱۹۶ ص: ۱۹۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ جولائی ۱۹۵۶

جلیل جالبی

"تنقید اور تجربہ" مشتاق بک ڈپو، کراچی قیمت مجلد ۸۰۵۰
۴۰۸ ص: ۴۰۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفست سفید کاغذ اگست ۱۹۶۶

"ایلیٹ کے مضامین" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۴۱۲۵
۲۸۸ ص: ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ مئی ۱۹۶۰

(ٹی ایس ایلیٹ کے منتخب مقالات کا ترجمہ)

طبع دوم: مکتبہ دانیال، کراچی قیمت مجلد ۱۵۰۰
۲۲۰ ص: ۲۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ آفست سفید کاغذ ۱۹۶۲

؟ (مترجم)

"جواہر منشور" (تنقیدی مقالات) "ماہ بک ڈپو" لاہور قیمت مجلد ؟
۲۲۰ ص: ۲۲۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

جمیلہ خاتون (مرتبہ)

"نقش قدم"

قیمت مجلد ۸۰۰

مکتبہ دانش افروز، لاہور

۱۹۶۶

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۵۲۰

(ڈاکٹر سید صفدر حسین کی شخصیت اور شاعری پر تنقید و تبصرہ)

جیلانی کامران

"تنقید کا نیا پس منظر"

قیمت مجلد ۴۰۰

مکتبہ ادب جدید، لاہور

۱۹۶۴

سفید کاغذ

ٹائپ

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۱۳۸

قیمت غیر مجلد ؟

"نظریہ پاکستان کا ادبی و فکری مطالعہ" ینگ مسلم سٹی سرکس لاہور

فروری ۱۹۶۲

سفید کاغذ

آفٹ

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۲۸

"نئی نظم کے تقاضے"

مکتبہ معیار، لاہور

قیمت مجلد ۶۰۰

۱۹۶۵

سفید کاغذ

ٹائپ

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۱۳۸

قیمت غیر مجلد ۶۰۰

انٹرسٹ، لاہور

طبع دوم:

مئی ۱۹۶۶

سفید کاغذ

ٹائپ

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

ص: ۱۳۸

جیمز، سکاٹ

دیکھئے: محمد عارف (مترجم)

پ

چاند، شیخ

"سودا"

قیمت غیر مجلد ۷۰۰

انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی

۱۹۶۳

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۲۰۷

(مجلس تحقیقات علمیہ جامعہ عثمانیہ کے لئے تحقیقی مقالہ: طبع اول ۱۹۳۶ء)

چیز، رچرڈ

دیکھئے: سجاد حارث (مترجم)

ح

حالی، الطاف حسین

دیکھئے: الطاف حسین حالی

حامد اللہ افسر

"تنقیدی احوال اور نظریے" کوہ نور پبلی کیشنز، لاہور قیمت مجلد ۴۰۰۰

ص: ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ یقیناً اخباری کاغذ دسمبر ۱۹۶۴ء

(بھارت میں مطبوعہ نسخہ کا نام: نقد الادب)

طبع دوم: ناشر محمد یعقوب خاں، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰۰

ص: ۱۸۳ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ یقیناً سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

طبع سوم: ادبی لائبریری، لاہور قیمت مجلد ۴۰۰۰

ص: ۱۲۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ یقیناً اخباری کاغذ ؟

حامد حسن قادری

"تاریخ مرثیہ گوئی" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۳۰۰۰

ص: ۱۵۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ یقیناً سفید کاغذ ۱۹۶۴ء

"تاریخ و تنقید" (تنقیدی مقالات) قادری اکیڈمی کراچی اخباری کاغذ قیمت غیر مجلد ۱۰۵۰

ص: ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ یقیناً طبع سوم ۱۹۶۶ء سفید کاغذ مجلد ۳۵۰

(طبع اول: آگرہ ۱۹۳۹ء طبع دوم: آگرہ ۱۹۴۷ء)

"تاریخ و تنقید ادبیات اردو" قادری اکیڈمی کراچی قیمت مجلد ۲/۲۵ غیر مجلد ۱۰۵۰

ص: ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ یقیناً اخباری کاغذ طبع سوم ۱۹۶۶ء

(طبع اول: آگرہ ۱۹۳۹ء طبع دوم: آگرہ ۱۹۴۷ء)

"داستان تاریخ اردو" (تاریخ ادب) اردو اکیڈمی سندھ، کراچی سفید کاغذ قیمت مجلد ۲۵۰۰۰

ص: ۹۴۷ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ یقیناً طبع سوم ۱۹۶۶ء اخباری کاغذ ۱۶۰۰۰

طبع اول: ۱۹۴۱ء طبع دوم: ۱۹۵۷ء

حبیب اللہ غضنفر

"ہندی ادب" قمر کتاب گھر، کراچی قیمت مجلد ۲۰۵۰

ص: ۹۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ آئٹ سفید کاغذ ۱۹۷۲ء

حبیب ضیاء، ڈاکٹر

"دکنی زبان کی قواعد" ۶۷- فاران اڈنگ سوسائٹی، کراچی قیمت غیر مجلد ۵۰۰۰

ص: ۲۸۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۹ء
حسام الدین راشدی، پیر

"سندھی ادب" (تعارف و نقد) سندھی ادبی بورڈ حیدرآباد قیمت غیر مجلد ۰۰۰

ص: ۱۱۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ

"بہفت مقالہ" انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ۰۰۰

ص: ۳۴۱ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ وڈائنگ سفید کاغذ ۱۹۶۷ء

(فارسی زبان و ادب پر مجلہ "اردو" میں مطبوعہ مقالات)

حسرت موہانی

"نکات سخن" الکتاب "کراچی" قیمت مجلد ۵۰۰

ص: ۲۴۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ؟

حسن اختر، ملک

"تنقیدی نظریے" جدید بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۲۴۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ نومبر ۱۹۶۶ء

حسن سوز

"اصناف نثر اور اردو ادب" مکتبہ ریاض، کراچی قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۲۴۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۷ء

حسنت جہاں ناز

"اردو نثر نگاری" یونیورسٹی بک اینڈ پشاور قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۱۸۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

؟ (مرتب)

"حفیظ کا جشن پنجاہ سالگی" سکریٹری گولڈن جوبلی کمیٹی راولپنڈی قیمت غیر مجلد ؟

ص: ۱۱۱ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ وڈائنگ سفید کاغذ مئی ۱۹۵۰ء

(حفیظ جالندھری کی پچاسویں سالگرہ پر یادگار کتاب کے طور پر طبع کی گئی)

حفیظ ہوشیار پوری (مرتب)

"مشرقی پاکستان کے اردو ادیب" (تذکرہ) ادارہ مطبوعات پاکستان، کراچی قیمت ۸۰، ۷۵

ص ۷۹۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۵۱ء

دھاکہ ریڈیوسٹیشن سے ڈاکٹر غنایب شادانی اور احسن اللہ شاہین کی نشری تقاریر

حمید احمد خاں، پروفیسر

"ارمغانِ حالی" ادارہ ثقافت اسلامیہ، لاہور قیمت مجلد ۱۱۰۵۰

ص ۲۶۱ سائز ۸/۱۸x۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۷۱ء

حمید الدین، شاہد، خواجہ

"اردو میں سائنسی ادب" (کتابیات) ایوان اردو تہذیبیہ کراچی قیمت: سفید کاغذ مجلد ۹۰۰۰

ص ۳۰۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اگست ۱۹۶۹ء

(اردو میں سائنسی کتب کی توضیحی فہرست)

حنیف فوق

"مثبت قدریں" (تنقیدی مقالات) دبستان مشرق، دھاکہ قیمت مجلد ۱۵۰۰۰

ص ۳۱۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ ڈنمارک سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

حیات میرٹھی (مرتب)

"بہاولپور کا شعری ادب" (تذکرہ) اردو اکیڈمی بہاولپور قیمت غیر مجلد ۱۴۰۰۰

ص ۵۲۰ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۱ء

خ

خان رشید

"اردو کی تین ٹنڈیاں" اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۳۰۵۰

ص ۲۰۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

بع دوم: ص ۲۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۷۰ء قیمت مجلد ۵۲۰۰۰

خدیجہ شجاعت علی

"ترجمہ سہل حدائقِ ابلاغت" ناشر؟ قیمت غیر مجلد ۵۰۰۰

ص ۲۳۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۴ء

خلیل الرحمن داؤدی (مرتب)

"بہارستانِ ناز" تذکرہ شاعرات (تذکرہ) از فصیح الدین ریخ مجلس ترقی ادب لاہور قیمت مجلد ۴۰۰۰

- ص: ۲۲۰ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۹۵ء
 سررٹل سخن " از سید محمد فخر الدین حسین سخن (تذکرہ) مجلس ترقی ادب لاہور قیمت اجاری کاغذ غیر مجلد ۳,۰۵
 ص: ۲۹۳ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ ستمبر ۱۹۹۳ء " سفید کاغذ ۵۰۰
 تذکرہ گلستان سخن (جلد اول) از مرزا قادر بخش صابر دہلوی مجلس ترقی ادب لاہور قیمت مجلد ۱۲۰۰
 ص: ۵۰۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ جون ۱۹۹۶ء
 جلد دوم: ایضاً ص: ۵۲۲ ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۰۰۰
 " قواعد زبان اردو " (لسانیات) مجلس ترقی ادب لاہور اجاری کاغذ قیمت غیر مجلد ۱۰۰۰
 ص: ۱۰۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ دسمبر ۱۹۹۲ء سفید کاغذ ۲۰۰۰
 (المعروف: رسالہ گل کرست)

خلیل صدیقی

- " زبان کا مطالعہ " (لسانیات) قلات پبلشرز، مستونگ قیمت مجلد ۸۰۰
 ص: ۲۴۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۹۴ء
 خورشید حسین بخاری، سید (مرتب)
 " مطالعہ ادبیات ایران " حصہ نثر " تاج بک ڈپو، لاہور قیمت اجاری کاغذ ۵۰۰
 ص: ۲۶۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو قیمت سفید کاغذ مجلد ۶۰۰
 ۱۹۹۶ء

۵

درد کا کوری (مرتب)

- " اردو اور شمالی ہند " (لسانیات) کتاب گھر، کراچی قیمت: غیر مجلد ۱۰۵۰
 ص: ۱۲۲ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اجاری کاغذ مئی ۱۹۹۷ء

دوست محمد خان کامل مہمند

- خوشحال خاں خشک (احوال و نقد) ادارہ اشاعت سرحد پشاور قیمت مجلد ۷۰۰
 ص: ۳۱۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اجاری کاغذ ۱۹۵۱ء

۵

ذبیح اللہ ڈاکٹر

دیکھتے: نذیر مرزا برلاس، ڈاکٹر (مترجم)

راشد، ن، م

جدید فارسی شاعری (تعارف و تبصرہ) الممشال، لاہور

قیمت غیر مجلد ۳۰۰

ص: ۲۲ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

۱۹۶۹ء

(تقریر: کونسل برائے قومی یک جہتی - ۲۵ فروری ۱۹۶۹ء)

رام بابو سکینہ

دیکھتے: محمد عسکری مرزا (مترجم)

ربیعہ فخری

تخلیقات (تنقیدی مقالات) مکتبہ تنقید و تخلیق راولپنڈی

قیمت مجلد ۲۰۰

ص: ۲۲ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۰ء

رحیم (مترجم)

رائف والدہ امیرسن (احوال و نقد) مکتبہ میری لائبریری لاہور

قیمت مجلد ۲۰۰

ص: ۷۷ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ وینڈاٹک سفید کاغذ ۱۹۶۷ء " غیر مجلد ۱۰۰

۱۹۶۵ء

(مصنف: جوزیفائن ٹائلز)

رشید احمد صدیقی

طنز و مزاح مضحکات (تعارف و نقد) آئینہ ادب، لاہور

قیمت مجلد ۷۰۰

ص: ۲۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۶ء

رشید احمد لاشاری

"ادب کی آڑ میں" ادارہ آواز ادب، کراچی

قیمت غیر مجلد ۱۰۰

ص: ۱۰۰ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

جون ۱۹۶۵ء

رشید امجد

"نیا ادب" تعمیر ملت پبلشرز، منڈی بہاؤ الدین

قیمت مجلد ۶۰۰

ص: ۱۲۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۹ء

رضا ہمدانی

"ادبیات سرحد" پشتراد (جلد اول) نیا مکتبہ، پشاور

قیمت مجلد ۵۰۰

ص: ۴۴۸ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۵۳ء

رفیق عزیزی، سید

”مراۃ“ (تنقید و تبصرہ) مکتبہ تاج، کراچی

قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص: ۲۹۱ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۹ء

(دوہین شاہ ناجی کے مجموعہ کلام ”آیات و جمال“ پر مضامین)

رنج، فیصح الدین

دیکھتے: خلیل الرحمن داؤدی (مرتب)

؟ (مرتب)

”روح تنقید ادب“ (منتخب مقالات) عشرت پبلنگ، لاہور

قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص: ۶۶۲ سائز ۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۴ء

ریاض احمد

”تنقیدی مسائل“

اردو بک شال، لاہور

قیمت مجلد ۳۰۰

ص: ۲۰۳ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

۱۹۶۱ء

”قیوم نظر“ (احوال و نقد) اردو بک شال، لاہور

قیمت مجلد ۳۰۰

ص: ۳۳۱ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ

۱۹۶۰ء

ریاض زیدی اور فیاض تحسین (مرتبین)

”نئے زائقی“ (تنقیدی مقالات) اردو اکادمی، ملتان

قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۱۹۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ دینڈاٹک اخباری کاغذ

مئی ۱۹۶۹ء

(اردو اکادمی، ملتان کی تنقیدی نشستوں میں پیش کردہ تحقیقی و تنقیدی مقالات)

زبیدہ خاتون (مرتب)

”ادیبہ“ (احوال و نقد) آئینہ ادب، لاہور

قیمت مجلد ۶۰۰

ص: ۲۵۴ سائز ۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ

۱۹۶۶ء

(اے آر خاتون کی شخصیت اور فن پر مقالات)

زخمی لکھنوی (مرتب)

۱۸۵۶ء کے بعد پہلا زمانہ مشاعرہ (تحقیق) شیش محل کتاب گھر، لاہور

قیمت غیر مجلد ۱۰۰۰

ص: ۶۲ پاکٹ سائز لیتھو سفید کاغذ

اگست ۱۹۶۸ء

(۱۸۸۹ء میں لکھنؤ میں منعقدہ ایک زمانہ شاعرہ کی روداد)

س

ستار طاہر

"تنویر نقوی: شخصیت اور فن" شیخ محل کتاب گھر، لاہور
قیمت غیر مجلد ۳۰۰
۱۹۷۰ء

سجاد باقر رضوی

"تہذیب و تخلیق" (تنقیدی مقالات) مکتبہ ادب جدید، لاہور
قیمت مجلد ۱۰۰۰
اپریل ۱۹۷۶ء

"مغرب کے تنقیدی اصول" کتابیات، لاہور
قیمت مجلد ۱۲۰۰

دسمبر ۱۹۷۶ء

طبع دوم: اظہار سنز، لاہور
قیمت مجلد ۱۲۰۰

۱۹۷۱ء

سجاد حارث

"عوامی شاعری اور اس کا فن" بستان ادب، لاہور
قیمت مجلد ۲۰۰۰

۱۹۵۸ء

"مارک ٹوین" (احوال و نقد) مکتبہ میری لائبریری، لاہور
قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

۹۶: سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ آفٹ سفید کاغذ
مجلد ۲۰۰۰

(مصنف: بیولش لیری)

"والٹ وٹمین" (احوال و نقد) مکتبہ میری لائبریری، لاہور
قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

۸۸: سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۷۷ء
قیمت مجلد ۲۰۰۰

(مصنف: رچرڈ چیز—)

سجاد، سید (مرتب)

"آب حیات کا تنقیدی اور تحقیقی مطالعہ" نئی مطبوعات، لاہور
قیمت مجلد ۲۰۰۰

۲۰۰: سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ آفٹ اخباری کاغذ
مارچ ۱۹۷۶ء

سجاد ظہیر
”زندگانی“

مکتبہ اُردو، لاہور
قیمت مجلد ۸۰۰۰
ص: ۴۱۵ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ
ترقی پسند ادب کی تحریک کی ابتدا سے ۱۹۴۷ء تک تاریخ

سجاد نقوی

اردو شاعری کا مزاج ’معاصرین کی نظر میں‘
جدید ناشرین، لاہور
قیمت غیر مجلد ۳۰۰
ص: ۳۱۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
ڈاکٹر وزیر آفا کی تصنیف اردو شاعری کا مزاج کے بارے میں تحریر کردہ خیالات
تبصروں اور آراء کا مجموعہ

سخن، سید محمد فخر الدین حسین

دیکھتے: خلیل الرحمن دادوی (مرتب)

سدھیشور ورما

”آریائی زبانیں“ (سانیات) مکتبہ معین الادب، لاہور
قیمت غیر مجلد ۱۰۵۰

ص: ۹۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
طبع دوم ۱۹۶۰ء اول ۱۹۴۲ء
سر دار مسیح گل (مرتب)

اردو تنقید نگاری (منتخبہ تنقیدی مقالات) ماڈرن پبلی کیشنز، لاہور
قیمت مجلد ۵۰۲۵

ص: ۳۳۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
۱۹۶۴ء

طبع دوم: اردو لٹریچر کمپنی لاہور
ص: ۳۶۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ اخباری کاغذ قیمت مجلد ۵۰۷۵
۱۹۶۶ء

”تنقیدی ادب“ (منتخبہ مقالات) نذر سنز، لاہور
قیمت مجلد ۵۰۵۰

ص: ۵۱۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
۱۹۵۹ء

طبع دوم: ایضاً ص: ۵۸۳ جولائی ۱۹۶۴ء
قیمت مجلد ۶۰۵۰

سرفراز علی رضوی، سید

مخطوطات انجمن ترقی اردو فارسی عربی انجمن ترقی اردو، کراچی
قیمت غیر مجلد ۳۰۵۰

ص: ۱۳۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ آفٹ سفید کاغذ
۱۹۶۷ء

(انجمن ترقی اردو پاکستان کے فارسی اور عربی مخطوطات کی اجمالی فہرست)

سکینہ، رام بابو
دیکھئے، محمد عسکری، مرزا (مترجم)

سلام سندیلوی

۱۰ ادبی اشارے (تبصرے) عشرت پبلنگ، لاہور قیمت مجلد ۵۰۰

ص ۳۶۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

۱۰ ادب کا تنقیدی مطالعہ مکتبہ میری لائبریری، لاہور قیمت مجلد ۷۰۰ غیر مجلد ۶۰۰

ص ۲۲۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع چارم ۱۹۷۱ء

(ہندی ہڈسن کی تالیف) AN INTRODUCTION TO THE STUDY OF LITERATURE

پر مبنی - طبع اول : ۱۹۶۳ء

سلطان شاہد (مترجم)

۱۰ لاہور کی شاعرات (تذکرہ) کتاب نگر، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰

ص ۱۹۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۶۳ء

سلطان محمود حسین، سید

۱۰ اردو کی نثری تاریخ میں سرسید کا مقام فیروز سنز، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰

ص ۱۲۳ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ اپریل ۱۹۷۱ء

(مقالہ برائے ایم اے اردو، کراچی یونیورسٹی)

سلیم احمد

۱۰ ادبی اقدار (تنقیدی مقالات) حقہ ارباب فکر، کراچی قیمت غیر مجلد ۱۰۶۰

ص ۱۱۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

۱۰ نئی نظم اور پورا آدمی (تنقیدی مقالات) ادبی اکیڈمی، کراچی قیمت مجلد ۲۰۵۰

ص ۱۲۷ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ جون ۱۹۶۲ء

سلیم اختر

۱۰ اردو ادب کی مختصر ترین تاریخ ننگ میل پبلیکیشنز، لاہور قیمت مجلد ۸۰۰

ص ۲۵۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ ڈنڈاٹک سفید کاغذ ستمبر ۱۹۷۱ء

۱۰ نگاہ اور نقطے (تنقیدی مقالات) جدید ناشرین، لاہور قیمت مجلد ۶۰۰

ص ۲۸۸۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ اخباری کاغذ فروری ۱۹۶۸ء

نک میں پبلی کیشنز لاہور ص ۲۸۸۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ اخباری کاغذ قیمت مجلد ۶۰۰۰

باغ و بہار کا تحقیقی و تنقیدی مطالعہ (مختصر مقالات) مکتبہ میری لائبریری لاہور قیمت اخباری کاغذ ۵۰۰

ص ۲۸۰۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو ۱۹۶۸ء سفید کاغذ مجلد ۸۰۰۰

سلیم اللہ فہمی

"حکیم عمر خٹیم" (تعارف و نقد) ایڈمی آف ایجوکیشنل ریسرچ کراچی قیمت مجلد ۴۰۰

ص ۱۶۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۱ء

سلیم خان گنجی

"بلوچی ادب" (تعارف و نقد) اردو اکادمی بہاولپور قیمت مجلد ۲۰۰

ص ۱۱۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۱ء

"کشمیر ادب و ثقافت" (تعارف و نقد) ادارہ مطبوعات پاکستان کراچی قیمت غیر مجلد ۱۰۰۰

ص ۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۳ء

سلیمان ندوی سید

"نقوش سلیمانی" (سایات) مکتبہ مشرق کراچی قیمت غیر مجلد ۴۰۰

ص ۳۶۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۱ء

مبع دوم؛ اردو ایڈمی سندھ کراچی قیمت غیر مجلد ۴۰۰

ص ۳۵۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶ء

(اشاعت اول ہندوستان : ۱۹۳۹ء)

؟ (مرتب)

"سندھی ادب" ادارہ مطبوعات پاکستان کراچی قیمت غیر مجلد ۴۰۰

ص ۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

سہیل بخاری ڈاکٹر

"اردو کارڈپ" (سایات) آزاد بک ڈپو لاہور قیمت سفید کاغذ مجلد ۱۵۰۰

ص ۲۲۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۱ء اخباری کاغذ ۱۲۰۰

"اردو ناول نگاری" (تعارف و نقد) مکتبہ جدید لاہور قیمت مجلد ۵۰۰

- ص ۲۸۷ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۰ء
 طبع دوم ۱۹۶۶ء مکتبہ میری لائبریری لاہور قیمت اخباری کاغذ غیر مجلد ۷۰۰
 ص ۴۰۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو " سفید کاغذ مجلد ۹۰۰
 "باغ و بہار پر ایک نظر" آزاد بک ڈپو لاہور قیمت اخباری کاغذ غیر مجلد ۴۰۰
 ص ۲۳۹ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو ۱۹۶۸ء " سفید کاغذ مجلد ۵۰۰
 "سب رس پر ایک نظر" آزاد بک ڈپو لاہور قیمت اخباری کاغذ غیر مجلد ۲۰۰
 ص ۱۱۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو ۱۹۶۷ء " سفید کاغذ مجلد ۳۶۰
 ؟ (مرتب)

"سید رئیس احمد جعفری شخصیت اور فن" (منتخبہ مقالات) رئیس احمد جعفری ایڈمی کراچی قیمت مجلد ۸۰۰
 ص ۲۷۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ دنڈاٹک سفید کاغذ ۱۹۷۰ء

ش

شان الحق حقی

- "نکتہ راز" (تنقیدی مقالات) عصری کتب خانہ کراچی قیمت مجلد ۱۰۰۰
 ص ۴۳۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ آئٹ سفید کاغذ فروری ۱۹۷۲ء
 شاہ علی ڈاکٹر سید

"ادب اور تنقید" مکتبہ اسلوب کراچی قیمت مجلد ۴۵۰
 ص ۲۳۵ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲ء

- اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۴۵۰
 ص ۲۳۵ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲ء
 "اردو میں سوانح نگاری" (تحقیق) گلڈ پبلشنگ اؤس کراچی قیمت مجلد ۷۰۰
 ص ۳۶۵ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ جولائی ۱۹۶۱ء

(تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی لکھنؤ یونیورسٹی ۱۹۵۵ء)
 (مجلس ترقی ادب انعام ۱۹۶۱ء) داؤد ادبی انعام : ۱۹۶۳ء

شاہ محمد مدنی عباسی

- "پشتوزبان اور ادب کی تاریخ" مرکزی اردو بورڈ لاہور قیمت مجلد ۲۰۰
 ص ۱۵۱ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ؟

شبلی نعمانی

شعر العجم

انجمن حمایت اسلام، لاہور سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ ۱۹۶۳ء

جلد اول

ص ۱ : ۳۵۹ لیتھو سفید کاغذ قیمت ۶۰۰۰

جلد دوم

ص ۱ : ۳۱۵ لیتھو سفید کاغذ قیمت ۵۰۰۰

جلد سوم

ص ۱ : ۲۴۱ لیتھو سفید کاغذ قیمت ۴۰۰۰

جلد چہارم

ص ۱ : ۳۳۶ لیتھو سفید کاغذ قیمت ۵۰۰۰

جلد پنجم

ص ۱ : ۲۴۲ لیتھو سفید کاغذ قیمت ۴۰۰۰

مطبوعہ ۵ جلدیں حاجی فرمان علی، لاہور قیمت فی جلد غیر مجلد ۳۰۰۰

سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو اخباری کاغذ ؟

مطبوعہ ۵ جلدیں شیخ مبارک علی، لاہور قیمت فی جلد غیر مجلد ۴۰۰۰

سائز ۸/۲۰ x ۲۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

"مقالات شبلی" (تحقیق) ایم ثناء اللہ خاں اینڈ سنز، لاہور قیمت مجلد ۴۰۰۰

ص ۱ : ۲۶۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم ۱۹۶۹ء

"مقالات شبلی" (حصہ دوم) عشرت پبلنگ، لاہور قیمت غیر مجلد ۵۰۰۰

ص ۱ : ۱۱۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ؟

(ادبی مقالات)

"موازنہ انیس و دسیر" اردو ایکڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۵۰۰۰

ص ۱ : ۳۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ دسمبر ۱۹۶۲ء

قیمت غیر مجلد ؟ شیخ مبارک علی، لاہور

ص ۱ : ۳۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

مزید دیکھئے : عابد علی عابد (مرتب)

شرف الدین اصلاحی، ڈاکٹر

اردو سندھی کے لسانی روابط (لسانیات) مرکزی اردو بورڈ، لاہور قیمت مجلد ۱۲۰۰۰

ص ۱ : ۵۲۹ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

(دار ادبی انعام، ۱۹۶۰ء ڈاکٹر ٹیٹ کے لئے تحقیقی مقالہ سندھ یونیورسٹی ۱۹۶۵ء)

شفق رامپوری

شرح قصائد ذوق شیخ مبارک علی لاہور

قیمت: غیر مجلد ۳۰۰
؟

ص ۳۲۶ سائز ۱۶/۲۰x۲۰ لیتھو اخباری کاغذ

شفیع عقیل

پنجابی کے پانچ قدیم شاعر (احوال و نقد) انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی

قیمت مجلد ۱۳۰۰

ص ۳۱۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ آئسٹ سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

شفیق بریلوی

تذکرہ شاعرات پاکستان مکتبہ خاتون پاکستان کراچی

قیمت مجلد ۵۰۰

ص ۲۴۰ سائز ۱۶/۲۰x۲۰ دینڈاٹک سفید کاغذ اگست ۱۹۶۱ء

شمس اللہ قادری، حکیم

اردو کے قدیم جنرل پبلیک ہاؤس کراچی

قیمت مجلد ۵۰۰

ص ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰x۲۰ لیتھو اخباری کاغذ طبع دوم ۱۹۶۳ء

شمشیر خاں

پاکستان کے منتخب ادبی اردو رسائل کا تاریخی تنقیدی و ادبی جائزہ کتب خانہ آریہ مہر کراچی

قیمت ۲۰۰

ص ۱۲۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

(مقالہ برائے امتحان ایل اے اردو، کراچی یونیورسٹی سندھ)

شورش کاشمیری

ظفر علی خاں (احوال و نقد) مطبوعات چٹان لاہور

قیمت مجلد ۴۰۰

ص ۲۴۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۷ء

شوکت بھڑواری، ڈاکٹر

اردو زبان کا ارتقا (لسانیات) پاک کتاب گھر، ڈھاکہ

قیمت مجلد ۷۰۰

ص ۳۲۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ جولائی ۱۹۵۶ء

اردو لسانیات مکتبہ تخلیق ادب، کراچی

قیمت مجلد ۶۰۰

ص ۱۹۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

(دانش ادبی انعام، ۱۹۶۶ء)

داستان زبان اردو" (لسانیات) انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی
 قیمت مجلد ۵۰۰
 ۲۱۴۱ ص سائز ۸/۱۵ x ۲۲ لیٹھ سفید کاغذ
 دسمبر ۱۹۶۰ء
 (مجلس ترقی ادب انعام: ۱۹۶۰ء)

"لسانی مسائل" مکتبہ اسلوب کراچی
 قیمت مجلد ۶۰۰
 ۲۰۴ ص سائز ۱۹/۲۰ x ۲۰ لیٹھ سفید کاغذ
 ۱۹۶۲ء
 طبع دوم: اردو اکیڈمی سندھ کراچی

"معیار ادب" (تنقیدی مقالات) مکتبہ اسلوب کراچی
 قیمت مجلد ۵۰۰
 ۲۰۰ ص سائز ۱۹/۲۰ x ۲۰ لیٹھ سفید کاغذ
 ۱۹۶۱ء

"نئی پرانی قدریں" (تنقیدی مقالات) مکتبہ اسلوب کراچی
 قیمت مجلد ۵۰۰
 ۲۴۲ ص سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ لیٹھ سفید کاغذ
 ۱۹۶۱ء

شوق قدرت اللہ

دیکھتے: ثار احمد فاروقی (مرتب)

شہرت بخاری (مرتب)

"۱۹۶۳ء کے بہترین مقالے" مکتبہ جدید لاہور
 قیمت فی مجلد ۱۰۵۰
 ۱۹۲ ص سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ لیٹھ اخباری کاغذ
 ۱۹۶۳ء

شیدا کاشمیری

"میزان شعر" عشرت پبلشنگ اڈس لاہور
 قیمت مجلد ۳۰۵۰
 ۳۰۴ ص سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ لیٹھ سفید کاغذ
 دسمبر ۱۹۵۶ء

شیفتہ، نواب مصطفیٰ خاں

دیکھتے: محمد احسان الحق فاروقی، سید (مترجم)

ص

صابر دہلوی، مرزا قادر بخش

دیکھتے: خلیل الرحمن داؤدی (مرتب)

صابر علی خان، ڈاکٹر

"سعادت یار خاں رنگین" (تحقیق) انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی
 قیمت غیر مجلد ؟

ص ۵۲۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۵۶

(ڈاکٹریٹ کے لئے تحقیقی مقالہ: پنجاب یونیورسٹی)

صادق قریشی

ذکر حالی (احوال و نقد) اردو مرکز لاہور قیمت مجلد ۱۰۲۵

ص ۹۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۶۹ء

صالحہ عابد حسین

ادبی جھلکیاں (تنقیدی مقالات) آئینہ ادب لاہور قیمت مجلد ۵۰

ص ۲۰۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

یادگار حالی (احوال و نقد) آئینہ ادب لاہور قیمت مجلد ۸۰۰۰

ص ۳۶۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم ۱۹۶۶ء

صدیق کلیم

شیکسپیر (احوال و نقد) مکتبہ کارواں لاہور قیمت مجلد ۳۰۰۰

ص ۹ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۵۳

نئی تنقید (منتخبہ مقالات) سونہی ٹرانسلیشن سوسائٹی ٹورنٹ کاؤنٹی لاہور قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص ۳۶۸ سائز ۸/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

(معروف مغرب ناقدین کے مقالات کے تراجم)

صفدر حسین، ڈاکٹر

مرثیہ بعدائیس "ناب میل پبلی کیشنز لاہور قیمت مجلد ۷۰۰۰

ص ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفست سفید کاغذ ۱۹۷۱ء

(مقالہ برائے ایم اے اردو - مسلم یونیورسٹی علی گڑھ ۱۹۴۳ء)

صفی حیدر دانش

تصوف اور اردو شاعری سندھ ساگر اکادمی لاہور قیمت مجلد ۳۰۷۵

ص ۲۵۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ستمبر ۱۹۶۸ء

صیغرا احمد جان

صحیفہ فنون ادب (فن عروض) ناشر مصنف قیمت مجلد ۵۰

ص ۲۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ اکتوبر ۱۹۵۸ء
صلاح الدین احمد مولانا
دیکھتے: معزالدین احمد (مرتب)

صمصام الملک

”کھوار یا پتھالی زبان کی گریز“ (لسانیات) پشتو اکیڈمی پشاور
قیمت غیر مجلد ۱۵۰
ص ۶۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

صہبا لکھنوی

”مجاز۔ ایک آہنگ“ (احوال و نقد) مکتبہ افکار کراچی
قیمت مجلد ۱۵۰
ص ۹۵۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

ض

ضیا الدین احمد برنی (مترجم)

”تذکرہ مولوی ذکاء اللہ دہلوی“ (احوال و نقد) از سی ایف اینڈریوز۔ نقیسی مرکز کراچی
قیمت مجلد ۳۰۰
ص ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۲ء

(اصل کتاب: ZAKA ULAH OF DEHLI)

ضیا الرحمن ضیا (مرتب)

”ادب اور امن عالم“ ادارہ مصنفین پاکستان سکھر
قیمت غیر مجلد ۱۶۰۰
ص ۶۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ اگست ۱۹۶۶ء
(مجلس مذاکرہ بسلسلہ جشن مہران — ۲۰ مارچ ۱۹۶۶ء)

ط

طاہر تونسوی

”مثنوی اردو شاعری“ (تذکرہ) الحمراء اکیڈمی لاہور
قیمت مجلد ۵۰
ص ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ وینڈاٹک سفید کاغذ اگست ۱۹۶۶ء

طہ حسین

دیکھتے: عبدالصمد صادم (مترجم)

ظ

ظہور الدین احمد، ڈاکٹر

- ”پاکستان میں فارسی ادب“ جلد اول (تحقیق) یونیورسٹی بک اینجی لاہور قیمت مجلد .. ۱۵۰
 ص: ۶۸۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۹/۱۹۶۵
- ”نیا ایرانی ادب“ (تعارف و نقد) یونیورسٹی بک اینجی لاہور قیمت مجلد ؟
 ص: ۴۱۱ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ؟

ظہیر فتح پوری، ڈاکٹر

- ”رسوا کی ناول نگاری“ (تحقیق) حروف، راولپنڈی قیمت مجلد .. ۱۶۰
 ص: ۴۱۳ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۰ء
- (ڈاکٹریٹ کے لئے تحقیقی مقالہ: پنجاب یونیورسٹی داؤد ادبی انعام: ۱۹۶۰ء —)

ظہیر کاشمیری

- ”ادب کے مادی نظریے“ کمال پبلشرز لاہور قیمت مجلد .. ۳۰۰
 ص: ۱۲۵ سائز ۱۶/۲۰x۲۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

ع

عابد علی عابد، سید

- ”اسلوب“ مجلس ترقی ادب لاہور قیمت مجلد .. ۱۰۰
 ص: ۲۵۵ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ دسمبر ۱۹۶۱ء
- (انتقال کے بعد شائع ہوئی)
- ”اصول انتقاد ادبیات“ مجلس ترقی ادب لاہور قیمت مجلد .. ۹۰
 ص: ۶۵۸ سائز ۸/۱۶x۲۶ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۰ء
- طبع دوم: ایضاً ۱۹۶۶ء ص: ۵۹۴
- ”انتقاد“ (تنقیدی مقالات) ادارہ فروغ اردو لاہور قیمت مجلد .. ۳۰
 ص: ۲۴۸ سائز ۱۶/۲۰x۲۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۶ء
- ”تنقیدی مضامین“ مکتبہ میری لائبریری لاہور قیمت اخباری کاغذ غیر مجلد ۲۰۵۰
 ص: ۲۱۶ سائز ۱۶/۲۰x۲۰ لیتھو ۱۹۶۶ء سفید کاغذ مجلد .. ۷۰

”موازنہ انیس و دبیر“ از شبلی نعمانی مجلس ترقی ادب، لاہور
 ص ۲۸۷ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
 قیمت مجلد ۹۰۰ مارچ ۱۹۶۴ء
 عابد علی عابد، عبدالرؤف اور امین ہاشمی (مرتبین)
 اردو کا تنقیدی سرمایہ“ مکتبہ گل خندان، لاہور
 قیمت غیر مجلد ۱۰۰
 ص ۱۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 ؟
 (منتخبہ مقالات کے علاوہ معروف تذکروں سے شراک احوال)

عارف نیازی (مرتب)

”انتقادیات“ از نیاز فتح پوری ادارہ ادب عالیہ، کراچی
 ص ۳۸۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
 قیمت مجلد ۴۰۵ ستمبر ۱۹۵۹ء
 عباد اللہ اختر، خواجہ

”بیدل“ (احوال و نقد) ادارہ ثقافت اسلامیہ لاہور
 ص ۲۹۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
 قیمت مجلد ۷۰۰
 جمع اول ۱۹۵۲ء طبع دوم ۱۹۶۱ء
 عباد اللہ گیلانی

”گورو گرنتھ اور اردو“ (لسانیات) مرکزی اردو بورڈ، لاہور
 ص ۲۰۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
 قیمت مجلد ۳۰۰
 ۱۹۶۶ء
 عبادت بریلوی، ڈاکٹر

”اردو تنقید کا ارتقا“ (تحقیق) انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی
 ص ۵۴۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
 قیمت غیر مجلد ۷۰۰
 ۱۹۵۱ء
 (تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی لکھنؤ یونیورسٹی ۱۹۴۶ء)

طبع دوم، ۱۹۶۱ء ایضاً ص ۵۴۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۷۰۰
 ”تنقیدی تجربے“ اردو دنیا، کراچی
 ص ۳۹۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
 قیمت مجلد ۱۰۰۰ مارچ ۱۹۵۹ء

”تنقیدی زاویے“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ اردو، لاہور
 ص ۳۴۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
 قیمت مجلد ۴۰۰ اکتوبر ۱۹۵۱ء
 اردو ایکڈمی سندھ، کراچی
 قیمت مجلد ۸۰۰

ص ۳۷۲ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۵۱ء

طبع دوم ، فروری ۱۹۶۱ء

(دیدہ زیب کتاب ۱۹۶۲ء نیشنل بک سنٹر آف پاکستان انعام)

”جدید شاعری“ (تعارف و تبصرہ) اردو دنیا، کراچی قیمت مجلد ۱۵۰۰۰

ص ۶۲۲ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ جولائی ۱۹۶۱ء

”ردایت کی اہمیت“ انجمن ترقی اردو، پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ۷۵۰

ص ۲۷۶ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۶ء

(پنجاب شاعری بورڈ برائے کتب انعام : ۱۹۵۵ء)

”شاعری اور شاعری کی تنقید“ اردو دنیا، کراچی قیمت مجلد ۱۲۰۰۰

ص ۴۱۶ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ اپریل ۱۹۶۵ء

”غزل اور مطالعہ غزل“ انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص ۶۵۲ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ستمبر ۱۹۵۵ء

”مومن اور مطالعہ مومن“ اردو دنیا، کراچی قیمت مجلد ۱۵۰۰۰

ص ۵۲۰ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ نومبر ۱۹۶۱ء

بطور مرتب

”خطبات عبدالحق“ انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت مجلد ۱۱۰۰۰

ص ۶۲۶ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۴ء

طبع اول ۱۹۵۲ء

”مقامات عبدالحق“ (تحقیق) اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت معمولی ایڈیشن ۱۲۵۰۰ مجلد ۷۵۰

ص ۸۰۰ : سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۴ء

عبدالجلیل اور اسلام اختر

”سندھ میں اردو مطبوعات“ (کتابیات) مرکزی اردو بورڈ، لاہور قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص ۵۰۷ : سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ مارچ ۱۹۷۰ء

عبدالحق، ڈاکٹر مولوی

”اردو بحیثیت ذریعہ تعلیم سائنس“ انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ؟

- ص: ۵۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
۱۹۵۱
"اُردو زبان میں علمی اصطلاحات کا مسئلہ" انجمن ترقی اُردو پاکستان کراچی
قیمت غیر مجلد ۵۰ روپے
- ص: ۵۵ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ
۱۹۴۹
"اُردو صرف و نحو" اُردو اکیڈمی سندھ کراچی
قیمت مجلد ۲۰۵۰ روپے
- ص: ۱۷۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ طبع دوم ۱۹۶۹، طبع اول ۱۹۶۱
"اُردو کی ابتدائی نشوونما میں صوفیانے کرم کا کام" (تحقیق) انجمن ترقی اُردو پاکستان کراچی
قیمت غیر مجلد ۱۰۸۵ روپے
- ص: ۸۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۵۳
"دریائے لطافت" از انشا اللہ خاں انشا (سانیات) آفتاب ایسڈمی کراچی
قیمت مجلد ۹ روپے
- ص: ۱۵۹ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۲
(مترجم: عبدالرؤف عروج)
- ص: ۱ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
قیمت غیر مجلد ۲۰ روپے
"سر سید احمد خاں حالات و افکار" ایک ایڈیٹرز انجمن ترقی اُردو پاکستان کراچی
(مجلس ترقی ادب انعام: ۱۹۵۹ء)
- ص: ۲۵۵ سائز ۸/۱۸x۲۷ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۱
"قدیم اُردو" (سانیات) انجمن ترقی اُردو پاکستان کراچی
قیمت مجلد ۵۰۵۰ روپے
- ص: ۳۸۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۵۸
"قواعد اُردو" لاہور ایسڈمی لاہور
قیمت مجلد ۵۰۰ روپے
- ص: ۱۸۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ طبع سوم ۱۹۶۲، طبع اول ۱۹۴۵
"مرحوم دہلی کالج" (تحقیق) انجمن ترقی اُردو پاکستان کراچی
قیمت مجلد ۲۰۰ روپے
- ص: ۳۴۷ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم ۱۹۶۱، طبع اول ۱۹۴۴
"نصرتی" (احوال و نقد) انجمن ترقی اُردو پاکستان کراچی
قیمت مجلد ۵۰۰ روپے
- ص: ۶۰۵ سائز ۸/۱۸x۲۷ ٹائپ سفید کاغذ
فروری ۱۹۵۹
"تشیبیات رومی" ادارہ ثقافت اسلامیہ لاہور
قیمت مجلد ۸۰۰ روپے

عبدالحکیم ڈاکٹر خلیفہ

"حکمت رومی" ادارۃ ثقافت اسلامیہ، لاہور قیمت: مجلد ۳۰۰

ص: ۲۵۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۵ء

قیمت ۶۵۰ طبع دوم: ایضاً: ۱۹۶۹ء

عبدالحمید عتیق فکری

"العتیق العتیق" (لسانیات) سرائیکی ادبی مجلس، بہاولپور قیمت غیر مجلد ۶۰۰

ص: ۹ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ستمبر ۱۹۷۱ء

عبدالرحمن بے خود (مترجم)

"ہنگامہ ادب کی تاریخ دور قدیم تا دور جدید" ڈھاکہ یونیورسٹی قیمت مجلد ۱۵۰۰

ص: ۸۸۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ جون ۱۹۵۷ء

(مؤلفین: ڈاکٹر محمد شبیبہ اللہ، دور قدیم وسطی، محمد عبدالحی، نثر دور جدید اور سید علی حسن نظم دور جدید)

عبدالرحمن، شمس العلماء مولانا

"مراۃ اشعر" کتب خانہ نورس، لاہور قیمت مجلد ۴۰۲۵

ص: ۳۱۲ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۰ء

طبع: بک ایمپوزیم لاہور ص: ۲۹۶ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۳۰۵۰

عبدالرحمن براہوئی

"قدیم براہوئی شعراء" حصہ اول (تذکرہ) ادارۃ ادب بلوچستان، کوئٹہ قیمت غیر مجلد ۳۰۵۰

ص: ۱۲۸ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۸ء

عبدالرحمن خاں، منشی (مترجم)

"حدیث دل" از ڈاکٹر جسٹس ایسے رحمن مکتبہ اشرف المعارف، ملتان قیمت مجلد ۵۰۰۰

ص: ۳۶۸ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ جنوری ۱۹۶۳ء

(دیگر موضوعات کے علاوہ ادب اور زبان کے مسئلہ پر بھی خطبات ہیں)

عبدالرحمن طارق

"فردوس معانی" ملک دین محمد، لاہور قیمت مجلد ۳۰۵۰

ص: ۲۶۰ سائز ۸/۱۷x۲۷ لیتھو سفید کاغذ نومبر ۱۹۵۰ء

قیمت مجلد ۳۰۵۰ اشاعت منسزل، لاہور "لسان العصر"

ص: ۲۲۸ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو سفید کاغذ
عبدالرحمن طاہر سورتی (مترجم)

"تذیخ ادب عربی" از اساتذہ حسن زیارت شیخ غلام علی اینڈ سنز، لاہور قیمت مجلد ۲۱۰۰

ص: ۶۶۶ سائز ۲۰ x ۲۰/۸ ٹائپ سفید کاغذ
عبدالرحمن کاشغری ندوی اور مولانا عبدالستار عظیم آبادی (مترجمین)

"مدرسہ عالیہ کاکتب خانہ" (اردو کتابیں) کتابیات مدرسہ عالیہ ڈھاکہ قیمت مجلد ؟

ص: ۱۶۴ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ ٹائپ سفید کاغذ
عبدالرزاق، پروفیسر (مترجم)

"فن تنقید اور تنقیدیں" (منتخبہ مقالات) نوید بک ڈپو، لاہور قیمت مجلد ۲۵۰

ص: ۱۶۶ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو اخباری کاغذ
عبدالرشید، لیفٹیننٹ کرنل خواجہ

"تذکرہ طالب آملی" ناشر ؟ قیمت مجلد ۵۰۰

ص: ۱۳۸ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ ٹائپ کارٹر ج کاغذ
عبدالرؤف خان (مترجم)

"فن اور ادب کے مسائل" از ماؤزے تنگ مکتبہ کاروان، لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

ص: ۸۰ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو سفید کاغذ
عبدالرؤف عروج (مترجم)

"اردو مرثیہ کے پانچ سو سال" (تاریخ و انتخاب) مکتبہ نیاراہی، کراچی قیمت مجلد ۸۰۰

ص: ۲۰۰ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو اخباری کاغذ

محمد علی جوہر اور ان کی شاعری سلطان حسین، کراچی قیمت مجلد ؟

ص: ۱۶۶ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو سفید کاغذ
عبدالسلام، پروفیسر

"تخلیق و تنقید" (تنقیدی مضامین) کتابستان آفس، کراچی قیمت مجلد ۲۶۹۰

ص: ۲۰۸ سائز ۲۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو سفید کاغذ

طبع دوم: ۱۹۶۳ء ص: ۲۸۶ اردو ایکڈمی سندھ کراچی لیتھو اخباری کاغذ قیمت ۳۱۵۰

طبع سوم: ۱۹۶۷ء ص ۳۱۲ ایضاً ایضاً
 "تسبیل البلاغت" مکتبہ نظامیہ کراچی
 قیمت غیر مجلد ۴۰۰
 قیمت غیر مجلد ۵۰۰
 ؟

ص ۱۷۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 "فن ڈراما نگاری اور انارکلی" (تعارف و نقد) مکتبہ نظامیہ کراچی
 قیمت مجلد ۱۶۵۰
 ص ۱۰۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
 دسمبر ۱۹۶۱ء

عبد السلام خورشید، ڈاکٹر

"اردو ڈراما" (تعارف و نقد) مکتبہ اردو، لاہور
 قیمت غیر مجلد ۵۰۰
 ؟

ص ۷۹ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ
 "شبلی" (احوال و نقد) قومی کتب خانہ، لاہور
 قیمت غیر مجلد ۱۰۰
 ۱۹۵۲ء

ص ۹۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ
 "صحافت - پاکستان و ہند میں" مجلس ترقی ادب، لاہور
 قیمت مجلد ۱۵۰
 جون ۱۹۶۳ء

(داؤد ادبی انعام : ۱۹۶۳ء)

"فن صحافت" مرکزی اردو بورڈ، لاہور
 قیمت مجلد ۵۰
 ص ۴۶ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
 اگست ۱۹۶۴ء

طبع دوم، ص ۳۶۰ مکتبہ کاروان، لاہور و مذاہم، سفید کاغذ
 قیمت مجلد ۱۰۰
 قیمت غیر مجلد ۴۰۰
 "کاروان صحافت" انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی

ص ۲۲۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ
 ۱۹۶۴ء

عبد السلام ندوی، مولانا

"شعراہند" عشرت پبلیک ہاؤس، لاہور
 قیمت مجلد حصہ اول ۹۰

عبد الشکور

ص ۳۹۹ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء قیمت حصہ دوم ۹۰۰

"عشرت مولانی" (احوال و نقد) عشرت پبلیک ہاؤس، لاہور
 قیمت مجلد ۳۰۷۵
 ص ۲۰۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ
 مارچ ۱۹۶۵ء

عبد الشکور احسن اور سجاد باقر ضوی (مرتبین)

غالب ذاتی تاثرات کے آئینہ میں " (تنقید) مجلس یادگار غالب پنجاب یونیورسٹی
ص ۱۸۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
قیمت غیر مجلد ۷۰۰
۱۹۶۹ء

عبد الصمد صارم (مترجم)

تنقیدات طہ حسین مجلس ترقی ادب لاہور
قیمت مجلد ۴۰۰

ص ۲۵۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
۱۹۶۱ء

(مشہور شعرائے عرب (دور جاہلی) کا تنقیدی مطالعہ)

شعرا العرب ادارہ علمیہ لاہور
قیمت مجلد ۸۰۰

ص ۲۲۴ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
۱۹۶۴ء

(ابن قیثم کی تالیف "الشعر والشعراء" کا ترجمہ)

عبد العزیز جاوید حافظ

ادب عزیز سماج بک ڈپو لاہور
قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص ۲۵۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
طبع سوم ۱۹۵۹ء

خلاصہ: "تاریخ ادب اردو اور تاریخ نظم و نثر اردو"

عبد العظیم نامی، ڈاکٹر

"اردو تھیٹر" (تحقیق) جلال الدین انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی
قیمت مجلد ۷۰۰

ص ۳۶۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۲ء

جلد دوم: ۱۹۶۲ء ص ۳۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
قیمت مجلد ۷۰۰

عبد الغنی، ڈاکٹر

"روح بیدل" (احوال و نقد) مجلس ترقی ادب لاہور
قیمت غیر مجلد ۱۵۰۰

ص ۲۶۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ
جولائی ۱۹۶۸ء

عبد القادر سروری

اردو مثنوی کا ارتقا صفیہ اکیڈمی، کراچی
قیمت غیر مجلد ۳۰۰

ص ۱۶۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
فروری ۱۹۶۹ء

- جدید اردو شاعری شیخ غلام علی لاہور
ص ۲۹۵ سائز ۸/۱۷ x ۲۰/۲۵ لیتھو
قیمت مجلد ۷۰ ۵۰
سفید کاغذ طبع ششم ۱۹۶۷ء
- عبد القدوس ہاشمی ندوی سید
ردمن رسم الخط اور پاکستان اکیڈمی آف انجیویشن ریسرچ، کراچی
ص ۵۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۲۵ لیتھو
قیمت مجلد ۷۰ ۵۰
سفید کاغذ ؟
- عبد القیوم، ڈاکٹر
تنقیدی نقوش مشتاق بک ڈپو، کراچی
ص ۱۹۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۲۵ لیتھو
قیمت مجلد ۳۰ ۷۵
اخباری کاغذ ۱۹۶۳ء
- عالی کی اردو نثر نگاری (تحقیق) مجلس ترقی ادب، لاہور
ص ۷۶۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۵ ٹائپ
قیمت مجلد ۱۵۰ ۰۰
سفید کاغذ دسمبر ۱۹۶۴ء
- (تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی، کراچی یونیورسٹی ۱۹۶۲ء)
عبد القیوم (مرتب)
تاریخ ادب اردو (جلد اول) پکتان ایجوکیشنل پبلشرز، کراچی
ص ۷۰۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۲۵ لیتھو
قیمت مجلد ۸۰ ۰۰
اخباری کاغذ ۱۹۶۱ء
- عبد الماجد وریا آبادی
"مقالات ماجد" (مقتداقل) عشرت پبلنگ ہاؤس، لاہور
ص ۲۹۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۲۵ لیتھو
قیمت مجلد ۳۰ ۵۰
اخباری کاغذ ؟
- عبد المقتدر خان ناظم، علامہ
دستور العمل بمعہ مذاق اردو و السنہ مشرقیہ (مسیات) ناشر؟
ص ۳۲۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۲۵ لیتھو
قیمت غیر مجلد ۲۰ ۰۰
اخباری کاغذ ۱۹۶۷ء
- عبد الوحید، ڈاکٹر
"شعرائے فننگ" (احوال و نقد) فیروز سنز، لاہور
ص ۳۲۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۲۵ لیتھو
قیمت مجلد ۳۰ ۰۰
۱۹۵۲ء سفید کاغذ
- جدید شعرائے اردو -
حصاد اول (مقدمین) ص ۹۷ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۵
قیمت مجلد ۳۰ ۰۰
۱۹۶۹ء سفید کاغذ لاہور

حصہ دوم	(متوسطین) ص ۴۶۱	" " " " " " ۱۲۰۰
حصہ سوم	(مقاخرین) ص ۵۲۹	" " " " " " ۱۲۰۰
حصہ چہارم	(نئی پود) ص ۶۸۵	" " " " " " ۱۳۰۰
(پنجاب مشاورتی بورڈ، برائے کتب انعام : ۱۹۵۷ء)		
" کاروان ادب "	فیردز سنز، لاہور	قیمت مجلد ۸۰۰
ص ۵۲۲	سائز ۸/۱۸x۲۲	گھٹ سفید کاغذ
عبد اللہ الاثری		
" روح عشق "؛ مثنوی نیرنگ عشق پر ایک نظر	سٹار بک ڈپو، لاہور	قیمت غیر مجلد ۲۰۰
ص ۱۱۲	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	لیتھو اخباری کاغذ ۹
عبد اللہ، ڈاکٹر سید		
" ادبیات فارسی میں ہندوؤں کا حصہ (تحقیق)	مجلس ترقی ادب، لاہور	قیمت مجلد ۱۲۰۰
ص ۴۵۲	سائز ۸/۱۸x۲۲	ٹمپ سفید کاغذ
(ڈی لٹ کے لئے انگریزی میں تحقیقی مقالہ کا ترجمہ - پنجاب یونیورسٹی، ۱۹۳۵ء - انجمن ترقی اردو ہند نے اسے پہلی مرتبہ ۱۹۴۳ء میں شائع کیا)		
" اردو ادب ۱۸۵۷ء تا ۱۹۶۶ء "	مکتبہ خیابان ادب، لاہور	پلاسٹک کور ۷۰۰
ص ۲۸۰	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ٹمپ سفید کاغذ
" اشارات تنقید "	مکتبہ خیابان ادب، لاہور	قیمت مجلد ۸۰۰
ص ۴۰۴	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ٹمپ سفید کاغذ
بلع دوم : ۱۹۷۲ء ص ۲۳۸	"	قیمت مجلد ۱۰۰۰
" بحث و نظر " (تنقیدی مقالات)	مکتبہ اردو، لاہور	قیمت مجلد ۵۰۰
ص ۴۲۲	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	لیتھو سفید کاغذ
" چند نئے اور پرانے شاعر "	اردو ایکڈمی سندھ، کراچی	قیمت مجلد ۸۰۰
ص ۳۲۰	سائز ۸/۱۸x۲۲	لیتھو سفید کاغذ
سر سید احمد خاں اور ان کے نامور رفقاء کی اردو نثر کا فنی اور فکری جائزہ " مکتبہ کاروان لاہور، قیمت مجلد ۶۰۰		
ص ۳۲۰	سائز ۸/۱۸x۲۲	سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

(طبع دوم : ۱۹۶۵ء)

شعرائے اردو کے تذکرے اور تذکرہ نگاری کا فن" مکتبہ جدید، لاہور

قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

ص : ۱۱۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

ص : ۱۰۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۳۰۵۰

ص : ۶۰۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص : ۲۵۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۶۰۵۰

ص : ۳۸۳ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۹۰۰۰

ص : ۲۹۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۵۰۰۰

ص : ۳۱۹ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۶۰۰۰

ص : ۳۱۹ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۸۰۰۰

ص : ۲۴۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت غیر مجلد ۵۰۵۰

ص : ۲۵۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

ص : ۱۱۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

ص : ۱۱۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

(کل پاکستان ترقی پسند مصنفین کانفرنس منعقدہ ۱۲، ۱۳، ۱۴ نومبر ۱۹۴۹ء کی مکمل روداد)

عبد اللہ خان، خان (مرتب) ۱

"مقالات یوم شبلی" اردو ایکڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۱۲.۵۰

ص ۳۰۰ سائز ۸x۱۲/۸ ٹائپ کارٹرچ پیپر ۱۹۶۱ء

عبد اللہ قدوسی

"پاکستان میں ذہنی رجحانات" (تنقید و تجزیہ) بک لینڈ، کراچی قیمت مجلد ۵.۰۰

ص ۲۰۴ سائز ۸x۱۲/۸ لیتھو سفید کاغذ اکتوبر ۱۹۵۸ء

عزیز احمد (مترجم)

"فن شاعری" (بوطیقا) کل پاکستان انجمن ترقی اردو، کراچی قیمت مجلد ۲.۵۰

ص ۱۲۴ سائز ۸x۱۲/۸ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم ۱۹۶۱ء

(ارسطو کی POETICS کا ترجمہ — اشاعت اول: ۱۹۴۱ء)

عشرت رحمانی

"آغا احشر"

قیمت مجلد ۹ اشاعت منزل، لاہور

ص ۲۹۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سبز کاغذ ۹

"اردو ڈرامہ تاریخ و تنقید" اردو ایکڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۶.۵۰

ص ۴۹۹ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۴ء

"اردو ڈرامہ کا ارتقاء" شیخ غلام علی، لاہور قیمت مجلد ۲۰.۰۰

ص ۷۶۱ سائز ۸x۱۲/۸ لیتھو سفید کاغذ نومبر ۱۹۶۸ء

"گوشتوارہ" ملک دین محمد، لاہور قیمت مجلد ۵.۰۰

ص ۴۳۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۵ء

(ریڈیو ڈرامہ کی تکنیک کا تعارف) عطا اللہ پالوی

"تذکرہ شوق" (احوال و نقد) مکتبہ جدید، لاہور قیمت مجلد ۶.۰۰

ص ۲۹۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۶ء

عطا حسین کلیم، سید

"پاکستان کی شاعری"

قیمت غیر مجلد ۱۰.۵۰ مکتبہ کاروان، لاہور

ص ۹۲۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

عطاشاد

”بلوچی نامہ“ (سانیات) مرکزی اردو بورڈ، لاہور قیمت مجلد ۳۰۰۰

ص ۱۹۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

عظمت اللہ خاں

”انتخاب مضامین عظمت“ ناشر: علی اسد اللہ، راولپنڈی قیمت مجلد ۴۰۰

ص ۲۸۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

عظیم الوقار فرحان

”نذیر احمد اور اردو ناول نگاری“ مکتبہ تنقید و تحقیق، راولپنڈی قیمت غیر مجلد ۳۰۰۰

ص ۱۹۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۹ء

علی حسن، سید (مرب)

”بوریس پشترنگ — ایک مطالعہ“ پاکستان کمیٹی کانگریس فور کچرل فریڈم کراچی قیمت مجلد ۲۰۰۰

ص ۱۴۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

علی احمد رفعت

”عربی ادب“ اردو اکیڈمی، بہادر پور قیمت مجلد ۷۰۰۰

ص ۳۶۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲ء

علی احمد زیدی، سید

”فہرست، سندھ میں اردو مخطوطات“ (کتابیات) مرکزی اردو بورڈ، لاہور قیمت مجلد ۷۰۰۰

ص ۳۵۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

علی عباس جلال پوری

”مقامات وارث شاہ“ ناشر: حامد رضا، سائڈ لاہور قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص ۲۰۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ ونڈاٹک سفید کاغذ جون ۱۹۷۲ء

علی عباس حسینی

”ناول کی تاریخ اور تنقید“ لاہور اکیڈمی، لاہور قیمت مجلد ۱۲۰۰۰

ص ۵۱۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ستمبر ۱۹۶۴ء

علی عباس ستید

"اظفر گورگانی اور ان کا ریختہ کلام" ہسٹری ڈیپارٹمنٹ پنجاب یونیورسٹی لاہور
 قیمت مجلد ۶۰۰
 ص: ۱۳۳ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ کارڈ بوج کاغذ

علی محسن صدیقی

"شرح قصیدہ بردہ"
 قیمت مجلد ۲۶۰۵
 ص: ۱۴۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ مکتبہ اسحاقیہ کراچی سفید کاغذ

"کعب بن زبیر اور قصیدہ ساخت سعاد" مکتبہ اسحاقیہ کراچی
 قیمت غیر مجلد ۲۶۲۵
 ص: ۱۰۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ نمبر ۱۹۶۸

عندلیب شادانی، ڈاکٹر

"تحقیق کی روشنی میں" شیخ غلام علی لاہور
 قیمت مجلد ۱۵۰۰
 ص: ۵۰۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
 (داؤد ادبی انعام : ۱۹۶۴ء)

"دربحاضر اردو غزل گوئی" شیخ غلام علی لاہور
 قیمت مجلد ۳۰۵۰
 ص: ۳۴۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۱ء

طبع دوم : ایضاً ۱۹۶۲ء ص: ۳۰۴
 "غلامہ شعرا العجم" حصہ سوم از شبلی نعمانی شیخ مبارک علی لاہور
 قیمت مجلد ۴۰۵۰
 ص: ۳۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

عین الحق فریدی کوٹی

"اردو زبان کی قدیم تاریخ" (وسائیات) ارسلان پبلی کیشنز لاہور
 قیمت مجلد ۲۵۰۰
 ص: ۲۳۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۲ء

غ

غلام احمد کشفی، میر

"کشمیری زبان و ادب" کشمیر پبلیک اؤس راولپنڈی
 قیمت مجلد ۱۰۲۵
 ص: ۴۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
 قیمت غیر مجلد ۱۲۰۰
 ۱۹۶۴ء

غلام حسین ذوالفقار، ڈاکٹر

"اردو شاعری کا سیاسی اور سماجی پس منظر" مطبع جامعہ پنجاب، لاہور قیمت مجلد ۱۶۰۰

ص: ۵۲۵ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

د. شاہ حاتم (حالات و کلام) مکتبہ خیابان ادب، لاہور قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۳۲۸ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ ٹائپ کارٹرچ کاغذ ۱۹۶۴ء

د. ظفر علی خاں (ادیب و شاعر) مکتبہ خیابان ادب، لاہور قیمت مجلد ۷۵۰

ص: ۳۵۶ سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۷ء

د. نذیر رحمن (ادب و تحقیق) مکتبہ خیابان ادب، لاہور قیمت مجلد آرٹ پیپر ۳۵۰۰

ص: ۴۵۰ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ ٹائپ ۱۹۶۶ء "کارٹرچ پیپر ۲۵۰۰

(ڈاکٹر حبش ایں اے رحمان کی علمی ادبی خدمات کے اعتراف کے طور پر متنوع مقالات پر

مشتمل یہ مجموعہ مجلس نذیر رحمن نے پیش کیا)

"نقد اکبر" سنگ میل پبلی کیشنز، لاہور قیمت مجلد ۷۵۰

ص: ۲۲۲ سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۷۲ء

غلام کبریا زائل (مرتب)

د. سخنورانِ جہلم ناشر، حکیم سید انور علی زیدی، جہلم قیمت غیر مجلد ۳۰۰

ص: ۱۶۰ سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲ء

(جہلم کے شعراء کا تذکرہ ۱۹۴۷ء کے بعد سے)

غلام مصطفیٰ خاں، ڈاکٹر

"ادبی جائزے" الکتاب، کراچی قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۲۴۰ سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۵ء

د. تحریر و تقریر ناشر، حکیم محمود الزماں، لطیف آباد حیدر آباد قیمت غیر مجلد ۲۰۰

ص: ۲۲۲ سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۲ء

(نثری تقاریر اور کتابوں پر تبصرے)

د. تحقیقی جائزے مطبوعات بزم غالب، سکس قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۱۶۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

"سالی کا ذہنی ارتقا"

۳۲۰ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو سفید کاغذ
۵۶۰۰ قیمت مجلد
۲۶۵۰ قیمت غیر مجلد
۱۹۵۶ء

طبع دوم :

۳۳۵ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۶ء

"علمی نقوش" (تحقیق)

۲۱۳ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو سفید کاغذ
۱۹۵۶ء

"فارسی پر اردو کا اثر" (رسانیات) ناشر عبدالرحمن خان پیر الہی بخش کالونی کراچی

۸۰ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۰ء

"فن تحقیق" ناشر : مولف

۲۴۱ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو اخباری کاغذ
۱۹۶۴ء

ف

فارغ بخاری

"ادبیات سرحد - اردو ادب" (جلد سوم) نیا مکتبہ پشاور
۸۰۸ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو سفید کاغذ
۱۹۵۵ء

"پشتو شاعری" انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی

۲۵۶ : ص
سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۲
آئسٹ سفید کاغذ
۱۹۶۶ء

(حبیب بنک انعام ۱۹۶۸ء)

فراق گورکھپوری

"اردو غزل گوئی" ادارہ فروغ اردو لاہور

۱۶۶ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو سفید کاغذ
۱۹۵۵ء

"اردو کی عشقیہ شاعری" مکتبہ عزم و عمل کراچی

۱۶۰ : ص
سائز ۱۹/۲۰ x ۳۰/۳۰
لیتھو اخباری کاغذ
۱۹۶۶ء

"اندازے" (تنقیدی مقالات) ادارہ فروغ اردو لاہور

۳۲۴ : ص
سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۲
ٹائپ سفید کاغذ
طبع دوم ۱۹۶۸ء

طبع اول ۱۹۵۶ء

فرمان فتح پوری، ڈاکٹر

- اردو رباعی: فنی و تاریخی ارتقا۔ مکتبہ سنگ میل، کراچی
- ۲۵۸، ص ۱۶/۲۰.۴۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶ء قیمت مجلد ۵۰۰
- (مقالہ برائے امتحان ایم اے اردو، کراچی یونیورسٹی ۱۹۵۸ء)
- اردو کی منظوم داستانیں۔ انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی
- ۶۹۲، ص ۸/۲۰.۴۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۱ء قیمت مجلد ۲۵۰
- انیس: فن اور شاعری۔ انہار سنز، لاہور
- ۲۲۰، ص ۸/۲۰.۴۳۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۲ء قیمت مجلد ۱۲۰
- تحقیق و تنقید۔ ماڈرن پبلشر، کراچی
- ۲۴۳، ص ۱۶/۲۰.۴۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۳ء قیمت مجلد ۴۰
- دریائے عشق اور بحر المحبت کا تقابلی مطالعہ۔ آئینہ ادب، لاہور
- ۱۱۲، ص ۱۶/۲۰.۴۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲ء قیمت مجلد ۳۰
- نواب مرزا شوق کی تین مثنویاں۔ آئینہ ادب، لاہور
- ۲۰۸، ص ۱۶/۲۰.۴۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶ء قیمت مجلد ۵۰

فضل احمد عارف، پروفیسر

- انوار بردہ (شرح) علمی کتاب خانہ، لاہور
- ۲۲۸، ص ۱۶/۲۰.۴۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۲۰۰ قیمت مجلد ۲۰

فضل الہی عارف

- زبان دانی
- اردو اکیسڈمی پنجاب، لاہور
- ۲۶۹، ص ۱۶/۲۰.۴۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم ۱۹۴۹ء اول ۱۹۴۰ء قیمت غیر مجلد ۲۰۵۰

فقیر احمد خلیل (مرتب)

- انتخاب آل احمد سرور
- لاہور اکیسڈمی، لاہور
- ۳۴۹، ص ۱۶/۲۰.۴۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۸ء قیمت غیر مجلد ۴۰

(آل احمد سرور کے تنقیدی مقالات کا انتخاب)

- انتخاب اعظم حسین
- لاہور اکیسڈمی، لاہور
- قیمت غیر مجلد ۴۰

ص: ۳۲۲ سائز: ۳۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۸ء

(احتشام حسین کے تنقیدی مقالات کا انتخاب)

فقیر حسین ساعر

پشتوزبان و ادب پر ایک نظر ناشر؟ پشاور قیمت مجلد؟

ص: ۱۲۰ سائز: ۳۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۵ء

نظیر اکبر آبادی ایک مطالعہ عظیم پبلنگ ہاؤس، پشاور قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

ص: ۱۲۸ سائز: ۳۰ x ۲۰/۱۹ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۶ء

فضل حق شیدا (مرتب)

”مغربی پاکستان کے صوفی شعراء عبد الرحمن بابا اور ان کے ہم عصر ملحقہ شاہ، سلطان باہو اور شاہ عبداللطیف جہانی“

شعبہ مطبوعات محکمہ اطلاعات مغربی پاکستان لاہور ص: ۱۲۸ سائز: ۲۲ x ۸/۸ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد؟

فیاض محمود، گروپ کیپٹن سید (مدیر خصوصی)

”تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند“ آٹھویں جلد، اردو ادب (سوم)، ۱۸۰۳ء — ۱۸۵۷ء

پنجاب یونیورسٹی لاہور ص: ۲۴۰ سائز: ۳۰ x ۲۰/۸ — ۱۹۷۱ء ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۶۰۰۰

”تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند“ دسویں جلد، اردو ادب (پنجم) — ۱۹۱۴ء — ۱۹۷۲ء

پنجاب یونیورسٹی لاہور ص: ۷۸۰ سائز: ۳۰ x ۲۰/۸ — ۱۹۷۲ء ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۲۷۰۰۰

”تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند“ تیرھویں جلد، علاقائی ادبیات مغربی پاکستان (حصہ اول)

پنجاب یونیورسٹی لاہور ص: ۶۵۹ سائز: ۳۰ x ۲۰/۸ — ۱۹۷۱ء ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۲۲۰۰۰

”تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند“ چودھویں جلد، علاقائی ادبیات مغربی پاکستان (جلد دوم)

پنجاب یونیورسٹی لاہور ص: ۴۶۳ سائز: ۳۰ x ۲۰/۸ — ۱۹۷۱ء ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۸۰۰۰

فیاض محمود، گروپ کیپٹن سید اور پروفیسر عبدالقیوم (مدیران خصوصی)

”تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند“ دوسری جلد، عربی ادب (۱۲ء — ۱۹۷۲ء)

پنجاب یونیورسٹی لاہور ص: ۴۲۲ سائز: ۳۰ x ۲۰/۸ — ۱۹۷۲ء ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۷۰۰۰

فیاض محمود، گروپ کیپٹن سید اور ڈاکٹر عبادت بریلوی (مدیران خصوصی)

”تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند“ نویں جلد، اردو ادب (چہارم) — ۱۸۵۷ء — ۱۹۱۴ء

پنجاب یونیورسٹی لاہور ص: ۶۵۹ سائز: ۳۰ x ۲۰/۸ — ۱۹۷۲ء ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۲۳۰۰۰

فیاض محمود گروپ کیپٹن سید اور سید وزیر الحسن عابدی (مدیران خصوصی)

تاریخ ادبیات مسلمانانِ پاکستان و ہند " پانچویں جلد : فارسی ادب (سوم) ۱۷۰۰ء - ۱۹۷۲ء
پنجاب یونیورسٹی لاہور ص ۶۹۵ سائز ۸/۲۰ × ۳۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۲ء قیمت مجلد ۲۴۰۰۰

فیروز الدین منصور

پاکستان میں قومی زبانوں کا مسئلہ " قومی دارالاشاعت لاہور
ص ۵۶ سائز ۱۶/۲۰ × ۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۳۶۰۰۰

فیض احمد فیض

"میزبان" ناشرین لاہور
ص ۳۵۰ سائز ۱۶/۲۰ × ۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۶۰۰۰

بطور مرتب

"نثر تاثر" اردو اکادمی بہاولپور
ص ۲۸۸ سائز ۸/۲۰ × ۲۲ لیتھو اخباری کاغذ قیمت غیر مجلد ۵۰۰۰

(ڈاکٹر ایم ڈی تاثر مرحوم کے تنقیدی مقالات کا مجموعہ)

ق

قائم چاند پوری

دیکھئے : اقتدا حسن ڈاکٹر (مرتب)

قرۃ العین حشتی

تاریخ ادبیات ایران " فیروز سنز لاہور
ص ۱۰۳ سائز ۱۶/۲۰ × ۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۶۱۲

قیوم نظر (مرتب)

"اردو نثرانیسویں صدی میں" یونیورسٹی بک ایجنسی لاہور
ص ۱۷۶ سائز ۱۶/۲۰ × ۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ؟

ک

کریم بخش خالد (مرتب)

"گلستان لطیف" (اردو) ڈاکٹر محمد طلحات مغربی پاکستان
قیمت مجلد ؟

۱۸۴ ص	سائز ۸/۲۰.۸۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۹۲ء
شاہ عبداللطیف بھٹائی پر منتخب مقالات				
کشفی و ظہیر (مرتبین)				
"اردو نثری ادب"	اردو اکیڈمی سندھ کراچی	قیمت مجلد ۳۰۵۰		
۲۲۰ ص	سائز ۱۹/۲۰.۸۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۹
کشن پرشاد کول پنڈت				
"نیا ادب"	انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی	قیمت غیر مجلد ۵۰۰۰		
۳۶۲ ص	سائز ۸/۱۸.۵۲۲	لیتھو	سفید کاغذ	۹
کلب علی خان فائق				
"مومن - حیات و کلام"	مجلس ترقی ادب لاہور	قیمت مجلد ۵۰۵۰		
۲۲۶ ص	سائز ۸/۱۶.۲۰۰	ٹائپ	سفید کاغذ	۱۹۹۱ء
کلیم الدین احمد				
"اردو تنقید پر ایک نظر"	عشرت پبلشنگ اڈس لاہور	قیمت مجلد ۶۰۰۰		
۳۸۸ ص	سائز ۱۹/۲۰.۸۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۹۵ء
اردو شاعری پر ایک نظر				
۳۴۴ ص	سائز ۱۹/۲۰.۸۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۹۵ء
فن داستان گوئی				
۳۶۵ ص	سائز ۱۹/۲۰.۸۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۹
کمال احمد رضوی (مترجم)				
"تھارنٹن و ایلڈر (احوال و نقد)"	مکتبہ میری لائبریری لاہور	قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰	قیمت مجلد ۴۰۰۰	
۸۰ ص	سائز ۱۹/۲۰.۸۳۰	آفسٹ	سفید کاغذ	۱۹۹۹ء
(مصنف: گریبانیر)				
کنور محمد و شاد				
"ابلاغ عامہ"	البيان لاہور	قیمت مجلد ۸۰۰۰		
۲۰۰ ص	سائز ۱۹/۲۰.۸۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۹۸ء

کنول فیروز

۱۰ اصناف ادب اردو (حصہ اول) سٹریچر بورڈ، لاہور
 قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰
 ص ۱۳۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۰۱۹۶۹

کیفی جام پوری

۰ سرایش کی شاعری
 برہم ثقافت، ملتان
 قیمت مجلد ۸۰۰۰
 ص ۳۶۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۰۱۹۶۹

گ

گارساں و تاسی

دیکھتے، یوسف حسین خاں (مترجم)

گب، اے آر

دیکھتے، محمد اولاد علی گیلانی (مترجم)

گلچیں کرنامی

۰ آداب اردو (سانیات) اردو مشن، ملتان
 قیمت غیر مجلد ۲۰۵۰
 ص ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۰۱۹۶۶

گیان چند جین، ڈاکٹر

۰ اردو کی نثری داستانیں (تحقیق) انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی
 قیمت مجلد ۹۰۵۰
 ص ۶۱۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۰۱۹۵۴

(تحقیقی مقالہ: برائے ڈی فل، لاہور یونیورسٹی ۱۹۴۸ء)

قیمت مجلد ۱۸۰۰۰ طبع دوم: ۱۹۶۹ء ایضاً ص ۸۴۸

ل

ل۔ احمد اکبر آبادی (مترجم)

۰ نقد ادب

ریسرچ اکیڈمی آل پاکستان ایجوکیشنل کانفرنس کراچی
 قیمت مجلد ۳۰۰۰
 ص ۲۰۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۰۱۹۶۳

(پروفیسر لیل ایبرکومبی کی تصنیف "PRINCIPLES OF LITERARY CRITICISM" کا ترجمہ)

لطیف حسین اویب، ڈاکٹر سید

”رتن ناتھ سرشار کی ناول نگاری تحقیق انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی

قیمت مجلد ۶۰۵۰

ص: ۲۱۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیٹھ سفید کاغذ ۱۹۹۱

م

م۔ غوری (مرتب)

قیمت مجلد ۳۰۰۰

”ادبیات اردو“ (جلد دوم) کتابستان کراچی

؟

ص: ۲۳۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھ سفید کاغذ

ماجدت شیرینی

قیمت مجلد ۱۰۰۰

”دبستان بہاولپور“ ادارہ مطبوعات آفتاب مشرق بہاولپور

۱۹۶۵

ص: ۵۲۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیٹھ اخباری کاغذ

(بہاولپور میں اردو ادب کا سماجی سیاسی اور اقتصادی پس منظر)

مالز، چوز، یفائن

دیکھتے: رحیم (مترجم)

ماوزے تنگ

دیکھتے: عبدالرؤف خاں (مترجم)

مجیبی حسین

قیمت مجلد ۶۰۰۰

”آغا شاعر، حیات و شاعری“ مکتبہ دانیال کراچی

۱۹۷۰

ص: ۲۶۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۷۰۰۰

”ادب و آگے“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ افکار کراچی

؟

ص: ۴۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۵۰۰۰

”تہذیب و تحریر“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ افکار کراچی

؟

ص: ۳۱۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھ سفید کاغذ

مجنوں گور کھپوری

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

”ادب اور زندگی“ مکتبہ دانیال کراچی

۱۹۶۹

ص: ۴۲۵ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھ سفید کاغذ

”شعر اور غزل“ (تنقیدی مقالات) ادبی اکیڈمی، کراچی
ص ۲۰۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۴۰۰

”نکات مجنوں“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ عزم و عمل، کراچی
ص ۲۰۵ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت غیر مجلد ۳۶۰۰

”نقوش و افکار“ (تنقیدی مقالات) صفیہ اکیڈمی، کراچی
ص ۲۶۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت غیر مجلد ۵۰۰

محسن علی محسن سید

دیکھئے : اقتدا حسین، ڈاکٹر (مرتب)

محمد مولوی سید

”ارباب نثر اردو“ مکتبہ معین الادب، لاہور
ص ۲۰۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع سوم ۱۹۵۰ قیمت مجلد ۳۰۵۰

محمد احسن فاروقی، ڈاکٹر

”ادبی تخلیق اور ناول“ مکتبہ اسلوب، کراچی
ص ۲۶۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۶۰۰۰

”اردو میں تنقید“ عشرت پبلیک اڈس، لاہور
ص ۱۸۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۳۰۰۰

”اردو ناول کی تنقیدی تاریخ“ سندھ ساکراکادمی، لاہور
ص ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۴۰۵۰

”تخلیقی تنقید“ اردو اکیڈمی سندھ، کراچی
ص ۳۰۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت غیر مجلد ۵۰۰

”فانی اور ان کی شاعری“ مکتبہ ماحول، کراچی
ص ۲۰۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۲۰۰۰

”فریب نظر“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ اسلوب، کراچی
ص ۳۰۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۵۰۰

”مرثیہ نگاری اور میراث“ اردو اکیڈمی، لاہور
قیمت مجلد ۳۶۰۰

ص ۱۹۲، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۶۱۹۵۱
محمد احسن فاروقی اور سید نور الحسن ہاشمی

”ناول کیاسیہ بہ تعارف و نقد“ درودالادی، لاہور قیمت مجلد ۳۶۵۰

ص ۱۷۱، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۶۱۹۶۲

طبع دوم؛ المکتب کراچی قیمت مجلد ۴۶۲۵

ص ۲۰۳، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۶۱۹۶۵

محمد احسان الحق

”اردو کے تین ڈراما نگار“ علمی کتاب خانہ، لاہور قیمت مجلد ۷۵۰

ص ۴۹۳، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۶۱۹۶۷

”اردو میں جدید قصہ نگاری کا ارتقاء“ علمی کتاب خانہ، لاہور قیمت مجلد ۱۰۶۰۰

ص ۷۶۸، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۶۱۹۶۸

”اصول تنقید“ علمی کتاب خانہ، لاہور قیمت مجلد ۱۵۶۰۰

ص ۱۱۲۸، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۶۱۹۶۹

محمد احسان الحق فاروقی (ترجم)

”گلشن بے خار“ از نواب محمد مصطفیٰ خاں شیفتہ ایکڈمی آف ایجوکیشنل ریسرچ کراچی قیمت مجلد ۱۲۶۰۰

ص ۵۵۲، سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۶۱۹۶۶

محمد احمد قاضی

”کافیہ یعنی خلاصہ کیفیہ“ از برجوبن تاتیر کیفی مکتبہ معین الادب، لاہور قیمت غیر مجلد ۱۶۵۰

ص ۱۲۴، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۶۱۹۵۰

محمد ارشد کیانی (مرتب)

”آتش کی غزل“

دار الادب، لاہور قیمت مجلد ۵۶۰۰

ص ۲۷۲، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۶۱۹۵۰

محمد اسحاق شمشی

”شبلی کا تنقیدی شعور“ (تعارف و نقد) اردو ایکڈمی سندھ، کراچی قیمت غیر مجلد ۴۶۵۰

ص ۲۷۲، سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۶۱۹۷۰

محمد اسلم قریشی، ڈاکٹر

- اندر سبھا کا تنقیدی جائزہ
انجمن سائنس، لاہور
قیمت مجلد ۱۵۰۰
ص ۲۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۲
ڈراما نگاری کا فن
مجلس ترقی ادب، لاہور
قیمت مجلد ۶۰۵۰
ص ۲۲۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۳
(مقالہ برائے امتحان ایم اے اردو : پنجاب یونیورسٹی)
ڈرامے کا تاریخی و تنقیدی پس منظر
مجلس ترقی ادب، لاہور
قیمت مجلد ۲۰۰۰
ص ۲۷۱ سائز ۸/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۱
(تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی، پنجاب یونیورسٹی، ۱۹۷۳ء)

محمد اسلم، ڈاکٹر

- اردو غزل کی مختصر تاریخ
ناشر، ڈاکٹر محمد اسلم، کراچی
قیمت مجلد ۳۰۵۰
ص ۱۹۲ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۱
جگر - معاصرین و مخالفین کی نظر میں
ناشر ڈاکٹر محمد اسلم، کراچی
قیمت مجلد ۳۰۰۰
ص ۱۹۰ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۱

محمد اسماعیل پانی پتی، شیخ (مرتب)

- کلیات نثر حالی (جلد اول)
مجلس ترقی ادب، لاہور
قیمت مجلد ۱۱۰۰
ص ۵۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۷
جلد دوم، ایضاً ص ۳۵۱
مضامین سلیم جلد اول، از مولوی سیہ وحید الدین سلیم مرحوم پانی پتی کل پاکستان نخبین ترقی اردو کراچی
قیمت مجلد ۴۰۵۰
ص ۲۲۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۱
جلد دوم : ۱۹۷۱ ص ۲۱۲
جلد سوم : ۱۹۷۱ ص ۲۰۸
قیمت مجلد ۳۰۰۰
قیمت مجلد ۳۰۰۰

- مقالات سرسید "حقہ چارم"
مجلس ترقی ادب، لاہور
قیمت غیر مجلد ۵۰۲۵
ص ۵۶۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۲
(علمی و تحقیقی مقالات)

”مقالات سرسید“ حصہ ہفتم مجلس ترقی ادب، لاہور
ص ۳۲۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۸ ٹائپ اخباری کاغذ
قیمت غیر مجلد ۲،۲۵
۱۹۶۲ء

(تبصرے اور ادبی و تنقیدی مقالات)

”مقالات سرسید“ حصہ دہم مجلس ترقی ادب، لاہور
ص ۲۵۵ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۸ ٹائپ اخباری کاغذ
قیمت غیر مجلد ۲،۷۵
۱۹۶۲ء

(اخبارات پر تنقیدی مقالات اور مضامین متعلق تہذیب الاخلاق)

محمد افضل خاں، چوہدری (مرتب)

”فن تنقید اور تنقیدیں“ (منتخب تنقیدی مقالات)
ص ۱۶۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۳۰ لیتھو سفید کاغذ
قیمت غیر مجلد ۱،۵۰
؟

محمد اکرم، شیخ
”یادگار شبلی“

ادارہ ثقافت اسلامیہ، لاہور

ص ۲۵۶ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۸ ٹائپ سفید کاغذ
قیمت مجلد ۱۲،۰۰
۱۹۷۱ء

محمد امین زبیری

”ذکر شبلی“ (احوال و نقد) مکتبہ جدید، لاہور
ص ۱۴۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۳۰ ٹائپ سفید کاغذ
قیمت غیر مجلد ۲،۰۰
۱۹۵۳ء

”شبلی کی رنگین راتیں“ (تحقیق) فاروق عمر پشیر، لاہور

ص ۹۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰/۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
قیمت غیر مجلد ۱،۰۰
۱۹۵۲ء

(اشاعت اول : ۱۹۴۶ء ترتیب نو : جمیل نقوی)

محمد انوار الحق نہال اجمیری

”تذکرہ شعرائے اردو حیدرآباد“ (تذکرہ) بزم سند و ادب، حیدرآباد
ص ۲۳۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۸ لیتھو اخباری کاغذ
قیمت مجلد ۵،۰۰
۱۹۷۰ء

محمد اولاد علی گیلانی، سید (مترجم)

”مقدمہ تاریخ ادبیات ایران“ مجلس ترقی ادب، لاہور
ص ۳۲۱ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۸ ٹائپ سفید کاغذ
قیمت مجلد ۵،۰۰
۱۹۵۹ء

(مصنف : ایچ۔ اے۔ آر۔ گب)

محمد باقر، ڈاکٹر اور ڈاکٹر وحید مرزا (مدیران خصوصی)
"تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان دہندہ"

تیسری جلد: فارسی ادب (اول) ۱۰۰۰-۱۵۲۶ پنجاب یونیورسٹی، لاہور قیمت جلد ۱۶۰۰

ص: ۲۰۶ سائز ۲۰x۲۰x۸ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۱

محمد بشیر حسین، ڈاکٹر (مرتب)

"فہرست مخطوطات شیرانی" (کتابیات) جلد اول ادارہ تحقیقات پاکستان، دانشگاه پنجاب، لاہور قیمت جلد ۱۰۰۰

ص: ۱۹۷ سائز ۲۰x۲۰x۸ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۸

جلد دوم: ایضاً جون ۱۹۶۹ ص: ۲۱۱ قیمت جلد ۱۰۰۰

محمد بہاء الحق اشک رانا

"اشارات یعنی خلاصہ تنقیدات عبدالحق" سماج بک ڈپو، لاہور قیمت غیر جلد ۲۰۰

ص: ۶۲ سائز ۲۰x۲۰x۱۶ لیتھو اخباری کاغذ ؟

محمد حسن

"مثنوی زہر عشق اور اس کے نقاد" مطبوعات الحسن، کراچی قیمت جلد ۵۰۰

ص: ۱۳۵ سائز ۲۰x۲۰x۱۶ ٹائپ کارڈرچ کاغذ ۱۹۶۲

محمد حسن، ڈاکٹر

"اردو ادب میں رومانوی تحریک" شیخ محمد بشیر، لاہور قیمت غیر جلد ۱۰۰

ص: ۱۱۹ سائز ۲۰x۲۰x۱۶ لیتھو اخباری کاغذ ؟

"جلال لکھنوی"

انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت جلد ؟

ص: ۲۲۰ سائز ۲۰x۲۰x۸ ڈڈ ایک سفید کاغذ ۱۹۵۶

(مقالہ برائے: ایم اے اردو لکھنؤ یونیورسٹی سندھ؟)

محمد حسن عسکری

"انسان اور آدمی" (تنقیدی مقالات) مکتبہ جدید، لاہور قیمت جلد ۶۰۰

ص: ۲۵۵ سائز ۲۰x۲۰x۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۳

"ستارہ یا بادبان" (تنقیدی مقالات) مکتبہ سات رنگ، کراچی قیمت جلد ۸۰۰

ص: ۲۵۸ سائز ۲۰x۲۰x۱۶ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۳

بطور مترجم

”میں ادیب کیسے بناؤں؟ از میکسم گورکی الجدیہ لاہور
ص ۱۱۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ
محمد حسین آزاد قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

”آب حیات“ طبع پانزدہم شیخ مبارک علی لاہور
ص ۵۲۰ سائز ۸/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ
ایضاً شیخ غلام علی لاہور قیمت غیر مجلد ۵۰۰
ص ۵۲۰ سائز ۸/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۹۰۰
۱۹۵۰ ۱۹۵۶

مکتبہ ادب اردو لاہور
ص ۴۸۶ سائز ۸/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۰۰۵۰
۱۹۶۷
”سخن دانِ فارس“ شیخ مبارک علی لاہور قیمت غیر مجلد ۵۰۰
ص ۵۳۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ (طبع سوم) ۱۹۵۵

مکتبہ ادب اردو لاہور
ص ۵۲۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۵۰۰
؟
”مقدمہ آب حیات“ شیخ غلام علی لاہور قیمت مجلد ۲۰۰۰
ص ۱۲۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ؟
”نگارستانِ فارس“ آزاد بک ڈپو لاہور قیمت مجلد ۳۰۵۰
ص ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ (طبع دوم) ۱۹۵۶

محمد حسین خاں

دیکھئے : مرتضیٰ حسین فاضل (مرتب)

محمد حسین قریشی (مرتب)

”قابلِ نمبر“ (احوال و نقد) طالب علم ڈائجسٹ مطبوعات حیدرآباد
ص ۲۸۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۶/۲۶ لیتھو سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۶۰۰
۱۹۷۰

(قابلِ اجیری مرحوم کے فن اور شخصیت پر مقالات)

محمد حیات خاں سیال، پروفیسر (مرتب)

”احوال و نقد و تجزی“ نذر سنز، لاہور
ص: ۳۳۶ سائز: ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد: ۵۰۰۰
۱۹۶۶ء

محمد خاں اشرف (مرتب)

”ولی، تحقیقی و تنقیدی مطالعہ“ مکتبہ میری لائبریری، لاہور
ص: ۱۴۴ سائز: ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد: ۴۰۰۰
۱۹۶۵ء

محمد داؤد رہبر (مترجم)

”تاریخ ادبیات ایران بعد مغولان“ از آئیمانی پرفیسر ایڈورڈ جی براؤن
ص: ۸۰۰ سائز: ۸ x ۱۸ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد: ۹۰۰۰
۱۹۶۹ء

محمد زکریا، خواجہ

”اردو کی قدیم اصنافِ شعر“ لاہور ایکسپریس، لاہور
ص: ۳۶۸ سائز: ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد: ۶۰۵۰
۱۹۶۶ء

”قدیم نظمیں“ (تعارف و نقد) بک ورلڈ، لاہور
ص: ۲۶۳ سائز: ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو اجاری کاغذ قیمت مجلد: ۳۰۰۰
۱۹۶۴ء

”نئے پرانے خیالات“ لاہور ایکسپریس، لاہور
ص: ۲۴۰ سائز: ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد: ۶۰۵۰
۱۹۶۰ء

محمد سلیم الرحمن (مترجم)

”ارنٹ ہیننگوے“ (احوال و نقد) مکتبہ میری لائبریری، لاہور
ص: ۹۱ سائز: ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ آئسٹ سفید کاغذ قیمت مجلد: ۲۰۰۰ غیر مجلد: ۲۰۰۰
۱۹۶۵ء

(مصنف: فلپ نیگ)

”ولیم فاکنر“ (احوال و نقد) مکتبہ میری لائبریری، لاہور
ص: ۹۱ سائز: ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ آئسٹ سفید کاغذ قیمت مجلد: ۲۰۰۰ غیر مجلد: ۲۰۰۰
۱۹۶۵ء

(مصنف: ولیم دان اکوز)

محمد سعید، شیخ

”لسانی مسائل اور نظریات“ (لسانیات) سلطان حسین، کراچی
قیمت مجلد: ۹۰۰۰

- محمد شجاع ناموس، ڈاکٹر
مکملت اور شنا زبان (سانیات) اردو اکیڈمی بہاولپور
ص ۱۰۰، سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۵ء، اخباری کاغذ، قیمت مجلد ۲۱۰۰
- محمد شرف الدین مکیا جودھپوری
”تذکرہ بہار سخن“
ادارہ بہار سخن، حیدرآباد
ص ۲۹۹، سائز ۸/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۱ء، سفید کاغذ، قیمت غیر مجلد ؟
- محمد صالحین
”تاریخ زبان و ادب اردو“ علمی کتاب خانہ، لاہور
ص ۳۶۸، سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۳ء، اخباری کاغذ، قیمت مجلد ۱۳۰۰
- محمد طاہر فاروقی اور خاطر غزنوی (مترجمین)
”پاکستان میں اردو“ یونیورسٹی بک ایجنسی، لاہور
ص ۹۰۰، سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۳ء، اخباری کاغذ، قیمت مجلد ۱۵۰۰
- محمد عارف (مترجم)
”تخلیق ادب“ لاہور اکیڈمی، لاہور
ص ۶۲۶، سائز ۸/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۵ء، سفید کاغذ، قیمت مجلد ۹۰۰
- رسلٹ جیمز کی تالیف THE MAKING OF LITERATURE کا ترجمہ
محمد عارف مولانا قاری اور حافظ قاری فیوض الرحمن
”قصائد حسن“ (شرح) جمعیتہ قوۃ السلام، لاہور
ص ۵۵۲، سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۵ء، سفید کاغذ، قیمت مجلد ۳۰۵۰
- محمد عبدالرشید فاضل سید
”شرح لوائح جامی“ تہذبات علم و ادب، کراچی
ص ۱۱۲، سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۵ء، سفید کاغذ، قیمت مجلد ۳۰۵۰
- محمد عبدالحق، مولانا ڈاکٹر
”فارسی شاعری کا اثر اردو شاعری پر“ (حقائق شعبہ تحقیق و اشاعت، مدرسہ عالیہ ڈھاکہ)
ص ۱۲۸، سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰، لیتھو
۱۹۶۵ء، سفید کاغذ، قیمت مجلد ۲۰۲۵

ص ۴۸۵ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹاپ سفید کاغذ ۱۹۶۳ء
(تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی 'ڈھاکہ یونیورسٹی' ۱۹۶۲ء)

محمد عبدالقادر

”ہمارے ادب کے نئے دھارے“ کتاب منزل، لاہور قیمت مجلد ؟

ص ۱۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

محمد عبداللہ قریشی

”منشی محمد الدین فوق“ (حوالہ و نقد) ظفر برادر س، لاہور قیمت غیر مجلد ؟

ص ۴۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

محمد عسکری مرزا (مترجم)

”تاریخ ادب اردو“ لندرام پبلیکینز ننگ میل پبلیکیشنز، لاہور قیمت مجلد ۱۲/۵۰

ص ۷۵۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۷ء

ص ۸۶۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۰/۰۰ ؟

ص ۵۶۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ انٹ علمی کتاب خانہ، لاہور قیمت مجلد ۱۲/۰۰

ص ۶۶۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ انٹ اخباری کاغذ ۱۰/۰۰

ص ۶۶۲ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو کتب خانہ طیبہ، لاہور قیمت مجلد ۱۰/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

ص ۶۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰ ؟

(حواشی تصحیح مرتضیٰ حسین ماضی لکھنوی)

محمد عظیم ملک

”رہ وادی خیال“ (تنقیدی مقالات) مکتبہ میری لائبریری لاہور

قیمت مجلد ۸۰۰۰ ۲۶۰ ص ۱۹/۲۰۰۳ سائز آفٹ سفید کاغذ ۱۹۹۹

محمد محمود رضوی مخمور اکبر آبادی سید

”اردو زبان اور اسالیب“ (جلد اول) ریسرچ ایڈمی آل پاکستان ایگزیٹو کانفرنس کراچی

قیمت مجلد ۹۰۰۰ ۲۱۲ ص ۸/۲۰۰۳ سائز لیتھو سفید کاغذ ۱۹۹۱

محمد مدنی عباسی

”پشتو زبان اور ادب کی تاریخ“ مرکزی اردو بورڈ لاہور

قیمت مجلد ۲۰۰۰ ۱۲۶ ص ۸/۱۸۸۲۲ سائز ٹمپ سفید کاغذ ۱۹۹۹

محمد معز الدین پروفیسر

”رہنمائے سخن“ (علم بیان و عروض) ”ستران منزل“ ڈھاکہ

قیمت مجلد ۲۰۰۰ ۱۸۸ ص ۱۹/۲۰۰۳ سائز لیتھو سفید کاغذ ۹/۱۹۹۰

محمد معین الدین دروائی پروفیسر

”بہار اور اردو شاعری“ پاکستان کتاب گھر پبلیشز

قیمت مجلد ۲۰۲۵ ۱ ص ۱۹/۲۰۰۳ سائز لیتھو اخباری کاغذ ۹

”تحقیقی مقالے“ پاکستان کتاب گھر پبلیشز

قیمت مجلد ۲۰۲۵ ۱۵۶ ص ۱۹/۲۰۰۳ سائز لیتھو اخباری کاغذ ۹

”صوفیائے بہار اور اردو شاعری“ (تحقیق) ریسرچ ایڈمی آف ایگزیٹو کانفرنس کراچی

قیمت مجلد ۸۰۰۰ ۱۹۲ ص ۱۹/۲۰۰۳ سائز لیتھو سفید کاغذ ۱۹۹۲

”لسانے مطالعے“ مجلس دانشوران لاہور

قیمت مجلد ۵۰۰۰ ۱۵۲ ص ۱۹/۲۰۰۳ سائز لیتھو سفید کاغذ ۹

”ہندوستان کی قومی زبان اور رسم الخط“ پاکستان کتاب گھر پبلیشز

قیمت مجلد ۱۰۲۵ ۱ ص ۱۹/۲۰۰۳ سائز لیتھو اخباری کاغذ ۹

محمد مصطفیٰ خان شیفتہ نواب

”تذکرۃ الشعراء گلشن بے خار“ (اردو ترجمہ) نفیس ایڈمی کراچی

قیمت مجلد ۹۰۰۰

۱۹۶۲ء	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۲۰x۲۰	ص: ۲۲۹	محمد نعیم الرحمن
قیمت غیر مجلد ۶۰۰					”اساس عربی“ (صرف و نحو) نور محمد کارخانہ تجارت کتب کراچی
؟	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸x۲۲	ص: ۲۲۲	محمد واصل عثمانی (مرتب)
قیمت غیر مجلد ۱۰۰۵					”شبلی نقادوں کی نظر میں“ صفیہ اکیسڈی کراچی
۱۹۶۷ء	اجاری کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ص: ۱۲۸	محمد لادی حسین
قیمت مجلد ۶۰۰					”شاعری اور تخیل“ مجلس ترقی ادب لاہور
۱۹۶۶ء	سفید کاغذ	ٹائپ	سائز ۸/۱۸x۲۲	ص: ۲۰۲	”شاعری اور تخیل“
قیمت غیر مجلد ۱۸۰۰					”مغربی شعریات“ مجلس ترقی ادب لاہور
۱۹۶۸ء	سفید کاغذ	ٹائپ	سائز ۸/۲۰x۳۰	ص: ۲۲۲	محمد یحییٰ تنہا
قیمت غیر مجلد ۷۰۵۰					”سیر المصنفین“ شیخ مبارک علی لاہور
۱۹۶۸ء	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۲۰x۲۲	ص: ۲۲۲	”سیر المصنفین“
قیمت مجلد ۶۰۰					(طبع اول: ۱۹۶۲ء)
۱۹۵۰ء	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۲۰x۳۰	ص: ۳۹۶	”مرآة الشعراء“ (جلد دوم) شیخ مبارک علی لاہور
قیمت غیر مجلد ۳۰۰					محمد یونس قہر
					”تفہیم الشعراء“ (حصہ اول) ناشر؟
	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ص: ۲۶۶	محمد یونس قہر
					”تفہیم الشعراء“ (حصہ اول) ناشر؟
					محمد یوسف ڈاکٹر سید
					”اندلس: تاریخ و ادب“ (تحقیق) مدینہ پبلنگ کمپنی کراچی
	سفید کاغذ	آفٹ	سائز ۸/۱۸x۲۲	ص: ۱۵۹	”اندلس: تاریخ و ادب“ (تحقیق) مدینہ پبلنگ کمپنی کراچی
					(اردو صفحات: ۱۰۵ عربی صفحات: ۵۴)

محمود الرحمن

اردو میں بچوں کا ادب نیشنل پبلشنگ ہاؤس کراچی قیمت مجلد ۲۰۰۰

ص: ۵۲۵ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۰

محمود شیرانی، حافظ

پنجاب میں اردو (سانیات) مکتبہ معین الادب لاہور قیمت مجلد ۶۰۰

ص: ۴۰۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع چارم ؟

(اشاعت اول ۱۹۲۸ء دوم ۱۹۴۹ء سوم ۱۹۶۳ء)

قیمت مجلد ۹۰۰ آئینہ ادب لاہور

ص: ۴۱۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲

مقالات شیرانی (تحقیق) شیخ غلام علی لاہور قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۳۱۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم ؟

مزید دیکھئے: منظر محمود شیرانی (مرتب) اور وجد قریشی (ڈاکٹر مرتب)

محمود علی خاں جامعی

"تذکرہ جگر" (احوال و نقد) اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۲۰۲۵

ص: ۱۹۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۹۱

محمود فاروقی

"میر حسن اور خاندان کے دوسرے شعراء" مکتبہ جدید لاہور قیمت مجلد ۵۰۰

ص: ۳۰۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۶

محی الدین قادری زکریا، ڈاکٹر سید

"اردو کے اسالیب بیان" مکتبہ معین الادب لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

ص: ۱۲۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ طبع پنجم ۱۹۶۲

(طباعت اول ۱۹۲۷ء دوم ۱۹۳۱ء سوم ۱۹۴۰ء چارم ۱۹۴۹ء)

"تین شاعر" صفیہ اکیڈمی کراچی قیمت مجلد ۴۰۰

ص: ۲۰۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵

"دکنی ادب کی تاریخ" اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۴۰۵۰

۱۸۴۱	ص ۱۸۴	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۶۹ء
۲۲۸۱	ص ۲۲۸	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۵۵ء
۱۹۰۰	ص ۱۹۰	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۵۰ء
۲۰۸	ص ۲۰۸	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۶۹ء
۱۵۹	ص ۱۵۹	سائز ۸/۱۸ x ۲۲	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۶۸ء
۱۹۸	ص ۱۹۸	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰	لیتھو	سفید کاغذ	۱۹۶۶ء
۲۵۲	ص ۲۵۲	سائز ۸/۱۸ x ۲۲	ٹائپ	سفید کاغذ	۱۹۶۰ء
۳۸۸	ص ۳۸۸	سائز ۸/۱۸ x ۲۲	ٹائپ	سفید کاغذ	۱۹۶۹ء
۲۰۸	ص ۲۰۸	سائز ۸/۱۸ x ۲۲	ٹائپ	سفید کاغذ	۱۹۶۶ء
۳۷۸	ص ۳۷۸	سائز ۸/۱۸ x ۲۲	ٹائپ	سفید کاغذ	۱۹۶۵ء

”روح تنقید“

”ہندوستانی لسانیات“

مرتضیٰ حسین فاضل (مرتب)

مسرور کیفی (مرتب)

”حسرت کی غزل“

مسکین علی حجازی

”اداریہ نویسی“ (صحافت)

مسعود حسین خاں، ڈاکٹر

”مقدمہ تاریخ زبان اردو“

مسعود شہریار

”مشرقی پاکستان میں اردو ادب کا وسیع تر جائزہ“

مشتاق حسین (مرتب)

"باقیاتِ شبلی"

قیمت مجلد ۴۰۰/-
۱۹۶۵ء سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

مشتاق علی جعفری

"سندھ کے جدید اردو شاعر"

قیمت مجلد ۵۰۰/-
۱۹۶۱ء سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

مشفق خواجہ (مرتب)

"تذکرہ خوش معرکہ زیبا (جلد اول) انسدادت خان ناصر مجلس ترقی ادب لاہور"

قیمت مجلد ۱۵۰۰/-
۱۹۶۰ء سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

جلد دوم، ایضاً مارچ ۱۹۶۲ء ص ۶۶۲ ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۶۰۰/-

مصطفیٰ علی بریلوی، سید

"انگریزوں کی لسانی پالیسی"

قیمت مجلد ۸۰۰/-
۱۹۶۰ء سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ڈیٹا ٹک سفید کاغذ

منظر حیات

"اردو ادب"

قیمت مجلد ۷۵۰/-
؟ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو علمی کتاب خانہ لاہور

منظر محمود شیرانی (مرتب)

مقالات حافظ محمود شیرانی (تحقیق) مجلس ترقی ادب لاہور

قیمت مجلد ۱۲۰۰/-
۱۹۶۶ء سائز ۸/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

جلد اول: اردو زبان اور اس کے آغاز و ارتقاء سے متعلق مقالات ص ۳۶۴

جلد دوم: اردو زبان اور اس کے آغاز و ارتقاء سے متعلق مقالات ص ۳۵۴

جلد سوم: اردو کے کلاسیکی ادب پر پانچ اہم مقالات ۱۹۶۹ء ص ۳۵۸

جلد چہارم: فردوسی پر مقالات ۱۹۶۸ء ص ۵۱۰

جلد پنجم: تنقید شعر العجم مع نغمات ۱۹۶۰ء ص ۶۳۶ جلد ۲۴

معراج نیر سید

"سندھ میں اردو شاعری کا ارتقاء" (تذکرہ) المیرا اکیڈمی لاہور قیمت مجلد ۷۰۰
ص ۲۵۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۲

معز الدین احمد (مرتب)

"عریہ خامہ" (حصہ دوم) اردو میں انسانی ادب از صلاح الدین احمد المقبول پبلیکیشنز لاہور قیمت مجلد ۹۰۰
ص ۲۰۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۹

"عریہ خامہ" (حصہ سوم) محمد حسین آزاد از صلاح الدین احمد المقبول پبلیکیشنز لاہور قیمت مجلد ۳۵۰
ص ۱۹۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

؟ (مرتب)

"معز الدین خاں مہمند کا اردو کلام" (تعارف و نقد) پشتواکیدی پشاور یونیورسٹی قیمت غیر مجلد ۵۰۰
ص ۴۳ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲

معین احسن جذبی

"حالی کا سیاسی شعور" آئینہ ادب لاہور قیمت مجلد ۷۵۰
ص ۱۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۳

(تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی : علی گڑھ یونیورسٹی ۱۹۵۶)

معین الرحمن سید

"مطالعہ یلدرم" نذر سنز لاہور قیمت مجلد ۶۰۰

ص ۲۰۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۱

"نقد عبدالحق" (منتخبہ مقالات) نذر سنز لاہور قیمت مجلد ۸۵۰

ص ۲۱۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸

مقبول بیگ بدخشان، مرزا

"ادب نامہ ایران" یونیورسٹی بک اینڈریس لاہور قیمت مجلد ؟

ص ۶۰۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ؟

بطور مدیر خصوصی

"تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند" (چوتھی جلد) فارسی ادب (دوم) ۱۵۲۶-۱۷۰۷

پنجاب یونیورسٹی لاہور ص ۸۹۶۰ سائز ۸/۲۰x۳۰ ۱۹۷۱ء ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۳۰۰۰۰
مقبول جہانگیر (مرتب)

یاد شاہ " مکتبہ اردو ڈائجسٹ لاہور قیمت مجلد ۱۲۰۰۰
ص ۲۵۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۹

(شاہ احمد دہلوی مرحوم کی یاد میں لکھے گئے منتخب مقالات)

ممتاز اختر مرزا

ڈاکٹر خلیفہ عبد الحکیم (احوال و نقد) ادارہ ثقافت اسلامیہ لاہور قیمت مجلد ۱۰۰۵۰
ص ۳۱۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۲۱۹۷۱

(مقالہ برائے امتحان ایم اے اردو، پنجاب یونیورسٹی ۱۹۶۸ء)

ممتاز حسین

"ادب اور شعور" اردو اکیڈمی سندھ کراچی قیمت مجلد ۱۰۰۰۰
ص ۴۹ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۷۱

"ادبی مسائل" مکتبہ اردو لاہور قیمت مجلد ۳۰۰۰
ص ۲۰۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۵۵

"نئی قدریں" مکتبہ اردو لاہور قیمت مجلد ۴۰۰۰
ص ۲۱۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۵۲

ممتاز شیرین

"معیار" نیسا ادارہ لاہور قیمت مجلد ۱۵۰۰۰
ص ۲۴۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ کارٹریج کاغذ ۲۱۹۶۳

(دیدہ زیب کتاب کا انعام: نیشنل بک سنٹر آف پاکستان ۱۹۶۳ء)

ایضاً ۱۹۶۳ء ص ۲۸۰ ٹائپ اخباری کاغذ قیمت غیر مجلد ۳۰۵۰

ممتاز لیاقت

"بکف چراغ دارد" (تحقیق ۹) مکتبہ میزان الادب لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰
ص ۱۴۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۲۱۹۶۸

ممتاز منگوری

"فردوس بریں" تحقیقی و تنقیدی جائزہ' مکتبہ خیابان ادب لاہور
 ص ۱۳۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ ٹائپ کارٹج کاغذ قیمت غیر مجلد ؟

(مکتبہ خیابان ادب لاہور کی مطبوعہ فردوس بریں (۱۹۶۸ء) کے ساتھ بطور مقدمہ طبع ہوا)

بطور مرتب
 "سونغات"

قیمت مجلد ۷۰۰۰ مکتبہ خیابان ادب لاہور

ص ۲۷۷ سائز ۸/۱۸ x ۲۶ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۷ء

(ڈاکٹر سید عبداللہ کی شخصیت اور فن پر مضامین کا مجموعہ)

قیمت مجلد ۲۱۵۰ "طیف غزل" (تعارف و نقد) نذر سنز لاہور

ص ۱۴۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۳ء

قیمت مجلد ۳۱۵۰ طبع دوم لاہور اکیڈمی لاہور

ص ۲۱۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

طبع سوم ۱۹۶۷ء (ڈاکٹر سید عبداللہ کے کلاس لیکچرز)

قیمت مجلد ۴۱۵۰ "طیف نثر" (تعارف و نقد) نذر سنز لاہور

ص ۲۹۲ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۴ء

قیمت مجلد ۵۱۵۰ طبع دوم لاہور اکیڈمی لاہور

ص ۳۹۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵ء

(ڈاکٹر سید عبداللہ کے کلاس لیکچرز)

منظور الحق

قیمت مجلد ۸۰۰۰ "اردو نظم کا ارتقا" علمی کتاب خانہ لاہور

ص ۲۵۳ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ؟

منظور حسن، کیپٹن

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰ "فن تاریخ گوئی" گلوب پبلشرز لاہور

ص ۲۱۶ سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

مہدی بیگم (مرتبہ)

قیمت غیر مجلد ۱۰۰۰۰ "افادات مہدی" از ایم مہدی حسن افادی الاقتصادی شیخ مبارک علی لاہور

۲۲۴۱ ص سائز ۸/۲۲x۲۶ یکتھ سفید کاغذ طبع چارم ۲۱۹۴۹
(اشاعت اول : ۱۹۳۳ء)

مدی حسن

"ابلاغ عام"

۳۰۵۰ قیمت مجلد مرکزی اردو بورڈ لاہور
۲۱۹۶۸ ص : ۱۹۳ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

مدی حسن افادی الاقتصادی

دیکھتے : مدی بیگم (مرتب)

مہر عبدالحق، ڈاکٹر

۱۴۰۰ قیمت مجلد ۱۲۰۰ "مثنوی زبان اور اس کا اردو سے تعلق" اردو اکادمی، بہاولپور
۲۱۹۶۶ ص : ۷۱۴ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ

مہر غلام رسول

دیکھتے : غلام رسول مہر

میراجی

۷۵۰ قیمت مجلد ۷۵۰ "مشرق و مغرب کے نغمے" (تعارف و نقد) اکادمی پنجاب (ٹرست) لاہور
۲۱۹۵۸ ص : ۶۷۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ یکتھ سفید کاغذ

میر خدابخش بھارانی مری بلوچ

۱۲۰۰ قیمت مجلد ۱۲۰۰ "قدیم بلوچی شاعری" ۱۳۰۰ء تا ۱۹۰۰ء بزم ثقافت کوئٹہ
۲۱۹۶۳ ص : ۳۹۶ سائز ۸/۲۰x۳۰ یکتھ سفید کاغذ

(لانگ ورثہ ڈیمز کی تالیف (۱۹۰۰ء) POPULAR POETRY OF BALUCHIS پر مبنی ہے)

میرزا ادیب (مرتب)

"تنقیدی مقالات"

لاہور ایکسٹری لاہور سائز ۸/۱۸x۲۲ یکتھ سفید کاغذ
۵۰۴ ص : ۱۹۶۴ قیمت ۱۰۶۰۰

حصہ اول : شاعری

۶۰۰ ص : ۱۹۶۵ قیمت ۱۲۰۰

حصہ دوم : نثر

میر عبد الصمد خاں

"نوشحال و اقبال"

۸۰۵۰ قیمت مجلد منظور عام کتب خانہ، پشاور

ص ۳۷۱ سائز ۸/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۰ء

(آدم جی انعام یافتہ : ۱۹۶۱ء)

”شاعر انسانیت، رحمان بابا“ منظور عام کتب خانہ، پشاور قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص ۳۹۲ سائز ۸/۱۷x۲۷ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۳ء

میکسم گورکی

دیکھتے، محمد حسن عسکری (مترجم)

میمونہ سلیم انصاری، ڈاکٹر

”مرزا محمد اوی مرزا و رسوا“ (تحقیق) مجلس ترقی ادب، لاہور قیمت مجلد ۶۰۰۰

ص ۲۲۳ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۳ء

(تحقیقی مقالہ بلتے پی ایچ ڈی)

ن

ن۔ بنجاری

”اشارات“ (تنقیدی مقالات) پاک یونین سٹور، میرپور خاص قیمت مجلد ۴۵۰

ص ۱۹۲ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

نامہ صح زاہدی (مرتب)

”عالی میری نظریں“ (منتخبہ مقالات) گوشہ ادب، لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

ص ۹۳ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۱ء

اسی کتاب کا دوسرا نام : مقالات یوم عالی ۱۹۵۱ ایضاً قیمت ۱۰۵۰

ناصر احمد پروازی (مرتب)؟

”ذکر اردو“ (اسانیات) تعلیم الاسلام کالج، ربوہ قیمت مجلد ؟

ص ۱۱۴ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ کارٹریج کاغذ ۱۹۶۴ء

(ربوہ کانفرنس ۱۹۶۴ء میں پیش کردہ سانی مقالات)

ناصر، سعادت خاں

دیکھتے، مشفق خواجہ (مرتب)

ناظم سیوہاروی

”اردو زبان اور ہندو“ کتاب منزل، لاہور قیمت مجلد ۱۰۲۵

ص: ۱۰۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیٹھو سفید کاغذ ۹
نائب حسین نقوی (مرتب)

"اردو کی دو قدیم مثنویاں" از اسماعیل امروہوی (تحقیق) مجلس ترقی ادب لاہور قیمت مجلد ۶۰۰۰

ص: ۱۹۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیٹھو سفید کاغذ ۱۹۶۹
نبی بخش خاں بلوچ، ڈاکٹر

سندھ میں اردو شاعری (تحقیق) مہران آرٹس کونسل، حیدرآباد قیمت غیر مجلد ۵۰۰

ص: ۲۹۱ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ اخباری کاغذ ۱۹۶۷
نثار احمد فاروقی (مرتب)

"تذکرہ طبقات الشعراء" عبداللہ از قدرت اللہ شوق مجلس ترقی ادب لاہور قیمت مجلد ۱۶۰۰۰

ص: ۷۰۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۸
نجمہ اشتیاق

"اردو تعلیمات" ادارہ مصنفین پاکستان، سکھر قیمت غیر مجلد ۱۰۵۰

ص: ۷۰ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیٹھو اخباری کاغذ ؟

نذیر احمد، حافظ (مرتب)

"مقالات یوم شبلی" مسلم ایسڈی لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

ص: ۹۵ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیٹھو سفید کاغذ ۱۹۶۸

(یوم شبلی (۸ مئی ۱۹۶۸ء) میں پیش کئے گئے مقالات)

نذیر میرزا برلاس، ڈاکٹر (مترجم)

"مختصر تاریخ ادبیات فارسی" ایوان اشاعت، پشاور قیمت مجلد ۵۰۰۰

ص: ۱۹۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیٹھو سفید کاغذ ۱۹۵۸

(مصنف: ڈاکٹر ذبیح اللہ: مختصری در تاریخ تحول نظم و نثر پارسی)

نصر اللہ خاں خوشیگی

دیکھئے، اسم فری، ڈاکٹر (مرتب)

نصیر الدین ہاشمی

"دکن میں اردو"

اردو ایسڈی سندھ کراچی قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص: ۸۷۸ سائز: ۱۶/۲۰ x ۲۰ لیتھو اخباری کانڈ طبع پنجم ۱۹۶۰ء

(اشاعت اول: ۱۹۲۳ء)

”دکنی کلچر“ (تحقیق) مجلس ترقی ادب، لاہور قیمت مجلد ۸۶۰۰

ص: ۲۱۹ سائز: ۱۸ x ۲۲/۸ ٹائپ سفید کانڈ ۱۹۶۳ء

نظیر صدیقی

”علم بلاغت و علم عروض“ پاک کتاب گھر، ڈھاکہ قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

ص: ۱۲۸ سائز: ۱۶/۲۰ x ۲۰ لیتھو اخباری کانڈ ۱۹۶۰ء

”تاثرات و تعصبات“ (تنقیدی مقالات) شعبہ تحقیق و اشاعت مدرسہ عالیہ ڈھاکہ قیمت مجلد ۶۶۰۰

ص: ۳۹۲ سائز: ۱۸ x ۲۲/۸ ٹائپ سفید کانڈ ۱۹۶۲ء

”میرے خیال میں“ (تنقیدی مقالات) بزم اردو مشرقی پاکستان، ڈھاکہ قیمت سفید کانڈ ۸۶۰۵

ص: ۲۶۲ سائز: ۱۶/۲۰ x ۲۰ آئٹ ۱۹۶۸ء ”اخباری کانڈ ۵۲۵

نقی محمد خاں

”غنیچہ ادب“ (تنقید) سلطان حسین، کراچی قیمت مجلد ؟

ص: ۲۰۴ سائز: ۱۶/۲۰ x ۲۰ لیتھو سفید کانڈ ۱۹۶۲ء

نور الحسن ہاشمی، ڈاکٹر

”دلی کا دبستان شاعری“ (تحقیق) انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی قیمت غیر مجلد ؟

ص: ۲۹۸ سائز: ۱۸ x ۲۲/۸ لیتھو سفید کانڈ ۱۹۶۹ء

(تحقیقی مقالہ برائے ڈاکٹریٹ: مسلم علی گڑھ یونیورسٹی: ۱۹۴۳ء)

طبع دوم: اردو ایکسٹرمی سنڈھ، کراچی قیمت مجلد ۱۴۰۵۰

ص: ۵۰۲ سائز: ۱۸ x ۲۲/۸ ٹائپ سفید کانڈ ۱۹۶۶ء ”غیر مجلد ۱۱۰۵۰

نور جہاں ضیاء

”اردو حقیقت کے آئینہ میں“ ناشر مصنفہ - فاران ہاؤسنگ سوسائٹی کراچی قیمت مجلد ۲۰۰۰

ص: ۹۶ سائز: ۱۸ x ۲۲/۸ لیتھو سفید کانڈ ۱۹۶۹ء

(مقالہ برائے امتحان ایم ایڈ، جامعہ عثمانیہ: ۱۹۶۳ء)

نیاز فتح پوری

"انتقادیات" (حصہ اول)

مکتبہ معین الادب، لاہور

قیمت مجلد ۵۰۰۰

؟

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰

ص: ۳۵۲

مزید دیکھئے: عارف نیازی (مرتب)

نیر، گریبا

دیکھئے: کمال احمد رضوی (مترجم)

و

وحید الدین سلیم

"افادات سلیم" (تنقیدی مقالات) شیخ مبارک علی، لاہور

قیمت غیر مجلد ۳۰۰۰

؟

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰

ص: ۲۸۰

قیمت غیر مجلد ۳۰۲۵

ایم سمران علی، لاہور

اخباری کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰

ص: ۳۰۹

قیمت غیر مجلد ۷۰۰

انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی

"وضع اصطلاحات"

قیمت ۱۹۶۵

لیتھو

سائز ۸/۱۸ x ۲۲

ص: ۳۲۸

(طبع اول: ۱۹۶۹ء دوم: ۱۹۵۲ء)

مزید دیکھئے: محمد اسماعیل پانی پتی (مرتب)

وحید الحسن رضوی، سید

"کلید ادب"

قیمت غیر مجلد ۱۱۷۵

دلی بک ایجنسی، کراچی

۱۹۶۶ء

اخباری کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰

ص: ۱۱۲

قیمت سفید کاغذ مجلد ۲۱۵۰

مکتبہ تعمیر ادب، لاہور

"عظمت انسان مع مقدمات جدید فن مرثیہ نگاری"

۳۱۰۰ اخباری کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰

ص: ۲۸۸

وحید قریشی، ڈاکٹر

سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۵۰۰

مکتبہ میری لائبریری، لاہور

"اردو کا بہترین انسانی ادب"

۱۲۰۰۰ اخباری کاغذ

۱۹۷۱ء

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰

ص: ۶۲۷

قیمت مجلد ۳۰۰۰

"باغ و بہار ایک تجزیہ" (تحقیق) ننگ میل پبلی کیشنز، لاہور

۹۰۰۰	قیمت مجلد	کتاب نما، لاہور	پنجاب میں اردو از حافظ محمود شیرانی
۶۱۹۶۶	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰
			ص ۴۱۶
			اشاعت اول ۱۹۲۸ء دوم ۱۹۴۹ء سوم ۱۹۶۳ء
۴۵۰	قیمت مجلد	لاہور ایکسٹری لاہور	مثنوی سحر البیان
۶۱۹۶۶	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰
			ص ۲۴۸
			وزیر آغا، ڈاکٹر
۴۵۰	قیمت مجلد	اکادمی پنجاب ٹرسٹ، لاہور	اردو ادب میں طنز و مزاح (تحقیق و تنقید)
۶۱۹۵۸	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۲۰ x ۳۰
			ص ۳۶۲
			(تحقیقی مقالہ برائے پی ایچ ڈی، پنجاب یونیورسٹی)
۹۰۰۰	قیمت مجلد	جدید ناشرین، لاہور	طبع دوم
۶۱۹۶۶	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸ x ۲۲
			ص ۴۲۰
۹۰۰۰	قیمت مجلد	جدید ناشرین، لاہور	اردو شاعری کا مزاج
۶۱۹۶۵	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸ x ۲۲
			ص ۴۳۲
۹۰۰۰	قیمت مجلد	مکتبہ اردو زبان، سرگودھا	تخلیقی عمل
۶۱۹۶۰	سفید کاغذ	ڈیٹا لک	سائز ۸/۱۸ x ۲۲
			ص ۲۰۴
۳۰۰۰	قیمت فی مجلد	ایضاً	طبع دوم
۵۰۰۰	قیمت مجلد	جدید ناشرین، لاہور	تنقید اور امتحان
۶۱۹۶۸	سفید کاغذ	آئٹ	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰
			ص ۳۲۰
۲۶۵۰	قیمت مجلد	ادارہ ادبی دنیا، لاہور	نظم جدید کی کر ویش
۹	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸ x ۲۲
			ص ۲۲۰
۹۰۰۰	قیمت مجلد	مکتبہ میری لائبریری، لاہور	طبع دوم
۶۱۹۶۶	سفید کاغذ	آئٹ	سائز ۸/۱۸ x ۲۲
			ص ۲۲۰
۹۰۰۰	قیمت مجلد	مکتبہ اردو زبان، سرگودھا	نئے مقالات
۶۱۹۶۶	سفید کاغذ	آئٹ	سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰
			ص ۳۳۲

وزیر احسن عابدی (مرتب)

۱۰. ارمغان دانش گاہ (تحقیق) پنجاب یونیورسٹی لاہور قیمت مجلد ؟

ص ۳۰۰ سائز ۲۰x۳۰ ۸/۲۰x۳۰ ٹائپ آرٹ پیپر ۱۹۶۱ء

(دو ہزار سالہ جشن شہنشاہیت ایران کے موقع پر یادگار ایڈیشن - اردو فارسی اور انگریزی مقالات)

۱۱. یادداشتائے مولوی محمد شفیع (جلد اول تحقیق) مجلس ترقی ادب لاہور قیمت غیر مجلد ؟

ص ۳۳۰ سائز ۲۰x۳۰ ۸/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

(مولوی محمد شفیع مرحوم کی اردو اور فارسی میں ذاتی یادداشتوں کی ترتیب)

دیناراشدی

۱۲. بنگال میں اردو " مکتبہ اشاعت اردو حیدر آباد قیمت مجلد ۵۰۰

ص ۲۹۶ سائز ۲۰x۳۰ ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۵ء

وقار احمد وقار (مرتب)

۱۳. منشورات اردو ادب (منظم) نسیم بک ڈپو، حیدر آباد قیمت غیر مجلد ؟

ص ۸۴ سائز ۲۰x۳۰ ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۱ء

وقار عظیم سید

۱۴. آغا حشر ایدہ ان کے ڈرامے " اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۵۰۰

ص ۳۸۴ سائز ۲۰x۳۰ ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۴ء

۱۵. داستان سے افسانے تک " اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص ۳۸۶ سائز ۲۰x۳۰ ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

طبع دوم ۱۹۶۶ء ایضاً ص ۲۸۳ لیتھو اخباری کاغذ قیمت غیر مجلد ۷۵۰

(مجلس ترقی ادب انعام : ۱۹۶۰ء)

۱۶. فن اور فنکار (تنقیدی مقالات) اردو مرکز لاہور قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص ۲۸۵ سائز ۲۰x۳۰ ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

۱۷. نیا افسانہ (تعارف و نقد) اردو اکیڈمی سندھ، کراچی قیمت مجلد ۲۵۰

ص ۳۱۲ سائز ۲۰x۳۰ ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ دوم ۱۹۵۶ء

طبع اول ۱۹۴۶ء

”ہمارے افسانے“ اردو مرکز، لاہور
 قیمت مجلد ۲۶۵۰
 ص ۱۷۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھو سفید کاغذ
 طبع اول: ۱۹۳۵ء، پاکستان میں طبع اول: ۱۹۴۹ء

”ہماری داستانیں“ (تحقیق) ادارۃ نشر و اردو لاہور
 قیمت مجلد ۵۰۰۰

ص ۲۵۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھو سفید کاغذ
 ۱۹۵۶ء
 طبع دوم: اردو ایکسپریس سندھ، کراچی
 قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ص ۲۵۲ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیٹھو سفید کاغذ
 ۱۹۶۴ء
 مترجم

”امریکی ناول اور اس کی روایات“ آئینہ ادب، لاہور
 قیمت مجلد ۵۰۰۰

ص ۴۴۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھو سفید کاغذ
 ۱۹۶۱ء

(مصنف: رچرڈ چینز)

بطور مدیر خصوصی

”تاریخ ادبیات مسلمانان پاکستان و ہند“ ساتویں جلد: اردو ادب (دوم) ۱۸۰۳-۱۷۷۷ء قیمت مجلد ۱۸۰۰۰
 پنجاب یونیورسٹی، لاہور ص ۵۲۸ سائز ۸/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ
 ۱۹۷۱ء

۸

ہارون الرشید پروفیسر

”اردو ادب اور اسلام“ اسلامک پبلی کیشنز، لاہور

ص ۵۵۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیٹھو
 ۱۹۶۸ء

حصہ اول: سفید کاغذ مجلد ۷۵۰
 اخباری کاغذ مجلد ۵۰۰۰

حصہ دوم: پلاسٹک کور ۶۵۰
 ۳۱۷۵

ہاشمی فرید آبادی، سید (مرتب)

”تلخیص الازدو“

قیمت غیر مجلد ۵۰۰۰ انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی

ص ۲۱۶ سائز ۸/۱۸x۲۲ لیٹھو سفید کاغذ
 ۱۲۷۲ء

”پنجاب سالہ تاریخ انجمن ترقی اردو“ انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی
 قیمت مجلد ۳۰۵۰

ص ۳۱۰ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
 ۱۹۵۳ء

یحییٰ امجد

"فن اور فیصلے" (تنقیدی مقالات) کتابیات لاہور
ص: ۲۰۰ سائز: ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ
قیمت مجلد ۱۰۰/- ۱۹۶۹ء

نیگ فلپ

دیکھتے، محمد سلیم الرحمن (مترجم)

یوسف حسین خاں، ڈاکٹر

"اردو غزل"

قیمت مجلد ۱۶۰/- آئینہ ادب لاہور
ص: ۷۶ سائز: ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۴ء

حسرت کی شاعری
قیمت مجلد ۲۰/- آئینہ ادب لاہور
ص: ۱۲۰ سائز: ۱۶/۲۰x۲۰ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۴ء

یوسف حسین خاں اور عزیز احمد (مترجمین)

مقالات گارساں دتاسی
قیمت مجلد ۱۰۰/- انجمن ترقی اردو پاکستان کراچی
ص: ۳۹۹ سائز: ۸/۱۸x۲۲ لیتھو سفید کاغذ
جمع دوم ۱۹۶۳ء
(طباعت اول: ۱۹۴۳ء)

یوسف زاہد

"تاریخ ادب اردو عدم سرسید کی تخصیص کے ساتھ"
قیمت مجلد ۷۰/- اختر بک ڈپو لاہور
ص: ۵۸۴ سائز: ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ
۱۹۶۷ء

"شعرو ادب" (تنقیدی مقالات) جدید بک ڈپو، لائل پور
قیمت مجلد ۴۰/-
ص: ۳۸۸ سائز: ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
؟

"شعری ادب - ایک مطالعہ"
قیمت مجلد ۲۲۰/- اختر بک ڈپو لاہور
ص: ۱۱۵۴ سائز: ۸/۱۸x۲۲ لیتھو اخباری کاغذ
۱۹۶۷ء

"کلاسیک اور رومانیت"
قیمت مجلد ۳۰/- مکتبہ علم، لائل پور
ص: ۲۰۲ سائز: ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۷ء

یوسف سلیم چشتی

”تبیحات اکبر الہ آبادی و شرح شکلات اکبر: کلیات اکبر“ عشرت پبلنگ، آڈس لاہور
ص: ۴۴۶ سائز ۸/۱۸۸۲۲۲ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۶۹ء قیمت مجلد ۹۰۰۰

یونس حسن فروغ علوی، پروفیسر

”مادری زبان کی تعلیم“ ایکڈمی آف ایجوکیشنل ریسرچ کراچی
ص: ۲۸۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۲۰ لیتھو سفید کاغذ
۱۹۵۶ء قیمت مجلد ۳۰۰۰

اقبالیات

آسی خیالی رامپوری

”کلام اقبال کلبے لاگ تجزیہ“ خدمت لمیٹڈ لاہور
ص: ۳۰۲ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۲۰۰۰

آقابیدار بخت

”ماورائے حجاز“ (شرح ارمغان حجاز) سلیم بک ڈپو لاہور
ص: ۱۸۲ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۲۰۲۵

ابوسعید نور الدین ڈاکٹر

”اسلامی تصوف اور اقبال“ اقبال اکادمی پاکستان کراچی
ص: ۳۸۱ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۹۵۹

(مجلس ترقی ادب انعام: ۱۹۵۹ء — مقالہ برائے پی ایچ ڈی کراچی یونیورسٹی — ۹)

ابو محمد مصلح

”قرآن اور اقبال“ سنگ میل پبلی کیشنز لاہور
ص: ۱۵۲ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ قیمت مجلد ۳۰۵۰

احمد میاں اختر قاضی

”اقبالیات کا تنقیدی جائزہ“ اقبال اکیڈمی کراچی
ص: ۲۱۳ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۵۰۵۰

طبع دوم آئینہ ادب لاہور
ص: ۱۸۸ سائز ۸/۱۸x۲۲ ٹائپ کارٹریج کاغذ قیمت مجلد ۵۰۵۰

اسلم ملک (مرتب)

”مطالعہ اقبال“ اردو ادب اکیڈمی سیالکوٹ
ص: ۱۹۶ سائز ۱۹/۲۰x۳۰ وزڈاٹک سفید کاغذ قیمت مجلد ۵۰۰۰

(سیالکوٹ میں یوم اقبال ۱۹۶۸ء میں پیش کئے گئے مقالات)

اشفاق حسین قریشی، ڈاکٹر

فلسفہ اقبال کے نفسیاتی منابع

قیمت غیر مجلد ؟

ناشر ؟

ص ۳۳ : سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۲۱۹۶۶

(۱۹ مارچ ۱۹۶۶ء کو سینٹ روم پنجاب یونیورسٹی میں سلسلہ خطبات بیاد اقبال خطبہ سالانہ ۱۹۶۶ء)

پڑھا گیا

اشفاق حسین، سید

مقام اقبال

قیمت مجلد ؟

ادارہ اشاعت اردو، کراچی

ص ۳۱۰ : سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ (طبع دوم) ۲۱۹۵۲

اکبر علی ارسطو شیخ

اقبال اس کی شاعری اور پیغام : انجمن حمایت اسلام، لاہور

قیمت مجلد ۴۰۰

ص ۴۲۴ : سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۲۱۹۵۵

(طبع اول : جولائی ۱۹۴۶ء)

؟ (مرتب)

اقبال اور سوشلزم

قیمت غیر مجلد ۰۰۰۶۲

پاک یونیورسٹی پبلیکیشنز، لاہور

ص ۴۶۰ : سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ اخباری کاغذ ؟

؟ (مرتب)

اقبال با کمال

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

ساجد بک ڈپو، لاہور

ص ۶۶۸ : سائز ۸/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۲۱۹۶۶

المی بخش اعوان

ترجمہ و شرح مثنوی پس چہ باید کرد مع مسافر (شرح) یونیورسٹی بک اینسٹیٹیوٹ، لاہور

ص ۲۳۸ : سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۲۱۹۶۰

انٹر کالجیٹ مسلم برادر ہڈ (مرتب)

مقالات یوم اقبال

قیمت مجلد ۲۰۰۰

قوی کتب خانہ، لاہور

ص ۱۶۰ : سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ (طبع دوم) ۲۱۹۴۸

اے ایم خالد

”اقبال کا خصوصی مطالعہ“ علمی کتاب خانہ لاہور
ص: ۸۰۸ سائز: ۳۰x۲۰/۱۹ لیتھو اجاری کاغذ قیمت مجلد ۱۱/۲۵

اے جی نیازی (مرتب)

”اقبال کا تنقیدی مطالعہ“ (منتخبہ مقالات) عشرت پبلنگ ہاؤس لاہور
ص: ۳۹۰ سائز: ۳۰x۲۰/۱۹ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۶/۰۰

بشیر احمد ڈار

”انوار اقبال“ اقبال اکادمی پاکستان کراچی
ص: ۳۴۸ سائز: ۲۲x۱۸/۸ آئٹ کارٹریج کاغذ قیمت مجلد ۱۲/۰۰
(اقبال کی ایسی مطبوعہ وغیر مطبوعہ تحریریں جو ہنوز گناہ تھیں)

بزم اقبال (مرتب)

”تقاریر بزم اقبال“ (۲۱۹۵۴) بزم اقبال لاہور
ص: ۳۳ سائز: ۲۴x۱۷/۸ ٹائپ سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۱۲/۲۵

ایضاً

طبع دوم: ص: ۵۶ سائز: ۲۲x۱۸/۸ ٹائپ کارٹریج کاغذ قیمت غیر مجلد ۱۲/۲۵

”فلسفہ اقبال“ بزم اقبال لاہور
ص: ۳۹۰ سائز: ۲۲x۱۸/۸ ٹائپ کارٹریج کاغذ قیمت مجلد ۶/۰۰

(مجلد اقبال کے انگریزی شماروں میں مطبوعہ مقالات کے تراجم)

”منشورات اقبال“ بزم اقبال لاہور
ص: ۹۲ سائز: ۲۴x۱۷/۸ ٹائپ سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۲/۰۰

(علامہ اقبال پریڈیو پاکستان سے نشر شدہ تقاریر)

بشیر محفی

”اقبال کا نظریہ تصوف“ ملک دین محمد لاہور
ص: سائز: ۳۰x۲۰/۱۹ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۲/۰۰

”عرفان اقبال“ شیخ غلام علی لاہور
قیمت مجلد ۶/۰۰

۲۹۶: ص سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ؟
بشیر محنفی القادری علمی کراچی صاحبزادہ

عزبان اقبال اور افادات نیازی کتاب منزل لاہور قیمت مجلد ۲۰۰ روپے

۲۹۶: ص سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۴۸ء
بار دوم ایضاً ۱۹۵۸ء

بشیر نکودری ابو الصفا

"ماقدان اقبال"

ایسٹرن بک سٹال لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۲۵ روپے

۲۴۸: ص سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

جاوید اقبال ڈاکٹر

"مئے لالہ نام"

شیخ عسکام علی لاہور قیمت مجلد ۶۰۰۰ روپے

۲۱۲: ص سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۶ء

(علامہ اقبال پر جاوید اقبال کے مضامین)

خالد علوی

"اقبال اور اچائے دین"

المکتبہ العلیہ لاہور قیمت غیر مجلد ۲۰۱۰ روپے

۹۲: ص سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۱ء

رازی پروفیسر

"نقوش اقبال"

ناشر: ایم جانیگر لاہور قیمت مجلد ۴۰۵۰ روپے

۲۹۶: ص سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ۹/۱۹۵۶ء

رحمت فرح آبادی

"اقبال اور عورت"

مینارہ بک ڈپو سکھ قیمت غیر مجلد ؟

۶۲: ص سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۳ء

رئیس احمد جعفری

"اقبال اپنے آئینہ میں"

کتاب منزل لاہور قیمت مجلد ۷۰۰ روپے

۴۰۸: ص سائز ۸/۱۷ x ۲۶/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ۹/۱۹۵۶ء

قیمت ۱۲۰۰	شیخ غلام علی، لاہور	بیع دوم :
قیمت مجلد ۵۰۵۰	اقبال ایکڈمی، کراچی	”اقبال اور سیاست ملی“
؟	سفید کاغذ	ص: ۲۹۹
قیمت مجلد ؟	کتاب منزل، لاہور	”اقبال اور عشق رسول“
۶۱۹۵۶	سفید کاغذ	ص: ۲۶۰
		رئیس امر وہوی
قیمت غیر مجلد ۰۰۲۵	گرین پبلشرز، کراچی	”اقبال“ (احوال و نقد)
۶۱۹۵۰	سفید کاغذ	ص: ۸۲
		سعید احمد رفیق
قیمت مجلد ۲۰۰۰	ادارہ ثقافت اسلامیہ، لاہور	”اقبال کا نظریہ اخلاق“
۶۱۹۶۰	اجاری کاغذ	ص: ۲۱۴
		شاہد حسین رزاقی (مرتب)
		”مقالات حکیم“ : ڈاکٹر خلیفہ عبدالحکیم کے مضامین کا مجموعہ (اقبال کی حیات اور فن پر مقالات)
قیمت مجلد ۶۰۵۰	ادارہ ثقافت اسلامیہ، لاہور	(جلد دوم)
۶۱۹۶۹	سفید کاغذ	ص: ۲۸۴
		شاہ محمد عبدالغنی، پروفیسر
قیمت مجلد ۸۰۰۰	فیروز سنز، لاہور	”قرآنی تصوف اور اقبال“
۶۱۹۶۱	سفید کاغذ	ص: ۴۴۸
		شورش کاشمیری آفا (مرتب)
قیمت مجلد ۵۰۰۰	فیروز سنز، لاہور	”اقبال پیامبر انقلاب“
؟	سفید کاغذ	ص: ۱۹۴
		(ملکی و غیر ملکی دانشوروں کا اقبال کو حندراج تحسین)
قیمت سٹاپل کوڑ ۲۰۰۰	مکتبہ چٹانی، لاہور	”فیضان اقبال“
؟	سفید کاغذ	ص: ۲۵۰

صائب عاصمی

"اقبال قلندر نہیں تھا"

قیمت مجلد ۶۰۰	تخلیق کار، لاہور	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	لیتھو	۲۲۸: ص
۶۱۹۶۷	اخباری کاغذ			

صبغتہ اللہ بختیاری

"شرح جاوید نامہ"

قیمت ؟	اقبال اکیڈمی، لاہور	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	لیتھو	۱۲۸: ص
؟	سفید کاغذ			

صلاح الدین احمد

"اقبال کے دس شعر" (شرح)

قیمت غیر مجلد ۵۰	اکادمی پنجاب، لاہور	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	لیتھو	۶۲: ص
۶۱۹۵۸	سفید کاغذ			

(انشری تقاریر)

طبع دوم

قیمت مجلد ۲۰۰	آئینہ ادب، لاہور	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	لیتھو	۷۷: ص
۶۱۹۶۹	سفید کاغذ			

مزید دیکھتے : معزالدین احمد (مرتب)

عابد علی عابد، سید

"تلمیحات اقبال"

قیمت مجلد ۹۰۰	بزم اقبال، لاہور	سائز ۸/۲۰x۳۰	لیتھو	۵۶۶: ص
۶۱۹۵۹	سفید کاغذ			

"شعر اقبال"

قیمت مجلد ۷۵۰	بزم اقبال، لاہور	سائز ۸/۱۷x۲۷	ٹائپ	۶۳۷: ص
۶۱۹۶۲	سفید کاغذ			

عارف بٹالوی، ڈاکٹر

"ٹیگور اور اقبال"

قیمت مجلد ۳۰۰	ملک دین محمد، لاہور	سائز ۸/۱۷x۲۷	لیتھو	۱۷۲: ص
۶۱۹۵۱	سفید کاغذ			

عبد الحکیم، ڈاکٹر خلیفہ

"اقبال اور ملا"

قیمت غیر مجلد ۷۵	بزم اقبال، لاہور	سائز ۸/۱۸x۲۲	ٹائپ	۳۸: ص
؟	سفید کاغذ			

"فکر اقبال"

قیمت مجلد ۱۰۰۰	بزم اقبال، لاہور			
----------------	------------------	--	--	--

۶۱۹۵۷	سفید کاغذ	ٹائپ	سائز ۸/۱۷x۲۷	ص ۸۷۵
قیمت مجلد ؟		ایضاً		طبع دوم :
۶۱۹۶۱	سفید کاغذ	ٹائپ	سائز ۸/۱۷x۲۷	ص ۷۶۸
			(پنجاب مشادرتی بورڈ برائے کتب انعام : ۱۹۶۲)	
			عبدالحکیم خاں نشتر جالندھری	
۳،۹۵	قیمت مجلد	حاجی فرمان علی، لاہور	"شرح بال جبریل"	
؟	اجاری کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ص ۳۲۳
			عبدالحکیم خاں نشتر جالندھری، ابونعیم	
۳،۹۵	قیمت غیر مجلد	حاجی فرمان علی، لاہور	"موج سبیل شرح بال جبریل"	
؟	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ص ۳۲۳
			عبدالحمید خواجہ، پروفیسر	
۰۰،۶۰	قیمت غیر مجلد	اقبال اکیڈمی، لاہور	"اقبال کے چند جواہر ریختے"	
؟	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ص ۱
			عبدالحمید عرفان، ڈاکٹر خواجہ	
۱۰،۵۰	قیمت مجلد	اقبال اکادمی پاکستان، کراچی	"اقبال ایرانیوں کی نظر میں"	
۶۱۹۵۷	سفید کاغذ	ٹائپ	سائز ۸/۱۸x۲۲	ص ۳۷۷
			عبدالرحمن خان، منشی	
۱،۵۰	قیمت غیر مجلد	گوشہ ادب، لاہور	"اقبال اور مسٹر"	
۶۱۹۵۶	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	ص ۹۶
			(طبع اول : ۱۹۵۵ء)	
			عبدالرحمن طارق	
۶،۰۰	قیمت مجلد	شیخ غلام علی، لاہور	"اشارات اقبال"	
۶۱۹۴۸	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۷x۲۷	ص ۲۹۲
			(علامہ اقبال کی تہنیت اور اشارات کی مکمل لغت)	
۳،۵۰	قیمت مجلد	کتاب منزل، لاہور	طبع دوم :	

۱۹۵۱	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۶x۲۶	پیام اقبال	ص ۱
۲۰۶۵	قیمت مجلد	اقبال اکیڈمی لاہور			
۹	بیع دوم	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰	جوہر اقبال	ص ۲۵۶
۶۰۵۰	قیمت مجلد	قومی کتب خانہ لاہور			
۶۱۹۵۳	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸x۲۶	جہان اقبال	ص ۵۳۲
۷۰۵۰	قیمت مجلد	اشاعت منزل لاہور			
۶۱۹۶۵	بیع چارم	لیتھو	سائز ۸/۱۶x۲۶		ص ۶۰۰
(ربیع اول ۱۹۴۶ء دوم ۱۹۴۹ء سوم ۱۹۵۵ء)					
۵۰۰۰	قیمت مجلد	ملک دین محمد لاہور		حلیقہ ارم	
۶۱۹۶۲	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۶x۲۶		ص ۱۶۳
۳۰۰۰	قیمت مجلد	اشاعت منزل لاہور		معارف اقبال	
۹	بیع دوم	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰		ص ۳۶۸
۴۰۶۵	قیمت مجلد			ایضاً ۱۹۶۲ء	ص ۲۶۸
				عبد السلام خورشید	
۱۰۰۰	قیمت غیر مجلد	قومی کتب خانہ لاہور		اقبال	
۶۱۹۵۰	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۱۶/۲۰x۳۰		ص ۱۳۱
				عبد السلام ندوی مولانا	
۹۰۰۰	قیمت مجلد	مکتبہ ادب اردو لاہور		اقبال کامل (احوال و نقد)	
۶۱۹۶۷	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸x۲۲		ص ۳۴۷
				عبد الواحد معینی سید (مرتب)	
۶۰۰۰	قیمت مجلد	شیخ محمد اشرف لاہور		مقالات اقبال	
۱۹۶۳	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸x۲۲		ص ۲۵۱
۷۰۵۰	قیمت مجلد	آئینہ ادب لاہور		نقش اقبال	
۶۱۹۶۹	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۸/۱۸x۲۲		ص ۶۷۹
				عبد اللہ جاوید (مرتب)	
	قیمت غیر مجلد	مجلس اقبال خیرپور		بیاد اقبال	

ص: ۱۶۱ (اردو، ۶۹ ستمبر ۵۲) سائز ۸/۱۸x۲۲ کتاب سفید کاغذ ۹

(مجموعہ مضامین یوم اقبال 'خیر پور سندھ')

عبد اللہ ڈاکٹر سید

"سہل اقبال"

قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

مکتبہ خیابان ادب لاہور

۱۹۶۹ء

سفید کاغذ

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

ص: ۶۴

قیمت مجلد ۵۰۰

ناشرین لاہور

"مقامات اقبال"

۱۹۵۹ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

ص: ۲۸۶

قیمت مجلد ۶۰۰

لاہور اکیڈمی لاہور

طبع دوم:

۱۹۶۴ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

ص: ۳۳۶

قیمت مجلد ۱۵۰۰

انوار سنز لاہور

طبع سوم:

۱۹۶۲ء

سفید کاغذ

آفٹ

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۳۲۸

مزید دیکھتے: ممتاز منگوری (مرتب)

عزیز احمد

قیمت مجلد ۱۳۰۰

مکتبہ پبلشرز لاہور

"اقبال - نئی تشکیل"

۱۹۶۸ء

سفید کاغذ

ونڈاٹک

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۵۱۰

علی عباس جلال پوری

قیمت مجلد ۱۲۰۰

مکتبہ فنون لاہور

"اقبال کا علم الکلام"

۱۹۶۲ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۸/۱۸x۲۲

ص: ۲۴۸

غلام احمد پرویز

قیمت مجلد ۴۰۰

ادارہ طلوع اسلام کراچی

"اقبال اور قرآن"

۱۹۵۴ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

ص: ۲۵۶

غلام غفیر

قیمت غیر مجلد ۱۰۲۵

"اقبال - نشاۃ الثانیہ کی راہ پر اسلام آموزی کا امر نشان ہے" ناشر خود مصنف مجلہ

۱۹۶۳ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

ص: ۷۰

غلام دستگیر رشید (مرتب)

قیمت مجلد ۴۰۰

اردو اکیڈمی سندھ کراچی

"تکبر اقبال"

ص ۳۲۰ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۶ء
غلام رسول مہر، مولانا

ص ۲۹۲ سائز ۸/۱۶ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۶۰۰۰ ۱۹۶۰ء
"مطالب الاسرار و رموز" شیخ غلام علی لاہور

ص ۲۱۱ سائز ۸/۱۶ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۶۰۰۰ ۹/۱۹۵۶ء
"مطالب بال جبریل" کتاب منزل لاہور

(طبع دوم ۱۹۶۳ء سوم ۱۹۶۶ء چہارم ۱۹۶۹ء)
ص ۲۳۵ سائز ۸/۱۶ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۹۰۰۰
"مطالب بانگ درا" کتاب منزل لاہور

ص ۱۹۰ سائز ۸/۱۶ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۶۰۰۰ ۲/۱۹۵۶ء
"مطالب ضرب کلیم" کتاب منزل لاہور

ص ۱۲۷ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۱۰۵۰
غلام سرور فگار، چوہدری
"یاد اقبال"

ص ۱۷۶ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۳،۷۵۰
غلام عمر خاں، ڈاکٹر
"روح اسلام اقبال کی نظر میں" صفیہ اکیڈمی، کراچی

ص ۹۶ سائز ۸/۱۶ x ۲۴/۲۴ ٹائپ سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۰۵۰ ۹/۱۹۵۵ء
غلام مصطفیٰ تبسم صوفی (مترجم)
"علامہ اقبال"

ص ۸۷ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت غیر مجلد ۱۰۵۰
فروغ احمد پروفیسر
"اقبال کا فلسفہ خودی اور عقیدہ آخرت" اسلامک پبلی کیشنز لاہور

ص ۸۷ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۵۰۰
گوہر نوشتا ہی (مترجم)
"مطالعہ اقبال" (تحقیق و تنقید) بزم اقبال لاہور

ص ۸۷ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۵۰۰
گوہر نوشتا ہی (مترجم)
"مطالعہ اقبال" (تحقیق و تنقید) بزم اقبال لاہور

ص ۸۷ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۵۰۰
گوہر نوشتا ہی (مترجم)
"مطالعہ اقبال" (تحقیق و تنقید) بزم اقبال لاہور

ص ۸۷ سائز ۱۹/۲۰ x ۲۴/۲۴ لیتھو سفید کاغذ قیمت مجلد ۱۵۰۰
گوہر نوشتا ہی (مترجم)
"مطالعہ اقبال" (تحقیق و تنقید) بزم اقبال لاہور

ص ۲۸۸ سائز ۲۰x۲۰/۸ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۱
(منتخبہ مقالات مجلہ "اقبال" لاہور)

لطیف فاروقی

۱۰۵۰ قیمت غیر مجلد کتاب محل لاہور "اقبال اور آرٹ"

ص ۱۲۸ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ؟

محبوب علی زیدی، سید

۶۰۰۰ قیمت مجلد "اقبال اور حب اہل بیت اطہار" شیخ غلام علی لاہور

ص ۲۶۲ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵

محمد احمد خاں

۱۲۰۰۰ قیمت مجلد "اقبال کا سیاسی کارنامہ" کاروان ادب، کراچی

ص ۵۳۳ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۲

محمد احمد صدیقی

۱۳۱ قیمت مجلد "اقبال کا فلسفہ تعلیم" کراچی بک کمپنی، کراچی

ص ۷۲ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ؟

محمد اشرف خاں

۳۰۰۰ قیمت مجلد "درس اقبال بحوالہ علامہ مشرقی" ناشر: محمد اشرف خاں لاہور

ص ۱۹۱ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۷

محمد اشرف خان اشرف، وزیر زادہ

۲۰۰۰ قیمت غیر مجلد "اقبال اور گوشتے" ملک دین محمد لاہور

ص ۱۰۵ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ؟

۲۰۵۰ قیمت مجلد طبع دوم: "تدیشی پلشرز لاہور"

ص ۱۵۱ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۸

محمد اکرام، شیخ

۴۰۰۰ قیمت مجلد "حکیم فرزانه" فیروز سنز، لاہور

ص ۳۲۴ سائز ۲۰x۲۰/۱۶ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۷

محمد باقر، ڈاکٹر

”شرح بانگ درا“

قیمت مجلد ۵۰۰

تاج بک ڈپو، لاہور

ص ۵۲۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ یقیناً سفید کاغذ ۱۹۵۱ء

محمد حسن الاعظمی

قیمت مجلد ؟

”اقبال کا فلسفہ حیات و موت“ الازہر پرنٹرائیڈ پبشرز، کراچی

ص ۲۲۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ آفٹ سفید کاغذ جمع دوم ۱۹۶۹ء

محمد حنیف رامے (مرتب)

قیمت غیر مجلد ۳۰۰

”البیان“ لاہور

”اقبال اور سوشلزم“

ص ۲۰۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ یقیناً اخباری کاغذ ۱۹۶۰ء

محمد خلیل الرحمن (مرتب)

قیمت مجلد ۳۰۰

مجلس فکر و نظر، لاہور

”سرمایہ فکر و نظر“

ص ۱۷۶ سائز ۸/۸x۲۲ یقیناً سفید کاغذ ۱۹۶۲ء

(مثنوی موضوعات کے علاوہ اقبال پر مقالات بھی شامل ہیں)

محمد رفیع الدین، ڈاکٹر

”حکمت اقبال“

قیمت مجلد ۱۲۰۰ خاص مجلد ۱۳۰۵

علمی کتاب خانہ، لاہور

ص ۵۰۰ سائز ۸/۸x۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

محمد رضی الدین صدیقی، ڈاکٹر

قیمت غیر مجلد ۶۰۰

”اقبال کا تصور زمان و مکان“ اقبال اکیڈمی، لاہور

ص ۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ یقیناً سفید کاغذ ؟

قیمت غیر مجلد ۵۰

اقبال اکیڈمی، لاہور

”تعلیم کا مسئلہ“

ص ۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ یقیناً سفید کاغذ ؟

قیمت غیر مجلد ۲۵۰

”موت و حیات اقبال کے کلام میں“ اقبال اکیڈمی، لاہور

ص ۱ سائز ۱۶/۲۰x۳۰ یقیناً سفید کاغذ ؟

محمد ظریف قاضی

قیمت مجلد ۶۰۰

”اقبال قرآن حکیم کی روشنی میں“ مرکز ادب، خوشاب

۹/۶/۱۹۵۰	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۲۱۳ ص
قیمت مجلد ۶۶۰۰		شیخ غلام علی، لاہور		طبع دوم
۶/۱۹۵۵	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۳۹۹ ص
قیمت مجلد ۶۶۰۰		کتاب منزل، لاہور		طبع سوم
۶/۱۹۵۸	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۳۶۸ ص
قیمت مجلد ۶۶۰۰		شیخ غلام علی، لاہور		جلد دوم: اقبال قرآن کی روشنی میں
۹/۶/۱۹۵۵	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۳۹۹ ص
قیمت مجلد ۶۶۰۰		گلوب پبلشنگ کمپنی، لاہور		طبع دوم
۶/۱۹۶۳	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۳۹۹ ص
				محمد طاہر فاروقی اور خاطر غزنوی (مربین)
قیمت مجلد ۱۵۶۰۰		یونیورسٹی بک اینجینی پشاور		"خیابان اقبال"
۶/۱۹۶۶	انجاری کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۸	۳۶۷ ص
				محمد ضیاء الاسلام
قیمت مجلد ۵۰۰۰		اقبال اکادمی پاکستان کراچی		"اقبال کے کلام میں تخلیقی فعالیت"
۶/۱۹۷۰	سفید کاغذ	ٹائپ	سائز ۲۰x۳۰/۸	۱۱۰ ص
				محمد عبدالرشید فاضل سید
قیمت مجلد ۳۱۵۰		توزیرات علم و ادب، کراچی		"اقبال اور عشق رسالت"
؟	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۱۸۳ ص
قیمت غیر مجلد ۴۰۰۰		توزیرات علم و ادب، کراچی		"ترجمہ ان خودی"
۶/۱۹۵۶	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۲۷۵ ص
				(شرح: اسرار خودی)
قیمت غیر مجلد ۵۰۰۰		توزیرات علم و ادب، کراچی		"علامہ اقبال"
؟	انجاری کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۲۰ ص
قیمت مجلد ۷۰۰۰		توزیرات علم و ادب، کراچی		"علامہ اقبال اور تصوف"
۶/۱۹۶۷	سفید کاغذ	لیتھو	سائز ۲۰x۳۰/۱۶	۷ ص

محمد عبداللہ قریشی (مرتب)

آئینہ اقبال

قیمت مجلد ۸/۰۰

آئینہ ادب لاہور

۱۹۶۷ء

اخباری کاغذ

لیتھو

سائز ۲۰x۳۰/۸

۲۹۶۱ ص

(ادبی دنیا: اقبال نمبر ۱۹۶۷ء کا کتابی روپ)

محمد عثمان پروفیسر

قیمت مجلد ۲۰۵۰

اسرار و رموز پر ایک نظر اقبال اکیڈمی پاکستان کراچی

۱۹۶۱ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۲۲x۱۸/۸

۱۸۹۱ ص

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

حیات اقبال کا ایک جذباتی دور مکتبہ جدید لاہور

۱۹۶۲ء

سفید کاغذ

ونڈاٹک

سائز ۲۰x۳۰/۱۶

۲۸۸۱ ص

قیمت غیر مجلد ۶۰۰۰

اقبال کا فلسفہ خودی مکتبہ جدید لاہور

۱۹۷۱ء

سفید کاغذ

ٹائپ

سائز ۲۲x۱۸/۸

۱۹۹۰ ص

محمد فرمان پروفیسر

قیمت مجلد ۲۰۵۰

اقبال اور تصوف بزم اقبال لاہور

۱۹۵۸ء

سفید کاغذ

ٹائپ

سائز ۲۶x۱۷/۸

۱۶۲۱ ص

قیمت مجلد ۳۰۰۰

اقبال اور منکرین حدیث مکتبہ جدید لاہور پور مشرقی گجرات

۱۹۶۳ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۲۰x۳۰/۱۶

۲۳۸۱ ص

محمد منور پروفیسر

قیمت مجلد ۸۰۰۰

میزان اقبال یونیورسٹی بک ایجنسی لاہور

۱۹۷۲ء

سفید کاغذ

ونڈاٹک

سائز ۲۰x۳۰/۱۶

۱۷۶۰ ص

منظہر جمیل اور نکلت بریلوی

قیمت غیر مجلد ؟

مذاکرے گلڈ انجمن کتاب گھر سکھر

۱۹۶۸ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۲۰x۳۰/۱۶

۱۲۲۱ ص

(مجلس اقبال سکھر میں منعقدہ مذاکروں ۱۹۶۲ء، ۱۹۶۶ء اور ۱۹۶۷ء میں اقبال

پر پڑھے گئے مقالات)

معز الدین احمد (مرتب)

حریر خامہ جلد اول: تصورات اقبال از صلاح الدین احمد المقتبول پبلیکیشنز لاہور قیمت مجلد ۸۶۰۰
ص: ۴۱۴ سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع سوم ۱۹۶۹

(طبع اول: ۱۹۶۵ دوم: ۱۹۶۷)

معین اختر ملک، پروفیسر

"اطراف اقبال" مکتبہ میری لائبریری لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۶۰۰
مجلد ۱۲۶۰۰
ص: ۳۶۴ سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۲

؟ (مرتب)

"معز قرآن اور اقبال کا پہلا کورس معروف بہ: مشاہدات راجحیات کائنات اور اقبال قصار دو لاہور قیمت غیر مجلد ۱۰۰
ص: ۱۴۶ سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰ لیتھو اجاری کاغذ ؟

؟ (مرتب)

"مقالات یوم اقبال ۱۹۶۶" مغربی پاکستان رائٹرز گلڈ لاہور قیمت غیر مجلد ؟
ص: ۲۷۰ سائز ۸/۱۸.۵۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۶

(منعقدہ: ۱۹ اپریل ۱۹۶۶)

ممتاز منگلوری (مرتب)

"طیف اقبال" لاہور اکیڈمی لاہور قیمت مجلد ۴۶۰۰
ص: ۲۵۶ سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۴

(ڈاکٹر سید عبداللہ کے کلاس بیکچرز)

منصور

"کلید اقبال" (اشاریہ) قومی کتب خانہ لاہور قیمت مجلد ۱۶۲۵
ص: ۸۶ سائز ۸/۱۷.۵۲۷ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۰

میر ولی الدین، ڈاکٹر

"رموز اقبال" کتاب منزل لاہور قیمت مجلد ۳۶۰۰
ص: ۱۹۲ سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰ لیتھو سفید کاغذ طبع دوم: ۱۹۵۰

(طبع اول: ۱۹۴۴)

میکش اکبر آبادی

"نقد اقبال"

قیمت مجلد ۱۰۰۵۰
 ۱۹۶۰ء سفید کاغذ
 آئینہ ادب، لاہور
 سائز ۸/۱۸x۲۲
 ۳۱۱ ص
 (طبع اول: دہلی جولائی ۱۹۶۲ء)

نذیر احمد

قیمت مجلد ۳۰۰۵
 ۱۹۶۶ء سفید کاغذ
 آئینہ ادب، لاہور
 سائز ۸/۱۸x۲۲
 ۱۴۵ ص

نذیر احمد ملک (مرتب)

قیمت مجلد ۵۰۵۰
 ۱۹۶۳ء سفید کاغذ
 اردو اکادمی، بہاولپور
 سائز ۱۶/۲۰x۳۰
 ۲۴۲ ص (اردو ۲۴۳، انگریزی ۶۹)

نذیر نیازی (مرتب)

قیمت مجلد ۲۵۰۰
 ۱۹۶۲ء سفید کاغذ
 آئینہ ادب، لاہور
 سائز ۸/۱۸x۲۲
 ۴۰۰ ص

نصیر احمد ناصر

قیمت مجلد ۱۰۰۵۰
 ۱۹۶۳ء سفید کاغذ
 اقبال اکادمی، کراچی
 سائز ۸/۱۸x۲۲
 ۵۰۲ ص

نظر حیدر آبادی

قیمت مجلد ۵۰۰۰
 ۱۹۶۱ء سفید کاغذ
 اقبال ایکسڈی، کراچی
 سائز ۸/۱۸x۲۲
 ۲۳۲ ص

نعیم صدیقی

قیمت غیر مجلد ۱۰۰۵۰
 ۱۹۶۳ء سفید کاغذ
 مکتبہ سیارہ، لاہور
 سائز ۱۶/۲۰x۳۰
 ۸۲ ص

واجد رضوی، سید

قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰
 ۱۹۶۹ء سفید کاغذ
 مسلم ایجوکیشن کانفرنس، لاہور
 سائز ۸/۱۸x۲۲
 ۳۸ ص

"دانا سے راز"

ص ۲۲۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۷ء

وقار عظیم، سید

۱۲۶۰۰ قیمت مجلد "اقبال - شاعر اور فلسفی" تصنیفات، لاہور

ص ۳۶۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

ہاشمی، ڈاکٹر

۳۶۰۰ قیمت مجلد "اقبال کی پیش گوئیاں" کتاب منزل، لاہور

ص ۱۹۲ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۱ء

یعقوب توفیق (مرتب)

۵۶۰۰ قیمت غیر مجلد "مقالات یوم اقبال ۱۹۶۶ء کراچی" اولڈ رادینز ایسوسی ایشن، کراچی

ص ۱۳۸ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ آرٹ پیپر ۱۹۶۶ء

کراچی میں منعقدہ یوم اقبال ۱۹۶۶ء میں پیش کردہ اردو اور انگریزی مقالات و تقاریر

(اردو صفحات ۱۰۶)

۱۲۶۰۰ قیمت مجلد "مقالات یوم اقبال ۱۹۶۷ء" اقبال کونسل، کراچی

ص ۳۶۴ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

کراچی میں منعقدہ یوم اقبال ۱۹۶۷ء میں پیش کردہ اردو اور انگریزی مقالات و تقاریر

(اردو صفحات ۳۰۴)

یوسف حسین خاں، ڈاکٹر

۱۰۶۰۰ قیمت مجلد "روح اقبال" آئینہ ادب، لاہور

ص ۵۱۱ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۳ء

۱۲۶۵۰ قیمت مجلد — ایضاً — طبع دوم

ص ۵۲۴ سائز ۸/۱۸ x ۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

یوسف سلیم حشتی

۱۰۶۵۰ قیمت غیر مجلد "اقبال اور پیامِ حریت" اقبال اکیڈمی، لاہور

ص ۱۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

۱۰۵۰ قیمت غیر مجلد "تعلیمات اقبال" اقبال اکیڈمی، لاہور

ص ۱۶ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰ لیتھو سفید کاغذ ؟

غالبیات

آغا محمد باقر

• بیان غالب (شرح) شیخ مبارک علی، لاہور
ص ۶۴۸ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو سفید کاغذ طبع پنجم ۱۹۵۴ء قیمت مجلد ۵۰۰

ابن حسن قیصر سید

• غالب نما (کتابیات) ادارہ یادگار غالب، کراچی
ص ۱۵۶ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء قیمت مجلد ۵۰۰

(پاکستانی جرائد میں غالب پر مطبوعہ مضامین کا وضاحتی اشاریہ ۶۸۱-۲۱۹۳۷)

احسن علی خاں

• مفہوم غالب (شرح) مکتبہ میری لائبریری، لاہور
ص ۵۲۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۲ لیتھو ۱۹۶۹ء قیمت اخباری کاغذ غیر مجلد ۱۲۰۰۰
• سفید کاغذ مجلد ۱۵۰۰۰

اولاد حسین شاہاں بلگرامی سید

• روح المطالب فی شرح دیوان غالب شیخ مبارک علی، لاہور
ص ۶۱۹ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۲ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۷ء قیمت مجلد ۱۲۰۰۰

جیلانی کامران

• غالب کی تہذیبی شخصیت خالد اکیڈمی، راولپنڈی
ص ۹۰ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۷۲ء قیمت مجلد ۷۰۰

حسام الدین راشدی سید

• دود چراغ محفل ادارہ یادگار غالب، کراچی
ص ۲۷۱ سائز ۸/۱۸ x ۲۲/۲۲ آفٹ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء قیمت مجلد ۱۴۰۰۰

حسرت مولانی

• شرح دیوان غالب الکتاب، کراچی
ص ۶۱۴ سائز ۱۶/۲۰ x ۳۰/۲۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۵ء قیمت مجلد ۳۰۰۰۰

خلیل الرحمن داؤدی (مرتب)

"مجموعہ نثر غالب اردو" مجلس ترقی ادب، لاہور قیمت سفید کاغذ مجلد ۸۰۰۰

ص: ۲۲۱ سائز ۸/۱۸x۲۲x۱۸ نمائش ۱۹۶۶ء اخباری کاغذ فی مجلد ۵۰۰۰

(مرزا غالب کے رسائل اور معاصرین کی کتب پر دیباچے، تقریظیں اور پیش لفظ کے علاوہ بعض متفرق تحریریں بھی شامل ہیں)

خوشی محمد سخنورا عجازی توکلی

"کاس الکریم" (شرح) کتب خانہ کلیسیا، راولپنڈی قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

ص: ۲۲۹ سائز ۱۶/۲۰x۳۰x۱۹ لیتھو سفید کاغذ ؟

(شرح دیوان غالب فارسی - ردیف م)

رفیع الدین بلخی، مولوی سید

"تجزیہ کلام غالب"

ریسرچ ایڈمی آل پاکستان یونیورسٹی، کراچی قیمت مجلد ۶۰۰۰

ص: ۲۰۸ سائز ۸/۱۸x۲۲x۱۸ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۵-۶۶ء

سردار محمد خاں، پروفیسر

"تشریحات دیوان غالب"

عجائب اسٹورز، سکھر قیمت مجلد ۶۰۰۰

ص: ۵۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰x۱۹ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۵ء

"مصحف غالب"

عجائب اسٹورز، سکھر قیمت مجلد ۶۰۰۰

ص: ۵۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰x۱۹ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۵-۶۸ء

(پروفیسر مصروف کے کلاس لیکچرز)

سعید الدین احمد، قاضی

"مطالب غالب"

پبلشرز یونائیٹڈ، لاہور قیمت مجلد ۳۰۸۶

ص: ۵۲۸ سائز ۱۶/۲۰x۳۰x۱۹ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۵۲ء

طبع اول: ۱۹۲۶ء

سلیم احمد

"غالب کون؟"

مکتبہ المشرق، کراچی قیمت مجلد ۷۰۵۰

ص: ۱۶۰ سائز ۱۶/۲۰x۳۰x۱۹ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۱ء

سہیل بخاری، ڈاکٹر

"غالب کے سات رنگ" آزاد بک ڈپو، لاہور

قیمت مجلد ۳۰۰۰ ۱۹۷۰ء سفید کاغذ ۱۱۲ ص ۱۶/۲۰x۳۰ سائز لیتھو

شمس الدین صدیقی اور ڈاکٹر سید مرتضیٰ جعفری (مرتبین)

قیمت غیر مجلد ۱۰۰۰۰ ۱۹۶۹ء خیابان غالب (منتخبہ مقالات) عظیم پبلشنگ اڈس، پشاور

۳۳۱ ص ۸/۲۰x۳۰ سائز لیتھو اخباری کاغذ

(پشاور یونیورسٹی کے مجلہ "خیابان" کے غالب نمبر کا کتابی روپ)

شوکت سہزادری، ڈاکٹر

"غالب - فکر و فن" کل پاکستان انجمن ترقی اردو، کراچی

قیمت مجلد ۵۰۰۰ ۱۹۶۱ء سفید کاغذ ۲۶۴ ص ۸/۱۸x۲۲ سائز لیتھو

قیمت مجلد ۱۲۰۰۰ ۱۹۶۹ء "فلسفہ کلام غالب" انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی

۲۹۹ ص ۸/۱۸x۲۲ سائز ٹائپ سفید کاغذ

(اشاعت اول : ۱۹۴۶ء)

عارف بٹالوی

"لمحات غالب" ملک سراج الدین، لاہور

قیمت مجلد ۳۰۰۰ ۱۹۶۲ء سفید کاغذ ۱۸۴ ص ۸/۱۸x۲۲ سائز لیتھو

عارف شاہ گیلانی، سید

قیمت مجلد ۱۸۰۰۰ ۱۹۷۰ء "شہنشاہ سخن" (تحقیق) مدینہ پبلشنگ کمپنی، کراچی

۲۲۹ ص ۸/۱۸x۲۲ سائز آفٹ سفید کاغذ

(ڈاکٹرٹ کے لئے تحقیقی مقالہ، بمبئی یونیورسٹی ۱۹۴۷ء)

عبادت بریلوی، ڈاکٹر

قیمت مجلد ۲۰۰۰۰ ۱۹۶۹ء "غالب اور مطالعہ غالب" رائٹرز ایکسپریس، لاہور

۵۰۴ ص ۸/۱۸x۲۲ سائز ٹائپ سفید کاغذ

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰ ۱۹۶۹ء "غالب کا فن" گلوب پبلشرز، لاہور

۲۸۵ ص ۸/۱۸x۲۲ سائز لیتھو سفید کاغذ

عبدالحکیم، ڈاکٹر خلیفہ
"افکار غالب"

مکتبہ معین الادب، لاہور
م ۵۲۵ : سائز ۸/۱۸x۲۲
لیتھو اخباری کاغذ
قیمت مجلد ۶،۵۰
۱۹۵۴ء
(بمع دوم : اپریل ۱۹۶۳ء)

(پنجاب مشاورتی بورڈ برائے کتب انعام : ۱۹۵۷ء)

عبدالحکیم خاں نشتر جالندھری

"روح غالب" (شرح)
تاج بک ڈپو، لاہور
م ۶۱۴ : سائز ۱۶/۲۰x۳۰
لیتھو اخباری کاغذ
قیمت غیر مجلد ۳،۰۰
؟

عبدالرحمن بجنوری

"محاسن کلام غالب"
فخری پرنٹنگ پریس، کراچی
م ۸۳ : سائز ۸/۱۸x۲۲
ٹائپ سفید کاغذ
قیمت غیر مجلد ۳،۰۰
۱۹۶۹ء

عبدالرشید فاضل، پروفیسر سید (مترجم)

"مہر نیم روز از میرزا اسد اللہ خاں غالب"
انجمن ترقی اردو، کراچی
م ۳۰۱ : سائز ۸/۱۸x۲۲
آفٹ سفید کاغذ
قیمت مجلد ۱۲،۰۰
۱۹۶۹ء

عبدالرؤف عروج

"بزم غالب"
ادارہ یادگار غالب، کراچی
م ۴۲۴ : سائز ۸/۱۸x۲۲
آفٹ سفید کاغذ
قیمت مجلد ۱۹،۰۰
۱۹۶۹ء

عبدالصمد صارم الازہری

"مقام غالب"
ادارہ علمیہ، لاہور
م ۲۷۲ : سائز ۱۶/۲۰x۳۰
لیتھو سفید کاغذ
قیمت مجلد ۶،۰۰
۱۹۶۸ء

عبد اللہ، ڈاکٹر سید

"اطراف غالب"

م ۳۲۰ : سائز ۸/۱۸x۲۲
لیتھو اخباری کاغذ
قیمت مجلد ۱۰،۰۰
۱۹۶۸ء

غایت اللہ، ملک محمد

"الہامات غالب"
ایچ۔ ایم سعید کمپنی، کراچی
قیمت مجلد ۱۰،۰۰

ص ۲۶۳ سائز ۱۸x۲۲/۸ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۷۱ء
غالب، میرزا اسد اللہ خان
 دیکھتے : خلیل الرحمن داؤدی (مرتب) عبدالرشید فاضل (مترجم)

؟ (مرتب)

قیمت مجلد ۱۵۰۰
 ۱۹۶۹ء
 "غالب نام آور"
 انجمن ترقی اردو، کراچی
 سائز ۱۸x۲۲/۸ لیتھو سفید کاغذ

(منتخبہ مقالات مجلد اردو)

غلام جیلانی اصغر (مرتب)

قیمت غیر مجلد ۱۰۰۰
 ۱۹۶۹ء
 "نذر غالب" (منتخبہ مقالات)
 سرگودھا اکادمی، سرگودھا
 سائز ۱۶/۲۰x۳۰ لیتھو سفید کاغذ

غلام حسین ذوالفقار ڈاکٹر

قیمت مجلد ۵۰۰۰
 ۱۹۶۹ء
 "محاسن خطوط غالب"
 مکتبہ خیابان ادب، لاہور
 سائز ۱۶/۲۰x۳۰ ٹائپ سفید کاغذ

غلام رسول مہر

قیمت مجلد ۲۷۵۰
 ۱۹۶۹ء
 "نوائے سروش" (شرح)
 شیخ غلام علی، لاہور
 سائز ۱۸x۲۲/۸ آئٹ سفید کاغذ

غلام مصطفیٰ تقیسم، صوفی

قیمت مجلد ۹۰۰۰
 ۱۹۶۹ء
 "روح غالب" (شرح)
 گلوب پبلشرز، لاہور
 سائز ۱۸x۲۲/۸ آئٹ سفید کاغذ

فرمان فتح پوری ڈاکٹر

قیمت مجلد ۱۶۰۰
 ۱۹۷۰ء
 "غالب: شاعر امروز و فردا"
 انظر سنز، لاہور
 سائز ۱۸x۲۲/۸ ٹائپ سفید کاغذ

فیاض محمود، سید اور اقبال حسین (مرتبین)

۱۹۶۰ء
 "تنقید غالب کے سو سال" (منتخبہ مقالات)
 مجلس یادگار غالب پنجاب یونیورسٹی، لاہور
 سائز ۱۸x۲۲/۸ ٹائپ سفید کاغذ

قدرت نقوی، سید

”غالب کون ہے؟“

قیمت مجلد ۶۰۰

دانش کدہ، ملتان

ص ۷۰۸

۱۹۶۸ء

سفید کاغذ

آفٹ

سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰

قیوم نظامی (مرتب)

قیمت غیر مجلد ۳۰۰

دیوان غالب اور غالب کی غزل پر تنقیدی مضامین

ص ۲۰۸

۱۹۶۷ء

اخباری کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰

کرار حسین، پروفیسر

قیمت مجلد ۶۰۰

”غالب سب اچھا کہیں جسے“

ص ۱۰

۱۹۶۹ء

سفید کاغذ

آفٹ

سائز ۸/۱۸.۵۲۲

کوثر حیات پوری

”جہان غالب“

قیمت مجلد ۷۵۰

مکتبہ کائنات، لاہور

ص ۳۲۸

۱۹۶۶ء

اخباری کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰

ممتاز حسین

قیمت مجلد ۷۰۰

”غالب - ایک مطالعہ“

ص ۱۷۱

۱۹۶۹ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۸/۱۸.۵۲۲

(دار و ادبی انعام: ۱۹۶۸ء)

محمد حیات خاں سیال، پروفیسر (مرتب)

قیمت مجلد ۱۰۰۰

”احوال و نقد غالب“

ص ۸۲۵

۱۹۶۷ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰.۵۳۰

محمد شمس الدین صدیقی اور سید مرتضیٰ اختر جعفری (مرتب)

قیمت مجلد ۱۰۰۰

”خیابان غالب“

ص ۳۳۱

۱۹۶۹ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۸/۲۰.۵۳۰

محمد موسیٰ خاں کلیم

”مقام غالب“

قیمت مجلد ۶۰۰

ادارہ نئی تحریریں، پشاور

ص ۲۵۶

۱۹۶۵ء

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۸/۱۸.۵۲۲

معین الرحمن، سید (مرتب)

۱ اشاریہ غالب "جلد اول" مجلس یادگار غالب پنجاب یونیورسٹی لاہور قیمت غیر مجلد ۱۸۰۰
ص: ۲۹۰ سائز ۸/۱۸x۲۲x۲۲ ٹائپ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

نادیم سیتاپوری

۲ خیابان غالب "مدینہ پبلشنگ کمپنی کراچی" قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص: ۲۶۳ سائز ۸/۱۸x۲۲x۲۲ آئٹ سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

۳ غالب کے کلام میں الحاقی عناصر (تحقیق) مدینہ پبلشنگ کمپنی کراچی قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص: ۳۲۰ سائز ۸/۱۸x۲۲x۲۲ آئٹ سفید کاغذ ۱۹۶۰ء

۴ غالب نام آورم "نگ میل پبلی کیشنز لاہور" قیمت مجلد ۷۰۵۰

ص: ۳۷۶ سائز ۱۶/۲۰x۳۰x۳۰ لیتھو اخباری کاغذ ۱۹۶۰ء

(اشاعت اول: مکتبہ ۱۹۶۱ء)

ناصر الدین ناصر

۵ "دستان غالب" مکتبہ الفتح لاہور قیمت مجلد ۲۵۰۰

ص: ۲۳۱ سائز ۸/۱۸x۲۲x۲۲ آئٹ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

نثار احمد فاروقی

۶ تلاش غالب (تحقیق) ادارہ فروغ اردو لاہور قیمت مجلد ۲۰۰۰

ص: ۲۷۵ سائز ۸/۱۸x۲۲x۲۲ ٹائپ کارٹریج کاغذ ۱۹۶۹ء

(غالب کے تیرہ غیر مطبوعہ خطوط اور نو دریافت کلام بھی شامل کتاب ہے)

نذیر احمد

۷ محاسن الفاظ غالب "ادارہ فروغ اردو لاہور" قیمت مجلد ۱۰۰۰

ص: ۱۸۷ سائز ۸/۱۸x۲۲x۲۲ وڈائنگ سفید کاغذ ۱۹۶۹ء

نذیر علی شاہ، برگیدہ سید

۸ آیات غالب "ادارہ حلیمہ سعیدہ عرفانیہ بہاولپور" قیمت مجلد ۲۰۰۰

ص: ۱۲۵ سائز ۸/۱۸x۲۲x۲۲ لیتھو سفید کاغذ ۱۹۶۸ء

نظیر حسین زیدی، سید

• غالب تاریخ کے آئینہ میں •

قیمت مجلد ۳۰۰۰

مسعود اکادمی، کراچی

۶۱۹۶۳

اجاری کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

۲۴۰ : ص

نیاز فتح پوری

قیمت غیر مجلد ۲۰۰۰

• مشکلات غالب (شرح) نگار پاکستان، کراچی

۶۱۹۶۲

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

۱۶۰ : ص

وحید قریشی، ڈاکٹر

قیمت مجلد ۷۰۵۰

• نذر غالب (تحقیق) نگ میل پبلی کیشنز، لاہور

۶۱۹۷۰

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

۳۴۲ : ص

قیمت مجلد ۱۰۶۰۰

سفید کاغذ

ٹائپ

۱۹۷۱ —

طبع دوم : — ایضاً

وزیر الحسن عابدی، سید

قیمت غیر مجلد ۹

مجلس یادگار غالب پنجاب یونیورسٹی لاہور

۶۱۹۶۹

سفید کاغذ

ٹائپ

سائز ۸/۱۸x۲۲

۱۷۲ : ص

یوسف حسین خاں، ڈاکٹر

قیمت مجلد ۱۲۰۰۰

آئینہ ادب، لاہور

۶۱۹۷۲

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۸/۱۸x۲۲

۳۵۰ : ص

یوسف سلیم حشتی

قیمت مجلد ۱۰۰۰۰

عشرت پبلنگ اڈس، لاہور

۶۱۹۵۹

سفید کاغذ

لیتھو

سائز ۱۶/۲۰x۳۰

۹۵۲ : ص

• شرح دیوان غالب •

فہرست ناشرین

آل پاکستان ایجوکیشنل کانفرنس، سعیدہ منزل، فرسٹ چوزنگی، ناظم آباد - کراچی ۱۸

آئینہ ادب - مسلم مسجد، چوک انارکلی، لاہور

ادارہ فروغ اردو، ایک روڈ، لاہور

ادارہ ثقافت اسلامیہ، ۲ کلب روڈ، لاہور

ادارہ مطبوعات پاکستان، پوسٹ بکس ۱۸۳ - کراچی ۳

اردو اکیڈمی سندھ - ۱۶ بہادر شاہ مارکیٹ ایم اے جناح روڈ، کراچی ۱

(لاہور میں شاخ : اردو مرکز، گنپت روڈ -)

اظہار سنز، ۱۲/۵ حمید نظامی روڈ، لاہور

اقبال اکیڈمی، ڈی ۶ - ۲۳ بلاک نمبر ۶ - پی ای سی ایچ ایس، کراچی ۲۹

البيان مسلم مسجد، چوک انارکلی، لاہور

الحمد اکیڈمی، ۳۰۰ یونگ روڈ، نیلا گنبد، انارکلی، لاہور

الکتاب، کراچی

انجمن ترقی اردو پاکستان، بابائے اردو روڈ، کراچی ۱

انجمن حمایت اسلام، ریلوے روڈ، لاہور

ایم ثنا، اللہ خان اینڈ سنز، لاہور

بزم اقبال - ۲ - کلب روڈ، لاہور

پبلشرز یونائیٹڈ لمیٹڈ، ۱۷۶ - انارکلی، لاہور

پنجابی ادبی اکیڈمی، ۱۲ جی ماڈل ٹاؤن - لاہور

تاج بک ڈپو - اردو بازار، لاہور

ترقی اردو بورڈ، ۲۱/۵ بلاک بی، نارتھ ناظم آباد کراچی ۲۳

تذریات علم و ادب، کراچی

جدید بک ڈپو، لائل پور

حاجی فرمان علی اینڈ سنز، اردو بازار، لاہور

- سلطان حسین اینڈ سنز۔ محمد بن قاسم روڈ۔ کراچی ۱
- نگ میل پبلی کیشنز۔ چوک اردو بازار، سرکلر روڈ۔ لاہور
- شیخ غلام علی اینڈ سنز۔ ادبی مارکیٹ، چوک انارکلی، لاہور
- شیخ مبارک علی۔ اندرون لواری گیٹ، لاہور
- شیخ محل کتاب گھر، سنت نگر، لاہور
- صفیہ اکیڈمی۔ ۲/۶۱۲ پیر الہی بخش کالونی، کراچی ۵
- عشرت پبلشنگ ہاؤس۔ ہسپتال روڈ، لاہور
- محاسب اسٹورز، سکھر
- علی کتاب خانہ، اردو بازار، لاہور
- فیروز سنز، شارع قائد اعظم، لاہور
- قادری اکیڈمی ۲۱۲/ڈی ۱۔ نانم آباد، کراچی، ۱۸
- قومی کتب خانہ، ریلوے روڈ۔ لاہور
- کارواں بک ہاؤس، چوک انارکلی، لاہور
- کتاب منزل۔ چوک انارکلی۔ لاہور
- کتاب نمائی سر ۵ سیٹلائٹ ٹاؤن، راولپنڈی
- کل پاکستان انجمن ترقی اردو۔ دیکھئے : انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی
- گلوب پبلشنگ کمپنی، اردو بازار، لاہور
- گوشہ ادب، چوک انارکلی، لاہور
- لاہور اکیڈمی۔ ۲۰۵۔ سرکلر روڈ، لاہور
- مجلس ترقی ادب۔ ۲ کلب روڈ، لاہور
- مجید بک ڈپو۔ لائل پور
- مدینہ پبلشنگ کمپنی۔ ایم اے جناح روڈ۔ کراچی ۱
- مرکزی اردو بورڈ۔ ۱۰۔ اے گلبرگ، لاہور
- مقبول اکیڈمی۔ ادبی مارکیٹ سرکلر روڈ۔ لاہور
- مکتبہ اردو۔ مسلم مسجد۔ چوک انارکلی۔ لاہور

مکتبہ اردو ڈائجسٹ، سمن آباد - لاہور
 مکتبہ اردو زبان - کچہری روڈ، سرگودھا
 مکتبہ المشرق - ۱۰۴/ای، جہانگیر روڈ (ویسٹ) کراچی
 مکتبہ جدید، نوائے وقت بلڈنگ، بیٹا ریحان فاطمہ جناح - لاہور
 مکتبہ اسلوب - کراچی
 مکتبہ افکار - رابین روڈ - کراچی
 مکتبہ چٹان - میکلوڈ روڈ - لاہور
 مکتبہ خیابان ادب، لاہور
 مکتبہ علم، لائل پور
 مکتبہ معین الادب - اردو بازار، لاہور
 مکتبہ میری لائبریری، چوک اردو بازار، سرگودھا - لاہور
 ملک دین محمد اینڈ سنز - اشاعت منزل - بل روڈ، لاہور
 ناشرین - اردو بازار - لاہور
 نذر سنز - ۲۲۱ - سرگودھا - لاہور
 نفیس اکیڈمی ۶۱ رحیم بائی منزل سٹریٹ، روڈ، کراچی - ۱
 نیا ادارہ - ۱۵۰ سرگودھا - لاہور

تصحیح

تنقید کی ذیل میں درج ہونے والی مندرجہ ذیل کتب اقبالیات اور قابلیات کے سلسلہ کی ہیں،

صفحہ ۹۲: - خوشحال اور اقبال (اقبالیات)

صفحہ ۱۰۷: - "مقابلات حکیم" ( )

صفحہ ۶۰: - غالب - ذاتی تاثرات کے آئینہ میں (قابلیات)

تنقیدی جرائد کی فہرست

۱۔ ادبی تنقید اور تحقیقی مقالات طبع کرنے والے جرائد تین حصوں میں تقسیم کئے جاسکتے ہیں
 ۱۔ تعلیمی اداروں کے مجلات : یہ عام قارئین کے لئے نہیں صرف طلبہ کے لئے ہوتے ہیں۔ اس لئے یہ
 اپنے مخصوص حلقہ اور تعلیمی ادارہ تک محدود رہتے ہیں۔

۲۔ علمی و ادبی اداروں کے تحقیقی جرائد : ان میں اعلیٰ پایہ کے تحقیقی اور تنقیدی مقالات طبع ہوتے
 ہیں اس لحاظ سے ان کی خدمات قابلِ تعریف ہیں۔ ان کے نام یہ ہیں :-

۱۔ "سہ ماہی" صحیفہ (مدیر: اعزازی، ڈاکٹر وحید قریشی) مجلس ترقی ادب، لاہور

۲۔ "سہ ماہی" اقبال (مدیر: پروفیسر محمد سعید شیخ) بزم اقبال، لاہور

۳۔ "سہ ماہی" اردو (مدیران: جمیل الدین عالی، مشفق خواجہ) انجمن ترقی اردو پاکستان، کراچی

۴۔ "ماہنامہ" قومی زبان (مدیران: جمیل الدین عالی، مشفق خواجہ) " " " " " "

۵۔ "اردو نامہ" مدیر (اعزازی) شان الحق حقی، ترقی اردو بورڈ، کراچی

۶۔ "ماہنامہ" کتاب (مدیر: ذوالفقار احمد تابش) قومی کتاب مرکز، لاہور

۳۔ ادبی جرائد : یہ تنقید و تحقیق کے ساتھ ساتھ جملہ اصنافِ ادب میں ہر نوع کی تخلیقی کاوشیں بھی طبع کرتے

ہیں۔ پاکستان میں ادبی جرائد کی تاریخ بہت طویل ہے یہاں صرف زندہ پرچوں کے نام درج کئے جاتے ہیں،

لاہور: نقوش (مدیر: محمد طفیل) فنون (مدیر: احمد نعیم قاسمی) ادب لطیف (مدیر: ناصر زیدی) "تخلیق"

(مدیر: انظر جاوید) "ادبی دنیا" (مدیر: محمد عبداللہ قریشی) "تحریریں" (مدیر: حفیظ صدیقی)

کراچی: "سیپ" (مدیر: نسیم درانی) "افکار" (مدیر: مصباح الحسنوی) "نگار پاکستان" (مدیر: ڈاکٹر فرمان فتح پوری)

"ماہ نو" (مدیر: فضل قدیر) "الفاظ" (مدیر: ڈاکٹر احسن فاروقی) "طلوع افکار" (مدیر: حسین انجم)

"ساقی" (مدیر: عاصمہ شاہد احمد دہلوی)

سرگودھا: "ادراک" (مدیر: ڈاکٹر وزیر آغا) "اردو زبان" (مدیر: عصمت اللہ)

مردان: "قند" (مدیر: تاج سعید)

حیدرآباد: "نئی قدیں" (مدیر: اختر انصاری اکبر آبادی)

راولپنڈی: "نیزنگ خیال" (مدیر: سلطان رشک)

سکھر: "متاع کاروان" (مدیران: سید احمد زیدی، ضیاء الرحمن ضیاء)

اسلامی آرٹ اور تہذیب و ثقافت پر دو نادر کتابیں

مسلمانوں کے تہذیبی کارنامے

تصنیف: مولوی نور احمد ————— ترجمہ: رحمان مذنّب
مشرقی پاکستان کے نامور دانشور و محقق اور پاکستان کی پہلی دستور ساز اسمبلی کے رکن مولوی نور احمد مرحوم کی لازوال انگریزی تصنیف "گلوبل آف اسلام" کا ترجمہ: فاضل مصنف نے مسلمانوں کے ان تہذیبی کارناموں کا تفصیل سے جائزہ لیا ہے جو انھوں نے سائنس، ٹیکنالوجی، صنعت و حرفت، زراعت، تعلیم، سیاست اور معیشت میں انجام دیے۔

اس کتاب کو جیب بنک نے ۱۹۷۱ء کا بہترین ترجمہ قرار دے کر مترجم کو پانچ ہزار روپیہ العام دیا۔ ————— قیمت ۹۰۵۰ روپے

اسلامی آرٹ اور فن تعمیر

تصنیف: پروفیسر ارنسٹ کوہنل ————— ترجمہ: غلام طیب
مسلمانوں نے دنیا کو ایک بے مثال سیاسی سماجی اور معاشی نظام ہی نہیں دیا بلکہ انھوں نے مصوری و دستکاری اور فن تعمیر میں بھی نئی نئی راہیں نکالیں اور فنون لطیفہ میں ایسا جادو گانہ اسلوب وضع کیا جو اسلامی کہلاتا ہے بشہود جرم محقق پروفیسر ارنسٹ کوہنل نے اپنی اس باریک ناز تصنیف میں بغداد، سپین، شمالی افریقہ، ایران اور پاک و ہند کی اسلامی مملکتوں میں اسلامی آرٹ اور فن تعمیر کی دور بدور ترقی کا جائزہ لیا ہے اور ثابت کیا ہے کہ مسلمان اس میدان میں بھی اپنی پیشرو اور ہم عصر اقوام میں سر بلند و ممتاز رہے ہیں۔

۲۵ نایاب عکسی تصاویر ————— قیمت ۱۵۰۰ روپے

ویوز سیرلیٹ

لاہور — راولپنڈی — پشاور — حیدر آباد — کراچی

دس قابل قدر لیکن ارزاں کتابیں سکول، کالج، یونیورسٹی
میونسپل، سرکاری نیز نجی لائبریریوں کے لئے

شعروں کی ڈکشنری

اس کتاب میں عاشقانہ، ظریفانہ، ناصحانہ، دینی و دنیوی غرض ہر قسم کے چار سو مضامین ہیں۔ ہر عنوان کے تحت چوتی کے شعرا کے پندرہ یا بیس نہایت ہی باموقع، پُر معنی اور کھٹکے دار اشعار ہیں، جو خط و کتابت میں تحریر و تقریر میں، لیکچر اور وعظ میں، روزانہ معمولی گفتگو میں بڑی خوبی سے استعمال ہو سکتے ہیں۔ اور تحریر و تقریر کو پُر لطف، دلچسپ، موثر، مدلل و دلنشین بنادیتے ہیں کتاب کا نام علم مجلسی ہے اور یہ پہلے چار حصوں پر مشتمل ہے۔ قطعات و رباعیات، علم مجلسی کے پانچویں اور ساتویں حصے میں بڑے بڑے شاعروں کی دلچسپ رباعیات اور قطعات ہیں، ان میں حقیقت و معرفت، عبرت و نصیحت، اخلاق و طرافت کے مضمون پہلو بہ پہلو سجے ہوئے ہیں۔ غزلیات: یہ علم مجلسی کا چھٹا حصہ ہے۔ یہ اور آٹھواں حصہ عام فہم، دلچسپ اور چمکتے ہوئے اشعار کی غزلیات کا نامزد مجموعہ ہیں۔ چھٹے حصے میں بہادر شاہ ظفر کے ایام اسیری کا انتہائی پُر سوز اور دردناک کلام بھی شامل ہے۔ اب تک ہر حصے کے متعدد ایڈیشن نکل چکے ہیں۔ پاکستان میں پہلی مرتبہ: مکمل سیٹ آٹھ حصوں میں، قیمت ہر حصہ: دو روپے ۵۰ پیسے

مقامات مقدسہ کے زائرین کے لئے ایک قابل اعتماد رہنما

مقامات مقدسہ کے زائرین کے لئے ایک قابل اعتماد رہنما

مسابقات بلا و اسلامیہ

اعجوبہ اسرار

اسلامی ملکوں اور زیارت گاہوں کا آنکھوں دکھا حال

روح کیا ہے؟ رویت کے کہتے ہیں؟ کیا رو حایت علم کا ہے؟

از: ابیگم محمودہ عثمان حیدر

از: (خان بہادر) نقی محمد خان خوجوی

دوسری بار مع اضافہ جدید صفحات ۲۳۲ قیمت: ۳۰۰

تیسری بار مع اضافہ جدید صفحات ۱۹۲ قیمت: ۳۰۰

فون: ۶۲۹۳۱

ناظم آباد ۱۴/۱۱ K کراچی ۱۵

تقسیم کنندگان: عزیز نیر اور نیل بک ڈپو

منظور شدہ مطبوعات

مندرجہ ذیل کتب محکمہ تعلیم پنجاب نے سرگزشت ۱۹۷۱-۱۹۷۲ SO (BCD) EDU/6-21/71 DATED 19-4-1972 کے تحت تمام ڈل مانی سکولوں اور کالج لائبریریوں کے لئے منظور فرمائی ہیں: SO (CD) EDU-2-9/72 DATED 24-4-1972

سیرت، اسلامیات، سوانح، تذکرہ

۱۔ اسوۂ حسنہ

پروفیسر حمید احمد خاں قیمت ۳۰۰۰

۲۔ خسرو دوسروں کی نظریں

اقبال صلاح الدین قیمت ۱۰۰۰۰

۳۔ تذکرہ سراپا سخن

ڈاکٹر افتاد حسن قیمت ۱۰۰۰۰

تنقید ادبیات

۴۔ اقبال شاعر اور فلسفی

پروفیسر سید وقار عظیم قیمت ۱۲۰۰۰

۵۔ غالب شاعر۔ امروز و فردا

ڈاکٹر فرمان فتحپوری قیمت ۱۶۰۰۰

۶۔ مغرب کے تنقیدی اصول

سجاد باقر رضوی قیمت ۱۳۰۰۰

۷۔ نئی نظم کے تقاضے

جیلانی کامران قیمت ۶۰۰۰

۸۔ شعری لسانیات

امیس ناگی قیمت ۱۲۰۰۰

۹۔ فن اور فیصلے

یحییٰ امجد قیمت ۱۰۰۰۰

۱۰۔ شبلی بحیثیت مؤرخ

اختر وقار عظیم قیمت ۱۲۰۰۰

شعری ادب

۱۱۔ دشمنوں کے درمیان شام

مینر نیازی قیمت ۵۰۰۰

۱۲۔ تیشہ لفظ

سجاد باقر رضوی قیمت ۷۵۰۰

۱۳۔ چراغ و کنول

اختر حمید خاں قیمت ۶۰۰۰

۱۴۔ چھوٹی بڑی نظمیں

جیلانی کامران و فاروق حسن قیمت ۵۰۰۰

افسانے

۱۵۔ استعارے (مصور)

انور سجاد قیمت ۲۰۰۰۰

۱۶۔ آخری آدمی

انتظار حسین قیمت ۷۰۰۰

۱۷۔ لمحے کی بات

مینر احمد شیخ قیمت ۱۲۰۰۰

۱۸۔ تیز ہوا کا شور

یونس جاوید قیمت ۸۰۰۰

سائنس

۱۹۔ فن مرغ بانی

ڈاکٹر عبدالوہاب خان ڈاکٹر احسان کاظمی قیمت ۱۵۰۰۰

سفر نامہ

۲۰۔ سچے دوست بہادر دشمن

ازراہٹ کینیڈی ترجمہ یحییٰ اختر وقار عظیم قیمت ۷۵۰۰

اظہار سنجہ ۱۲/۱۲ میل وڈ لاہور

ہماری انعام یافتہ کتابیں !

فیصل بک سمنٹرا انعام پائے بہترین کتاب ۱۹۶۴ء

نیشنل بینک ادبی انعام - ۱۹۶۵

نیشنل بینک ادبی انعام — ۱۹۶۶

غیشل بنک ادبی انعام - ۱۹۷۷

نیشنل بینک ادبی انعام - ۱۹۶۵

دراڑو ادبی انعام — ۱۹۶۸

نیشنل بینک ادبی انعام — ۱۹۶۹

۱۹۶۹ — فیشل بینک ادبی انعام

داؤد اربلی انصاف - ۱۹۶۹

نیشنل بینک ادبی انعام - ۱۹۴۰

میشل بینک اربل انعام، ۱۹۷۰ء

اور ادبی انعام ۱۹۷۰ء

_____ مادے کے خواص

عزرات

بنیادی غروحیات —

بے تخم نباتات —

پنجاب ریلوے

امراضی غروحیاتیات

ریگستانی مزی کا بعضی نظام —

بلوچستان میں اردو

فنجانی اور مشاہیر پوربے —

فولاد پر پیل عمارت

اردو ادب شیعہ کے سانی رُوح

عقدہ کاغذ • بہترین طباعت • مضبوط جلد • دیدہ زیب ڈسٹ کور

اعلیٰ ترین تعلیمی معیار

قیمت اصل لاگت کی ایک تہائی سے بھی کم،

مکمل فہرست کے لیے لکھیے : مرکزی اردو بورڈ - گلبرگ - لاہور

SOME OF OUR PUBLICATIONS

- BOOKS FROM PAKISTAN, 1958-68**; a subjectwise compilation of up-to-date information for reference and trade purposes. Rs. 15
- BOOKS FROM PAKISTAN, 1969**; the annual supplement. Rs. 10
- BOOKS FROM PAKISTAN, 1970**; the annual supplement. Rs. 10
- BOOKS FROM PAKISTAN, 1971**; the annual supplement. Rs. 10
- BOOKS FROM PAKISTAN, 1972**; the annual supplement. Rs. 10
- (a series of bibliographies listing all English language books published in Pakistan).
- KARACHI BOOK TRADE DIRECTORY**; listing all publishers and booksellers in Karachi, with fullest information about their name, address, year of establishment, name of proprietor, subjects dealt in, and the field of specialization. Rs. 5
- PERIODICALS FROM PAKISTAN**; complete data of English language periodicals for reference and trade purposes. Rs. 5
- BOOKS ON PAKISTAN**; a bibliography covering books on cultural and historical aspects of Pakistan. Rs. 5
- REFERENCE SOURCES ON PAKISTAN**; a bibliography of bibliographies on Pakistan. Rs. 5
- LITERARY PRIZES IN PAKISTAN**; up-to-date information about the prizes and awards given on books and manuscripts to authors, publishers and artists. Rs. 5
- LIBRARIES IN PAKISTAN**; a guide to institutional, public and special libraries. Rs. 3
- BOOKWORLD OF PAKISTAN**; a historical and technical survey. Rs. 3
- WHAT WOMEN READ IN WEST PAKISTAN**;
WHAT MEN READ IN PAKISTAN;
surveys of reading habits in uniform volumes. each Rs. 5.
- DEVELOPING READING HABITS IN ASIAN CONDITIONS**;
analysis of problems with practical suggestions to solve them; Rs. 2
- LITERATURE FOR CHILDREN IN URDU**; a historical and technical survey. Rs. 2
- List of publications in Urdu supplied on request

NATIONAL BOOK CENTRE OF PAKISTAN

1 - Montgomery Road,
Lahore.

Theosophical Hall, M.A. Jinnah Road
Karachi - 1

SOME OF OUR PUBLICATIONS

BOOKS FROM PAKISTAN, 1958-68; a subjectwise compilation of up-to-date information for reference and trade purposes. Rs. 15
BOOKS FROM PAKISTAN, 1969; the annual supplement. Rs. 10
BOOKS FROM PAKISTAN, 1970; the annual supplement. Rs. 10
BOOKS FROM PAKISTAN, 1971; the annual supplement. Rs. 10
BOOKS FROM PAKISTAN, 1972; the annual supplement. Rs. 10
(a series of bibliographies listing all English language books published in Pakistan).

KARACHI BOOK TRADE DIRECTORY; listing all publishers and booksellers in Karachi, with fullest information about their name, address, year of establishment, name of proprietor, subjects dealt in, and the field of specialization. Rs. 5

PERIODICALS FROM PAKISTAN; complete data of English language periodicals for reference and trade purposes. Rs. 5

BOOKS ON PAKISTAN; a bibliography covering books on cultural and historical aspects of Pakistan. Rs. 5

REFERENCE SOURCES ON PAKISTAN; a bibliography of bibliographies on Pakistan. Rs. 5

LITERARY PRIZES IN PAKISTAN; up-to-date information about the prizes and awards given on books and manuscripts to authors, publishers and artists. Rs. 5

LIBRARIES IN PAKISTAN; a guide to institutional, public and special libraries. Rs. 3

BOOKWORLD OF PAKISTAN; a historical and technical survey. Rs. 3

WHAT WOMEN READ IN WEST PAKISTAN;

WHAT MEN READ IN PAKISTAN;

surveys of reading habits in uniform volumes. each Rs. 5.

DEVELOPING READING HABITS IN ASIAN CONDITIONS; analysis of problems with practical suggestions to solve them; Rs. 2

LITERATURE FOR CHILDREN IN URDU; a historical and technical survey. Rs. 2

List of publications in Urdu supplied on request

NATIONAL BOOK CENTRE OF PAKISTAN

1 - Montgomery Road,
Lahore.

Theosophical Hall, M.A. Jinnah Road
Karachi - 1